

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

KALE

bi dünya

BAKIN, BENİM PAROLAM SEVGİDİR

İlber Ortaylı • Enis Batur • Ayhan Sicimoğlu • Nermin Yıldırım • Şebnem İşigüzel • Umay Umay • Selçuk Şirin • Sunay Akın • Levent Erden
Buket Uzuner • Coşkun Öretiş • R. D. F. K. Arslan • Arslan Arslan • Arslan Arslan • Arslan Arslan • Arslan Arslan • Arslan Arslan
Nilyr Çrnek • Nihat Sırdır • Candan Zolra • Başar Başaran • Bedia Ceylan Güzelce • Cem Güventürk • Kaan Koç • Zeki Kayahan Coşkun
Gökhan Dağıstanlı • Şahika Ercümen • Celil Nalçakan • Dilan Bozyel • Emirhan Perker • Aslı Alpar • Meral Işık • Aziz Kedi • Feyyaz Yiğit

Kitabımın SON cümlesi.

Yaşama tutunmak için,
mücadeleye devam etti.

@receptaskarann

Herkes mutlu son beklerdi
oysa onlar mutsuzluğun
hikâyesini yazmışlardı.

@mrve_elci

Hayatın tüm renkleri
senin ışığında.

@yasocikss

Pişmanlığın pençesinde
kıvrılırken
yeniden doğdu.

@t.argin

Yaşadığı sevgi bir
su hattındaki çatlak
gibiydi, yavaş yavaş
sızıyordu ömrüne.

@kaderakyal

Bir kez daha anladım ki
geçmişe soktuğun her
kalem, ne yaparsan yap
baş sarıyor kaseti...

@deep bright

Tüm bunlardan sonra,
geçmişim her kapı eşiğinden
bakarken bana, ben nasıl
doğru yaşayacağımı?

@elazgınlı

Mehmet Ali & Akşamsefası

@kafadergisi @ hesabından okurlarımıza
"bir kitap yazıyor olsaydınız son cümlesi
ne olurdu?" diye sorduk. İşte gelen cevaplar...

Neredeyse küf kokulu bir
ahşap sandalyede asılı duran
paltosunu aldı. Koluna attı.
Yola koyuldu. Yaşından
ilerideydi, yaşından yorgun.

@mehmetbginn

“Önünden
gülümseyerek
geçen çocukluğuna
son kez baktı ve
trene atladı!”

@sultaneskiocak

Bu böyle bitemez çevir
bir daha oku çünkü her
okuduğunda başka bir sen
olarak okuyacaksın.

@dytumuhammedschin

Kapı açıldı. Artık
gökyüzünün maviliğine
doğru yayılan bir hayat
var oluyordu.

@garipahmett

Sonunda bir ayağım suda
yosuna, bir ayağım karada
toprağa basıyordu...

@busrabrtt

Mektubunun
son satırlarına
sunları ekledi:
Varmak için
değil, koşmayı
sevdiğim için
koşuyorum.

@dilarayildrm

Güneşin batışını
ve doğuşunu aynı
anda görebildiği
kulesinden, karlı
tepelere doğru,
kendisine ait olanı
almaya umustu...

@duygutesmelody

Ve insan cebinden
umudunu çıkarıp
masaya koydu.

@seyran157

Önce meşakkatten sonra
yan yana çıktıkları bu yolda,
ceviz ağacının gölgesinde
huzura ermişlerdi.

@zbydrsn

Yürüdükçe
biter sandığım
sonsuz bir yolda
emekliyormuşum
meğer.

@alefakar

Umutun ağırlığını
taşırız, ondandır bizim
yorgunluğumuz...

@lcn.cnn

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://rantey.org>

BULUŞMAK ÜZRE

Diyelim yağmura tutuldun bir gün
Bardaktan hoşanırcasına yağıyor mübarek
Öbür yanda güneş kendi keyfinde
Ne de olsa yaz yağmuru
Pırıl pırıl düşüyor damlalar
Eteklerin uça uça bir koşudur kopardın
Dar attın kendini karşı evin sundurmasına
İşte o evin kapısında bulacaksın beni

Diyelim için çekti bir sabah vakti
Erkenden denize gireyim dedin
Kulaç attukça sen
Patiska çarşaf lar gibi yırtılıyor su ortadan
Ege Denizi bu efendi deniz
Seslenmiyor
Derken bi de dibe dalayım diyorsun
İçine doğdu belki de
İşte çil çil koşuşan balıklar
Lâpinalar gümüşler var ya
Eylim eylim salınan yosunlar
On Mehmet Ali Akın serf beni

Diyelim sapına kadar şair bir herif çıkmış ortaya
Çakmak çakmak gözleri
Meydan ya Taksim ya Beyazıt Meydanı
Herkes orda sen de ordasın
Herif bizden söz ediyor bu ülkenin çocuklarından
Yürüyelim arkadaşlar diyor yürüyelim
Özgürlüğe Mutluluğa doğru
Her işin başında Sevgi diyor
Gözlerin yağmurdan sonra yaprakların yeşili
Bi de başını çeviriyorsun ki
Yanında ben varım

Can Yücel, Sevgi Duvarı,
Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2015
Fotoğraf: Güler Yücel, Olduğu Gibi, Kalkınma Atölyesi,
(Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları desteğiyle), 2017

ASIL ZAFER HANGİSİ: 30 AĞUSTOS MU, LOZAN MI?

Lozan ile 30 Ağustos arasında yapılan "asıl zafer hangisi" gibi tartışmaları son derece yerlis buluyoruz. Meydan muharebesi ile diplomasi arasında mukayese yapmak, "armut mu daha güzel bir meyvedir, yoksa elma mı" demeye benzer; ikisinin de yeri ayırdır. Lozan Antlaşması, kazanılan zaferin iyi bir değerlendirmesidir ve bir uzlaşmadır. 30 Ağustos ise tartışılmaz, büyük bir zaferdir; önemli bir meydan muharebesi yapılmış ve kazanılmıştır. Bu ikisini birbirleriyle karşılaştırmak doğru bir tutum değildir.

Lozan konusunu irdeleyecek olursak, bizim gibi milletler için diplomasiye zafer olmaz. Bu tip zaferler Yunanistan gibi yerlerde olur. Örneğin onlar, Yunan Muharebesi'ni kaybeder, sonra bütün dünyayı ayaklandıranak yaykettiklerinin hepsini geri alır. Bu, Yunanistan için bir diplomasi zaferidir. **Benzeri durumların Türkiye gibi devletler için olmamasının sebebi, kimsenin peşinen böyle bir Türk taraftarlığı yapmamasıdır. Biz, süngümüzle neyi kazandığımızı orayı korumak zorundayız.** Bu anlamda Lozan, son derece aktif başında insanların, komutanların, büyük bir uyum içerisinde birtakım idealleri ortaya koymasdır. Girmediğimiz ancak Mısır, Halep (açıkça bir Halep talebimiz olmasa da) veya Batı Trakya gibi, talep ettiğimiz yerleri de zaten bize vermezler. Mesela bugün Hatay dediğimiz Antakya, Fransızların elindeydi ve sonradan alındı. En önemli zaten

Birinci Cihan Harbi'ne giren reddettiğimiz, lağvettiğimiz kapitülasyonlardı. Bu rejim yeniden ihdas edilecekti ama biz bunu reddettik, bunun kavgası yapıldı. Lozan bu bakımdan büyük bir önem arz ediyor.

Lozan ile 30 Ağustos birbirini tamamlar ancak asıl zafer, 30 Ağustos'tur. Eğer 30 Ağustos olmasaydı, ilerleyen zamanlarda bizim hiçbir yeri geri alamız mümkün değildi. Belki İngiltere'nin bazı yerler alabilirler ama İzmir, Trakya gibi bölgeler hiçbir şekilde elimize gelmezdi. Böyle bir durumda İstanbul'un akbetrini, kime verileceğini bilmem ama elbet birilerinin üssü olarak kalırdı. Türkler İstanbul'da hâkim olamazdı; olsa olsa kuvvetlerden biri olarak içeride oturtulardı ve söz hakları olmazdı. Bu nedenle elma ile armudu birbirine karşılaştırmak, Lozan'ın bir müteke, 30 Ağustos'unsa çok büyük bir zafer olduğunu anlamak gerekiyor.

AMERİKA'DAKİ İRKÇILIĞIN TARİHİ NEDİR?

Amerikalılar yüzyıllar önce insanları gemilere raf raf dınp zara kendi ülkelerine getirdi, çalıştırdı, aldı sattı... 19. asrın ortasında, ilk çağları bile unutturacak bir köle pazarı... Romalılar devrinden daha ilginç bir tarz, Roma köleler cemiyetiydi ama kölelerin içinde Yunanlılar vardı, imparatorun doktoru, filozoflar, millete öğretmenlik yapanlar, azat edilip tüccar olanlar, orduya girip iyi savaşan olanlar, inşaatta ve madende çalışanlar vardı... Roma'nın domestik bir ekonomiydi ve bu tip ekonomilerde köle bazen bir öküde şefkat de görür. Böyle bir toplumdur. Bugün bazı insanlar Roma Hukuku'na "köle hukuku" diyor, bu çok yanlış bir değerlendirmedir. Roma Hukuku'nun ve cemiyetinin en önemli filozofları, hukukçuları da kölelik aleyhinde çok mantıklı tractatuslar (incelemeler) yazmıştı. Bu, Amerika'da yoktur.

Amerikalılar insanları Afrika'dan alıp gemilerle Annapolis'e getiriyorlardı. Getirilenden gemide dik bile durumuyordu, yatırıyorlardı. Yolda ölenler, gemilerden atılanlar oluyordu; o güzergahı insana kemikleriyse kaplı, kireçlenmiş bir ada verir. İnsanlar Amerika'ya getiriliyor, çocuklar anne babalarından ayrılıyor, satışları yapıyor... Beyazlar fevkalade kaba ve maalesef hâlâ aynı buylarından vazgeçmediler. Bunları 1860 İç Savaş'ında Abraham Lincoln bile adam edemedi. Evet, o zaman kâğıt üzerinde kölelik bitti ve kölelerin hakları onlara ifade edildi ama statüler değişmedi. Biz kendi geçmişimize bile görürdük. Seyahatir tabloste ön sırada oturduklarında insanlar taraftından ilüil bakılıyorlardı, hadise çıkmasını diye hiçbir zaman ön sıralara oturmazlardı. Bu konuya itiraz edene de kötü bakarlardı. Zenciyile abhıplık edene hoş bakılmaz. Abhıplık etmek Amerika'nın kuyruğunda böyle davranamazsınız. İnsanların durumunu

düzeltilmek için 1960'lı yıllarda Amerika âdeta bir devrim daha yaşadı. O dönemi çabalar işleri biraz yavaşlatır gibi oldu ancak tam olarak çözemedi. Zira o zaman da bugün olduğu gibi bütün Amerika yanıyordu. Amerikan cemiyetinin bu durumu kavramaya ve düzeltmeye kapasitesi yok. Afrika-Amerikalılar onlar için bir problem. Bu insanların yaşamaları karanlık, tahsilsiz yaşamaya hükmetmişler, sosyal imkânları dar... Obama bütün Avrupa'da olan bir sağlık sistemini Amerika'ya getirmeye kalktı, beyazlar buna bile ayaklandı. Hepsii ayaklanıyor, zannetmeyin ki yalnızca low'da. Mirmesota'da veya güney eyaletlerdeki cahiller ayaklanıyor... Ayaklanmalar arasında Türkiye'den Amerika'ya giden bir profesör bile var. "Benim verdiğim vergiyle zenci mi adam edilecek?" diye savunuyorlar karşı çıkışlarını. **Bu, Amerika'nın yapısı: Çalışan, parası olan yaşasın, olmayan gebersin kafası. Bunu nasıl değiştireceksin?** Çok kolay değil zira paraya gelen insanlar, sosyal devrim için gelmiyor; hayatlarını kurtarmak ve geçimcek niyetindedir. Amerika ya pıncıncı bu tip insanların mantıkesi değişmiyor. Zaten buna da "American Dream" (Amerikan Rüyası) deniyor.

İBB'NİN SATIN ALDIĞI TABLO İYİ BİR YATIRIM MI?

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin aldığı Fatih Sultan Mehmet tablosu lüzumlu mu lüzumsuz mu tartışmaları oldu. O tartışmalara buradan yanıt vermek isterim: Bu tablo bizim bir şeydir, alınmıştır ve çok da uygun fiyatta alınmıştır. **Bugün üst-orta sınıf mensubu bir sanatsever bile o parayı verip bir sanat eseri alabiliriz. İlla çok büyük milyonlar olmasa gerekmiyor mu insanların, Türkiye'de çok sevindikleri tabloya milyonlar veren insanlar çıktı.** Bakıyoruzuz iyi bir hekim, iyi bir avukat bir esere o parayı veriyor. Bu tablo belki nispeten daha pahalı ama anormal bir fiyat değil. Ayrıca bu, sanatsal çizimleri de belli olan bir eserdir; Rembrandt'ın Bellini çizimlerini taşıyor. "Kasap resmi" değildir sonuçta. Onun için bu tablo alınıyor.

Bu tabloda resmedilen ikinci kişi Cem Sultan'dır. Şehzadeler arasında Cem'in favya olduğu belli zira Fatih, Bayezid çok sevmişti. Bayezid'ten daha değerli.

zamanlarında sonraki şahsiyetine sahip değil. Daha yavaş, daha ağır, üstelik alyonkeşliği var; bunları sonradan bırakıyor. Cem ise daha âşker yapıldı ve Batı-Dogu kültürüne daha düşünür biri. Cem'in bir Fatih olmadığı zaten belli ama sevilen bir şehzade olduğu çok açıktır. Bunun açıkça ortada olmasına rağmen Fatih'in Cem Sultan'a dair bir vasiyeti bulunmaz; bununı başlıca sebebiye Osmanlı vâsiet sisteminin tamamıyla darımadığına olmalıdır. Maalesef hiçbir kesin kuralı yoktur bu sistemin.

Nihayetinde Fatih Sultan Mehmet'in oğlu Cem Sultan'a beraber resmedildiği bu tablo, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin yaptığı iyi bir yatırımdır. Tartışmasız ki bu tablonun manevi değeri, ona

Genel Akademi, 15. yüzyıl, İBB Kütüphane

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://irantey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

Kıyamet kopuyor. O ise oturduğu yerden, arzın merkezi eşikteymiş gibi, her fırsatta kapıyı kolluyor. Gözlerini kazıyamadığı eşiğe bakıp duruyor. Ölmeyişin erinciyle, kurtulmanın sevinciyle ve elbette hayatta olmanın tarifsiz kederiyle.

Yok, o işler kolay değil. Öyle olmuyor. Çünkü oturduğu yerden de olsa hâlâ ikide bir gözü oraya takılıyor, dalyor, tam unuttu sandığı sırada dönüp düşünmek kapaşı bakiyor. Beklemiyorlar diyordunki kendine, bekleseydim enjekte olurudum şimdi. Ben keremette bir tane tıfıd kızı vardı. Onu korumayı yapmamayı seçtim, kuşlar için özgürleştirdim. Ama hakikati için için biliyor.

**Herkesin
kalbi başka
yerde atıyor.
Herkesin
kalbi başka
yerde ağrıyor.**

İplikler bağlanmış düşünceler. Afrika, Orta Doğu, Akdeniz ve hanıradaki bütün öteki yerler. Kerrevetten başka her şey gitti. Bütün bunlar olurken ve olmazken, önüne, sadece önüne baktım için çok çaba sarf etti. Ama bir ara, o aralığa sığmış kısacık bir boşlukta, kendine yakanılmaktan korkan bir hızla, kaldırdı çabucak başını, kaptıdan yana aceleyle gözdtti. Önce kaçamak, sonra içinde kırırdan suçlu mahcubiyeti boş verip düdüzd, kapıyı sayretmeye başladı. Off, nasıl da ölemişti kapıyı. Ama kapalıydı şimdi kayı. Kendine sarılıms bir mdyde gibi sımsıkı kapalıydı. İçinde tanfızış bir yalnızlıkta, ölüm var ama hayat çok gibi bir kırıgnılıkla, nasıl oluyorsa gene de garip bir umutla, kapıya baktı. Uzun uzun, gözlerini kaçırmadan, doğa doya baktı. Neden kimse açmıyor, neden

"balıklardan çok plastiklerin arasında yüzüyorum"

Ben Sahika Ercümen. UNDP Türkiye'nin (Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı) Sudaki Yaşam Savunucusuyum. Son 25 senedir denizler ve okyanuslar benim yaşam alanım...

• Yaptığım dalışlarda her yıl balıkların eksildiğini, atıkların arttığını gözlemliyorum. Son yıllarda balıklardan daha çok plastiklerin arasında yüzüyorum.

• Denizlerin ve deniz canlılarının korunması için birçok projede yer aldım. Ülkemizin birbirinden güzel, korunması gereken deniz ve göllerinde yaptığım rekor ve keşif dalışlarında amacım sudaki yaşamı tanımak ve korumak için ilham vermektir.

• UNDP (Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı) Türkiye'ye gönderdiği sudaki yaşamı korumak için birleştirerek, bu küresel sorunu sone erdirmek için çalışmaya başladık. 2030 yılına kadar Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na ulaşma hedefiyle projeler yürüteceğiz.

• İlk olarak İstanbul Boğazı'nda temizlik yaptık. İlk dalışımı Kız Kulesi çevresinde, İkincişahı Ahırkapı Feneri açıklarında, üçüncüsünüye Ortakoy Camii önünde gerçekleştirdim. Bu dalışlar sırasında çok fazla atık madde topladım. Resmen "İstanbul Boğazı'nda plastik atık dalışı yaptım" diyebilirim.

• Balıklar bu atıklar arasında nasıl bozabiliyor ve bizler o deniz ürünlerini nasıl güvenli yerlere, bilmiyorum. Ben bile suyun içinde yüzmekte zorlandım. Ülkenin ve hatta dünyanın en güzel yerlerinden birisi, plastik atıklarla bozulmak üzere.

• Denizlerdeki mevcut plastik atık sorununa korona virüs döneminde günlük hayatımıza etki eden plastik atıklar da eklendi. Şunu fark etmeliyiz;

gezegenimizde büyük bir zarar veriyoruz. Tek kullanımlık malzemenin bu denli artması, denizlerde yeni bir tür kirliliğe başlangıç. Bu malzemelerin birçoğu geri dönüştürülemeyen ve doğada çözünemeyen materyallerden üretiliyor. Üstelik bu atıklar sudaki yaşam için de büyük bir risk! Özellikle eldivenler ve plastik torbalar, deniz kaplumbağalarına deniz anası ya da diğer yiyeciler gibi görünebiliyor.

• Bu noktada benim yapacağım dalışlarla denizleri tek başıma temizlemem mümkün değil. Atıkların sadece yüzde 15'i deniz yüzeyinde, yüzde 85'i erte suda ve derin suda. Bunları dipten almamız mümkün değil!

• Pekli bireysel olarak neler yapabiliriz? En önemli tek seferlik ürünlerin kullanımının azaltılması ve ürünlerin geri dönüştürülmesi.

• Her gün 1 adet kâğıt/ plastik bardak kullanan bir kişi, yılda fazladan yaklaşık 10,5 kilo atığa sebep oluyor. Aslında tüketim alışkanlıklarımızda küçük değişiklikler yaparak bu tehditten kurtulmak mümkün.

• Okyanuslar oksijen kaynağımız, gıda kaynağımız... Yaşamak için temiz, sağlıklı denizlere, okyanuslara ve içinde yaşayan sağlıklı canlılara muhtacız.

• Toplumdaki tüm aktörleri; devlet, özel sektör, belediyeler ve bireyleri bir araya getirerek mavi dünyayı kurtarmaya çağırıyorum. Hemen bugün harekete geçmezsek çok geç olabilir. Biz bu gidişatı değiştirebilecek son nesiliz.

Bedia Ceylan Güzelce

senin annen bir melekti yavrum

Tercih ettiği bir yalnızlığı yaşadı. Basit, sıradan, öylesine bir yalnızlıktı onunki, kutsallaştırmadı. Meryem gibi gökyüzünün çocuğuna değil belki ama bir şeylere gebe kaldı.

Senin annen bir melekti yavrum. Kaytlara geçsin, bir melekti ve irili ufaklı kuşlar kendi kanatlarından utanıp, onun ayaklarının önüne yığılıverirdi zamansız. Anne nedir? Çocuğu olan kadını, yavrusu olan dişi hayvan. Senin annen, çocuğu olan bir kadın değildi yavrum, bir dişi hayvan hiç değildi ama melekti. Senin annen; temmuz sıcaklığında başımızda değil de ömrümüzde yağan bir yağmur gibi serin, Boğaz'ın derinliklerinden çıkarılmış ahsap bir gemi iskeleti gibi kırılğan, meydanlarda her şeyi görüp de gıyıkı çıkmayan heykeller gibi katı, bir çocuğun elinden kurtulup bulutuna doğru yola çıkan bir balon gibi uçar ve mutlu. Anne olmak; doğuştan gelen bir ihtiyaç mıdır yoksa onu aklımıza birileri mi sokar?

Senin annen ömrünün ilk yarısında bu soruya yanıt arayıp durdu. Annen çocukken -eveet annelerin de çocukluğu olur- doya doya koştı, kafasını yarı, kaşını patlatı, zeytin toplamayı, fide ekmeyi, sapanla nişan almayı ama vurmamayı öğrendi, ailesine az şikâyet, çok teşekkür etti. Büyümek için bir neden gerekir kadar da -ki 30'ların ortalarına değin gelmiş- büyümeyi tercih etti. **Çocukça hatalar, çocuksu kabahatleri getirdi beraberinde; kimi zaman eksik, şımarık, saygısız, günahkâr oldu, kimi zamansa cesur, akıllı söz, özgür ruhlu, iyi kalpli oldu...** Pişmanlık ve haklı çıkmak arasındaki küçüçük, tek hanelik bir köyde yaşadığı yıllarca, çok sayıda ziyaretçisi arada bir de evini kundaklamak isteyenleri oldu. Tercih ettiği bir yalnızlığı yaşadı. Basit, sıradan, öylesine bir yalnızlıktı onunki, kutsallaştırmadı. Meryem gibi gökyüzünün çocuğuna değil belki ama bir şeylere gebe kaldı. Mesela bir romanı ki sene karından taşıdığı olurdu, bir şiirin tek bir satırına gebe kalırdı yıllarca, acıklı, kederli ve çözümsüz hikâyelere gebe kalıyordu, gözden kaçanların, bir kez olsun "Sen nasılsın?" diye sorulmuşların hüznüne gebe kalıyordu. Bazen doğuruyor, bazen doğuramıyordu, bazen içinde ölüyor bazen aklında olup bitiyordu evlatları. Doğduğuna pişmandı çoğu zaman, fikrinin alınmamasına bozukluyor, başka bir bebeğin "böyle bir dünyaya" gelmek isteyip istemeyeceğine de bu nedenle çok kafa yoruyordu. Senin annen yavrum, ağzından bir defa çıkan söz gibi, kendini tutuyor, hep tutuyordu.

İnsanoğlunun felsefe kitaplarında kendine servet ettiği erdemlerin gerekce hattına hiçbir karşılığının bulunmadığını da erken anladı, az gelişmiş ülkelerin her vurup hormon savuran insanlarından sana baba, her seferinde kalbini söküp çıkarma isteğinden son derece yorulmuş birinden sana anne olamayacağını da. Bir hata yapıp giretseydi seni dünyaya, atamadığını kâhkahaların hesabını vermezdi kendine. Seni koruyamadığı da atasözlerini savunamadığını anları gözünde canlandırdıkça, yaşattıklarını pizzagate ve Epstein dosyasına girenler akanlarından göreceğin zorbalığı, büyüklerin hayal yıkıcı aforizmalarını, her dilin kırıklıklarıyla dolu atasözlerini, nefretengiz deyimlerini birileri ağzına aldıkça cıldırarak gibi oluyordu. "Çocuklar aptal değil onlar sadece çocuk" diye haykırmak istiyori, sonra içine içine öfkeleniyordu. Senin annen yavrum, anne olmadığın için bazi doğruları söylemeye korkuyordu. Korkuytu taniyordu. Anaokulu öğretmenin sana ilk "çiçekol"mayı yani ne olursa olsun çeneni kapatıp susmayı öğretecekti diye, seni okula göndermeyi hiç istemedi. Çiçek olmanı da korkuytu tanımsanı da. Bir melekti senin annen ve meleklerle böyle yapırdı.

Birileri "üç" diyordu, senin annen "hiç" diyordu. Hiçbir çocuğu hayatımızın tatsızlığına, dünyaca bilinen oğ olup gidizime ortak etmek istemiyordu. Annenin yaşadığı ülkede çocukları anne karından değil, enkaz altından çıkarılıyor, Çocukları birer bebek değil, birer hayvan gibi çürük binaların yıkıntılarında, günlerce tecavüz edildikten sonra aç

birakılarak bir ormanda, doğar doğmazçöp poşetiyleboğularak bir çöp kutusunda, sınır kapılarında kayıplara karışıp bir organ başka birinin yedeği hâline getirilme suretiyle savaş bölgelerinde oğ ediliyordu... Belki haklısın, annen hep kötü örnekleri seçtiyordu kendine, işini sansa bırakmak istemiyordu galiba. Kendi beğenmediği bir dünyaya sana istitip istitip yedirmek istemiyordu, babyshower'ıydı, cinsiyet şeysiydi, hastane çıkışıydı, temalı doğum günleri, yeni arabasıyla havaattığı kreş çıkışları... Yapamazdı bunları, yalan yok. Hem annenin seni emanet edebileceği bir okul henüz açılmamıştı. Gün boyu evham ve kuruntudan çürüyecek, elinde olsa seni yanından, göğsünden hiç ayırmayacak, elinde olsa seni anne süitünden hiç kesmeyecekti. Söz konusu sensen yavrum, annen orta karar kalamayacaktı,

Bazı aşklar ve çocuklar yanımızda, bazı aşklar ve çocuklar kalbimizde büyü.

acırlaşacak, radikalleşecek sonunda belki mahpuslarda çürüyecekti, üstelik seni de yanına veremeyceklerdi. Kâfi gelmeyeşeylere boyun eğmek, en vasat icatları muhteşem keşifler gibi göstermek istemiyordu sana. Birinin açık unuttuğuşeyme yüzünden senin yirmi yıl sonra susuz kalacağın gerçeğini kabullenemiyor, kurak bir yeryüzü motifinde kaybolmaya casaretedemiyordu. Onayı ve bilgisi olmadan bir çocuğun sosyal medyada görüntülerinin paylaşılmamasını insan haklarına aykırı buluyor, dahası genetik diye bir bilimi taniyor ve kim bilir genetik mirasından ne kitleler gizliyor.

O kitleler ki fırsatını bulduğın an harekete geçmeyi bekliyor. Senin annen yavrum, sana fikirlerinde bir kederin taşıyor.

Vasat bir kavuşmadansa, tutkulu bir ayrılığt tercih ederdi senin annen. Ayrılığın hiçbir türüsünü dert etmediği gibi şunu da bilirdi: Bazı aşklar ve çocuklar yanımızda, bazı aşklar ve çocuklar kalbimizde büyür. Seni bu dünyaya getirmemeye için bahaneler ürettiyordu, pandemisi, cayır cayır yanan kutupları, kırmı kongosu kanaması... Bahanelerinde bile yalnız seni düşünüyör, her neredeyse orası incinmesini istiyordu. **Sen ne dersen de, senin annen bir melekti yavrum. Seni dünyaya getirmenin yükünü ilahi kanatlarıyla dahi taşıyamayacak bir melek.** "Dünya çok güzel gelsene" demek yerine anelliikten vazgeçmiş, bir ömür sürece bir kederin yerine, bir kez "istemiyorum" deyip yutkunmayı seçti. Seni bu dünyaya orta edip beraber mutlu olmak yerine, sensen kalp yalnızlığı seçti. Şimdi o, hem anne değil, annesiz kalan çocuğa öksüz denir ama çocuğunu düşüncelerinden düşüren anneye ne? Sen bunları oku da unut yine istersen. Bu dünyaya hiçbirimiz gelmemişiz gibi, bu yazı hiç yazılmamış gibi, sen doğmadığın müddetçe o ne anne ne de bir dişi hayvan. Vasat, sıradan, daha nice senin annen gibi. **https://ranetey.org** hatta bir melek bile diyebiliriz ama neticede biz de bir Türk filminin içinde yaşıyoruz bu çocuk!

Mahir Ünsal Eriş

inanmak bahsi

İnsan hayata bağımlıdır. Gerektiğinde bu bağımlılığı uğrunda yapmam dediği şeyleri yapmaktan, olmam dediği hallerde olmaktan hiç çekince duymaz.

İnanmak, var oluşumuzun en büyük tuzaklarından biridir. Çünkü dünyada geçirdiğimiz her an, inanacak bir şeyler ararız ve bu bizi kandırılmaya açık hale getirerek tabiata ve türdeşlerimizle karşı yayılatır. İster basit bir yalana inanmak olsun ister çok karmaşık inanç sistemlerine kapılmak olsun. İnanmak bize kendimizi güvende hissettirdiği için aslında saldırmaya elverişli hale getirir. Maalesef hayat, son derece acımasızdır ve hiçbir şey inanmak bizi bu acımasızlığın hedefi olmaktan muaf kılmaz. Bu nedenle inanmak, hep aradığımız, kendimizi muhafaza altında hissetmemize imkân veren sığınagimiz da olsa bu sığınak en derin uyuklarımızı uyuduyumuz, en çıplak hallerimizi giyinmekten çekinmediğimiz bir tuzaktır. İnsan hayata bağımlıdır. Gerektiğinde bu bağımlılığı uğrunda yapmam dediği şeyleri yapmaktan, olmam dediği hallerde olmaktan hiç çekince duymaz. İşte, inanmak insanın bu bağımlılık macerasında aklını kayırmadan hayatta kalmasını sağlayan bir sakinleştiricidir.

İnanmak sinanabilir değildir. Sinanabilir olan bilimdir. Bilimsel bilgiler, Örneğin, ölümden sonra yaşam olduğuna inanıyor ya da inanmıyor olabilirsiniz. Bunu hiç kimseye ıspatlamak, ölümden sonra yaşamın olduğunu/olmadığını dair kanıtlar sunmak zorunda değilsinizdir. "Ben öyle inanıyorum," dediniz ve anda tartışma tek tarafı olarak kapanmış sayılır. Genel anlamda, din ve mitolojileri düşünceler konuşacak olursak insan soyunun tarih boyunca ve hatta günümüzde, birçoklarına "yok artık!" dedirtecek türden tonlarca şeye inanmış olduğu aşikardır. Basit bir örnek veriyim, niyetim kimsenin inancına dil, el uztamak değil, hepsine eşit mesafeden yazıyorum çünkü. Amacım, sadece bahsettığım şeyi daha anlaşılır kılmak. Mormonları düşünüyşünüz. Kendilerini göre bir Hristiyan mezhebi. Ama Hristiyan mezheplerinin çoğunluğu onları "heretik" yani "sapkın" kabul ediyor. Bana laf düzmeyiz. Resmi adları "İsa Mesih'in Ahir Zaman Azizleri Kilisesi." Fakat Hristiyan dünyası tarafından kabul görmeyen öğretilerinin sebebi çok farklı inançlara sahip olmaları. Mormonlar, İsa peygamberin, hayattaki kayıp yılların bir kısmını Amerika kıtasında, zamanın "Küçük İsa" olarak geçirmiş, birtakım İsrailoğlu topluluklarının arasında geçirdiğini inanıyorlar. (bu yıldı Hindistan'da Tanrı Şiva adı altında geçirdiğine inanılan do var) Üstelik, bu

inanca göre, İsa'nın Amerika kıtasında geçirdiği bu yılları anlatan altın tabletler, ruhani varlıklar tarafından Joseph Smith adında bir Amerikalı peygambere verilmiş, Smith de bunları, hiç bilmediği o dilden Tanrı'nın inayetiyle İngilizceye çevirmiş; böylece Mormonların kutsal kitabı olan Mormon Kitabı ortaya çıkmış. Bugün bu altın tabletler ortada yok. Nerede olduklarına dair bir bilgi ya da var olmuş olduklarına dair ispat niteliğinde bir belge de yok. Sadece Smith'in ilk kuşak müritlerinden birtakım isimlerin tanıklıkları var. Olmak zorunda da değil aslında bakarsanız. Yani, Amerika'nın keşfinden önce, Semitik diller konuşan kimi toplulukların göç yoluyla bu kıtaya ulaşığına dair tek bir kanıtın olmaması, İsa'nın kayıp yıllarına dair bütün "İncillerde ve Yeni Anlaşma bölümlerinde en ufak bir Amerika inasının bulunmaması, Joseph Smith'in İngilizceden başka bir dil bilmemesi, birkaç tabete binlerce sayfa kitabın sığmaması gibi olgular hiçbir şey ifade etmez. Belki bu size inanılmaz, saçma halta komik geliyordur. Oysa inanç tam da burada başlar. **İnanç ispat aramaz, gerçeklik gözletmez, sağlama gereksinimi duymaz. İnanç tamamen kalbidir. Ama bilim, "bence" kabul etmez.** Dünyanın düz olduğuna "inanmak" sizin hatrınız için dünyayı düzeltmez. Dünya yuvarlağıdır ve bu bilimsel birtakım deneylerle sağlanması yapılarak defalarca kanıtlanmış bir bilgidir. "Bence dünya düz" ya da "bence evrim diye bir şey yok" demek sizi yalnızca inancını ifade eden bir pozisyona sokar. Ve açık ki bunun bilimsel ilgisi yoktur. İnanç kişisel, bilim evrensel.

İnanç kültürel olması bakımından onu var eden toplulukların yaşamlarıyla doğrudan ilişkilidir ve tipki insan toplulukları gibi de ömürlüdür. Kara Kitap'ı okuyanlar onun başındaki epigrafi hatırlayacaklardır. "İbni Arabî'nin gerçek bir vakie olarak anlatığına göre, obdaldan olup ruhlar tarafından göklere çıkarılan bir arkadaş, bir defasında dünyayı çevreleyen Kaf Dağı'na varmış, dağı da bir yılanın çevrelediğini görmüş. Bugün dünyayı çevreleyen böyle bir dağ ve onun da etrafında böyle bir yılan olmadığı malumdur" diye başlar kitap. Şimdi bize tuhaf gelen birtakım inanışların zamanında insan topluluklarına nasıl da yön verdiğini düşüncem için eşsiz bir örnekler. Türk-İslam dünyasının denizcilikte tüm Akdeniz topluluklarını dize getiren hepsini bu heybetli denizin derinlerine gömmüş olmasına rağmen tek bir keşif faaliyetiyle bulunmamış olmasının bu Kaf Dağı efsanesine olan inanç olduğu fikrini nasıl iletir edilebilir? (Allahım, n'olur liber Hoca dergiyi okumuyor olsun!)

Demeye çalıştığım şey aslında şu: Eski Mezopotamya'da firına tanrısının kutsal hayvanının boğa olduğuna inanılırdı. Firına tanrısı boğalarını sürdü mü mahsul gerçekten de üzerinde boğalar tepişmiş gibi altüst olurdu. Sesi de bir boğanın böğürtüşünü andıran firına bızıl o hayvanın varlığında cisimleşmişti. Tamamen tanıma dayalı bir toplumda bu türden basit bir inanç mekanizması son derece makul ve öngörülebilir. Yani, içinde yaşadığımız hayatın, toplumun, kültürün kendi dinamikleri içindeymiş şeyler üzerinde baskındır. Her acıdan bileyiricidir. Bu da toplumun değişkenliğiyle paralel olarak değişime açık oldukları anlamına gelir.

İnanmak ümit etmektir. Birinin size söylediği bir söz karşısında ona inanmayı seçiyorsanız bu ikinizin arasında bir beklenti bağ oluşturun. Örneğin, bin size sevdiğini söylüyor ve siz buna inanıyorsanız bundan sonraki her eyleminde ondan buna uygun şekilde davranmasını beklersiniz. Çünkü sevdiğini söylüyor size ümit vermiştir. Bu ümit ister sizi hiç üzmeyeceği ümidi olsun ister yalnız bırakmayacağı, hep seveceği, değişmeyen tek şey siz var oldukça beklentinin de varlığını sürdüreceğidir. **Ümit dediğimiz şey kabaca, insanın hayattan kıyak beklentisi içinde olmasına adır. İşte inanmak, aslında hep bu kuyaya layık bir insan olduğumuza inanmaktan ibarettir.** Ve bizi insan kılan çok temel özelliklerimizden biridir. Hayvanlar sezer, hisseder, kokusunu alır, görür, işitir. Ama biz inanırız, aldığımız pahasına da olsa inanırız. Çünkü bizim tüm hayvanlardan daha çok ihtiyacımız vardır bir sığınaca.

İnanca göre, İsa'nın Amerika kıtasında geçirdiği bu yılları anlatan altın tabletler, ruhani varlıklar tarafından Joseph Smith adında bir Amerikalı peygambere verilmiş, Smith de bunları, hiç bilmediği o dilden Tanrı'nın inayetiyle İngilizceye çevirmiş; böylece Mormonların kutsal kitabı olan Mormon Kitabı ortaya çıkmış. Bugün bu altın tabletler ortada yok. Nerede olduklarına dair bir bilgi ya da var olmuş olduklarına dair ispat niteliğinde bir belge de yok. Sadece Smith'in ilk kuşak müritlerinden birtakım isimlerin tanıklıkları var. Olmak zorunda da değil aslında bakarsanız. Yani, Amerika'nın keşfinden önce, Semitik diller konuşan kimi toplulukların göç yoluyla bu kıtaya ulaşığına dair tek bir kanıtın olmaması, İsa'nın kayıp yıllarına dair bütün "İncillerde ve Yeni Anlaşma bölümlerinde en ufak bir Amerika inasının bulunmaması, Joseph Smith'in İngilizceden başka bir dil bilmemesi, birkaç tabete binlerce sayfa kitabın sığmaması gibi olgular hiçbir şey ifade etmez. Belki bu size inanılmaz, saçma halta komik geliyordur. Oysa inanç tam da burada başlar. **İnanç ispat aramaz, gerçeklik gözletmez, sağlama gereksinimi duymaz. İnanç tamamen kalbidir. Ama bilim, "bence" kabul etmez.** Dünyanın düz olduğuna "inanmak" sizin hatrınız için dünyayı düzeltmez. Dünya yuvarlağıdır ve bu bilimsel birtakım deneylerle sağlanması yapılarak defalarca kanıtlanmış bir bilgidir. "Bence dünya düz" ya da "bence evrim diye bir şey yok" demek sizi yalnızca inancını ifade eden bir pozisyona sokar. Ve açık ki bunun bilimsel ilgisi yoktur. İnanç kişisel, bilim evrensel.

Başar Başaran

aylak yelkovan baladı

Bir balkona çıkardı beni. Yaz geri geldi. Kayısı çekirdekleri, kirazlar, votkalar. Ayaklarını kucağıma koydu. Küçük hatıralar, umutlu sözler...

Bann önünde bir sigara yaktım. İçenden gitar sesi duyuluyor. Sıfıra giden bir sol. Yere kadar eğilmiş gitarist. Duvarda aplikler kedişiliğinden patlıyor. Sanki bir tren bu kulağımdan girip ötekinden çıkıyor. Çığlıklar, kampanalar, düdükler. Yarlar, vadiler, kasabalar. Nereden gelir, nereye gider insanlar, savrulan yapıklar, havalanan karlar, cadde boyu sızan yağmurlar. Yanmış bir günden geriye bu son duman kalmış. Bir şehirde yeteri kadar dursan, başa döner yabancı olursun. Aynı sözlerden sağır olmuş dudaklarım. Bu sokaklar ne vakit sustu anlamadım. İlhamını artık taze ruhlarla saklıyor caddeler. Binalar kararmış, yoldan geçenler birbirine benzemiş. Havlamayan köpekler havlar oldu. Bir bilek alıp kaçmanın zamanı geldiğinde garlara revan olman gerekir. Saati kaçırdım sarardım. Bir rüzgâra bakiyorkaderim. Ciliz bir ağaç, altı uyları bir diktatör, kelimesiz bir şair gibi devrileceğim. Derin düşünceler, iyi fikirler, tatlı sözler birer birer çekildiler. Müşteriler. Herkesin cebindeki topolan yüz lira kalmadı sokakta. Bir direğe yaslandım. Asfaltta fren izleri. Burada benden önce kim bilir kimler öldü?

En son çıktı apliklerin katili bardan. Uzun ince parmaklarında Hendrix'in kani var. Sarı yağmurluğuyla durdu karışmış. Öyle beyaz ki bana muhacirliğimi hatırlattı. Demek az önceki tren Vardar Ovası'ndan gün doğumuna karşı hardal çiçeklerinin arasından geçti. Bir konduktör uyardı beni. Göle gelince kaldır demişim. Bak sana göl ayağıma geldi. Efendim, dedi gitarist. Sesli mi söyledim. Sigaramdan sigarasını yaktı. Sonra da sen benden yakarsın, bu ateşi sabaha kadar taşırsın, dedi. Olor da sen kimsin, hangi tanıdın çaldık biz bu söndürmeyeceğimiz ateşi. Sırtında gitarın kim. Sorulara gülüp geçen aylak bir yelkovan süzülüp gökte. Geceyi çekiyor üstü açılanların üstüne. **Yürüyelim o zaman, dedim uyanmasınlar ama bak benim bu şehirle aram bozuk söyleyeyim. Yayıp giden bir evlilik gibi sıklıkla birbirimizden.** Neşemiz kalmadı nicedir uykum erken geliyor. Aç avucunu, dedi bunlar benim gözlerim bir de onlarla bak. Şehre değil, gözlerine baktım. Gitarı ne zaman ben taşımaya başladım anlamadım. Tek lambalı taksi duraklarından, boş sinemaların kapısından, kısa sıkıa hırzı erketelelerinden geçerek, denize inen en eski caddeye geldik. Duvarda Ece'den bir mısra yarısı boyanmış. Devamını söyledim ona. Umursamadı. Şu bina dedim kör bir ressamdan kalmalı. Ablası kardeşini öldürdü miras kavgasında. İlgielenmedi. Sigarayı uzattı. Ateşi devraldım. İçenden rüzgâr başladı. Saçları bence önceden kımdıydı. Demek kelebek etkisi, dedim. Boyunundan Moda Burnu'na, oradan Mühürdar'a bir aşkın ihtimali esti. Bir düğme açtım yakamadım. Sırtında başkasının gitarı. İçimden sonbahar geçti.

Sonrası kış zannedirdim. Nereden bileyim takvimi tersinden astığını. Bir balkona çıkardı beni. Yaz geri geldi. Kayısı çekirdekleri, kirazlar, votkalar. Ayaklarını kucağıma koydu. Küçük hatıralar, umutlu sözler. Avucumdan usulca aldım gözlerini. Bakınca renkler renklendi, sular harelendi. **Bu şehir o eski İstanbul mudur, uzaktan payitaht göründü.** Aylak yelkovan eski yarımada'nın üstünde uçtu. Yıldızlar, divan şiirleri, hatlar, minyatürler. Şeyh Galip'in dizinde uyumun bir padişah rüyasında tanrıyı gördü. Mülkün sahibi oydu madem derdin sahibi niye kuldü. Bir uçak alçaldı üstümüzden sanki Yeşilköy'e indi. Taksim'den çingiraklı bir tramvay, Burgaz'dan sabah vapuru, Teşvikiye'den bir dolmuş kalktı. Onun gözünde geri geliyordu kaybettiklerim. Bir kayıp musiki duydum ne zamandır duymamışım, ezberimde şiirler, zihnimde filmler uydı. İlk kez geldim sanki buraya. Hani ilhamın kol gezdiği geceler vardı. Durduk yerde bir sızı başlar bir yere gitmesizin gurbet çökerdi. Huzursuzluğa huysuz bir at gibi biner karanlık ormanlara girerdim. Yan döşem kulaklarımdan akanak mısırlar, heyecandan uykuyu tutmaz geceler, bir randevuya hazırlanmak vardı. Yarını düşünürüz dünde ziyade. Yaşamak.

yazmaktan güzeldi. Avucumdaki ödünç gözlerle baktım İstanbul'a saçlarının uçları güneşten sararmıştı. Barın kapısında kendimi gördüm. Direğe yaslanmış bir enkaz. Demek beni buraya ben olmadan getirdin. Ne kadar teşekkür etsem az. Ben bensiz kalınca sular gibi ferahladım.

Gördüm mü dedi bir tasavvurdan ibaret dünya. Sen nasıl bakarsan öyledir. Sen varsan oradadır, bir başına anlamı yoktur, sen ne dersen o olur. Ne olur bende kalsın bu gözler, dedim. Olmaz, dedi. Kaç yaşın gözleri bunlar, benimkiler böyle görmüyorlar alemi. Bir zamanlar gördüler işte sen de biliyorsun bakmayı. Öyle değil dedim. Yirminin hasreti, kuvveti bugüne yok ki. Başını salladı. Yaştan değil dedi. Hikâyesinden. Sen onu kaybetmişsin. Bir hikâye kurduğuna dünya verdiğin rolü oynar. Anlat bana o zaman dedim. Sen biliyorsun dedi, yalnızca inanmıyorsun. **İnandır beni dedim. Söz bir kükrek alır elime, ilham çıkana kadar her yer kızarım. Gider o direğin dibine, mendebur kendimi gömerim.** Ertelemediğim tüm sözleri söyler, hapislerde yatar, romanlar yazarım. Aşk olurum bak söz dedim. Yeter ki inandır beni. Kapat o zaman gözlerini dedi. Geri alırsın dedi, yapma. Korkma dedi. Uzun soluksuz bir defa öptü beni. Once açtık gözlerim sonra nedense kapandı.

Açtığımda avucum boştu. Korkarak döndüm baktım ki payitaht orada. Denizin üstünde güneş kırıntıları. Sinemalara yeni afişler asıyorlar. Gülümsedim. Oradalar. Gülümsedi. Balkon demirinden bacaklarını sallattı. Salkım zanneden anıları uydı. Gecenin de önceki yerini varmış demek sonunda. Burada geldi senin yanına yattı dedim. Elini uzattı bana, sigarayı verdim, alıp söndürdü. Sabah oldu, dedi. Çıkmadık candan, durmadık kalpten, hâlâ sıkılan yumruktan unut kesilmez dedi. Bak dışırları bile beyazladı.

Ne kadar teşekkür etsem az. Ben bensiz kalınca sular gibi ferahladım.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranteoy.org>

Mehmet Ali & Aksamsesfası

serkan altunvigne

Kaan Koç

toplumsal sözleşme 2.0

Devletler, ivedilikle bir hayvanlar meclisi kurmalıdır; insanoğlunun "hayvan hakları" dediği ve yine kendi belirlediği şekilde yürürlüğe sokmaya çalıştığı kurallar, belli ki hiçbir halta yaramamıştır yeryüzünde.

Dördüncü Bölüm...

İnsanoğlu yaklaşık 19.000 yıl önce, yanına yaklaşır duran bir köpeği ilk kez evcilleştirdiğinde ilklerine kadar vahşileşmiştir. Tabiat karşısındaki savaşını o günden bugüne aslında sadece toplayıcılık-avcılık çerçevesinde yaşayan insan, diğer canlıları yönetebilme gücünü keşfettiği anda, zaman ve mekân büyük bir kırılma yaşanmış ve artık geri dönüşü namümkün bir yol açılmıştır. Kapısı en neşeli ve sevgi dolu renklerle parlıyayan o portalları diğer ucunda ise tek bir güdü yer almıştır daima; tahakküm. O insan, çıtdayarak yanan o çalı çırpi atışının başında durmuş, hipnoz olmuş gibi onu izleyen o köpeğin gözlerine bakarken, orada yer alan korkuyu bir an olsun görmüş müdür bilinmez. Muhtemelen, kendi kudreti karşısında büyülenmiş ve Narkissos'un habercisi olmuştu. O köpek mi? Hiçbirimizin o köpeğe dair bir bilgisi yok. İlaat altına girmeyi kabul eden o köpeğin, kendi türü tarafından nasıl görüldüğünü dair hiçbir şey bilmiyoruz.

Açıksız zerre kadar ilgisiz çekiyor da bu; yoksa su molekülünün bile farklı müzik türlerine hangi tepkileri verdiğini araştırın biz, çoktan hayvanların duygusal tarihini de önemsiyor olurduk. Belki de korkuyoruz; bir köpeğin, keçinin, kedinin ya da bir atın gözlerindeki yermiz, tabiat karşısında kendi kendimizi yerleştirdiğimiz krallık koltuğundan çok daha rezil bir tenekeolabilir. Bu karşılığın önüne geçmek için atılması gereken ilk adım hayvan yasaları çıkarmaktır. Devletler, ivedilikle bir hayvanlar meclislikurmalıdır; insanoğlunun "hayvan hakları" dediği ve yine kendi belirlediği şekilde yürürlüğe sokmaya çalıştığı kurallar, belli ki hiçbir halta yaramamıştır yeryüzünde. Çünkü hangi taşı kaldırsak altından insan çıkıyor. Ve tabii bir de dokundukça her yeri çürüten insan düşüncesinin solucanları. İşte bu yüzden, o yasaların ne olacağına, hangi durumlarda kimlerin ne gibi cezalarla çarptırılacağına sadece hayvanlar karar vermelidir. Oturumlar ise gelecek nesiller için güzel bir miras bırakmak adına kayıt altına alınmalıdır.

Friedrich Nietzsche, 3 Ocak 1889'da Torino'da, Via Carlo Alberto'daki altı numaralı kapıdan sokağa adımını atar. Belki yürüyüş yapmak, belki de postaneden mektuplarını almak için. Kendisine uzak olmayan ya da fazlasıyla uzakta kalan bir fayton sürücüsü, inatçı ve kolları atın boyunca dolayp çıkarak ağlamaya başlar. Olaya şahit olan diğerleri, Nietzsche'yi evine bırakır. İki gün boyunca bir divanda hareketsiz ve sessizce dinlenir Nietzsche. Ta ki son sözlerini mırıldanıncaya dek: *Mutter, ich bin dummi!* (Anne, ne optalım!) Ve yaşamının kalan son on yılını, uysal ve delirmiş bir şekilde annesinin ve kız kardeşlerinin

himayesi altında geçirir. Atın akıbeti hakkında ise hiçbir şey bilmiyoruz... Béla Tarr'ın başyapıtı olan Torino Atı bu cümlelerle açılır. Ardından, dört dakika boyunca, yara bere içinde kalmış, hırpani bir atın arabayı çekişini izleriz. Nietzsche'ye son tekmeği vuran o manzaranın benzerine hepimiz tank olmuşuzdur. **En azından ben, birkaç kez, artık ayakları ne kendini ne de insan yükünü taşıyabilen atların yere yığılınsı canlıları gördüm. Delirmedim. Delirmedim için sırtıma bir pişmanlık kenesi yerleşti.** Vicdan azabı duyuyoruz. İnsanlığın zulmüne uğrayan bir hayvan görüp de orada aklını yitirmeyen herkes, alnında bir damgayla yaşamak zorundadır. İstisnasız bütün devletler, derhâl "Utanc Yasaları'nı yürürlüğe sokmalı ve utanç duymayanlara idam cezası uygulanmalıdır. Peki kimin şahiden utanç duyup duymadığını nasıl anlayabiliriz? Bu konuda hayvanların sezgileri doğru yolu gösterecektir bize.

Endüstri Devrimi'nin kazdığı çukurda, doğanın elindeki flos royali göremez olduk. Sevdiklerimizin ayaklarına halılar, nefrettiklerimizin önüne ise asfalt yollar döşedik. Büyük ustalıkla, bunu bir gelişme emaresi olarak pazarlayan bizler, bir sokak hayvanını sahiplenmeyi de marifet olarak görmek zorunda bırakıldık. Kahrolası o ilk "evcilleştirme" meraklısı insandan bize kalan miras ise, sahiplendiğimiz o "sokak köpeğini" tuvalete çıkardığımızda emsalsiz tezahür sergiliyor; bir yandan onun tasmasını sıkı sıkıya tutuyoruz ama diğer elimizde çöp poşetinin içi doğayı katleden atıklarla ve çöpe giden kaynaklarla dolu. İnsanoğlu, sahiplendiği hayvanlar gibi doğanın kaynaklarını da "sokakta ve boşa kaldıkları için" sahiplenmiş ve parasını ödeyebildiği her şeyin, gönül rahatlığıyla yok edilebilir olduğunu kanıksamıştır. Bunun önüne geçmek için, ilkokuldan üniversiteye kadar, zorunlu olarak okutulması gereken dersin adı şudur; "Doğal Kaynakların Kullanımı Ve İnsanoğlunun Yaşamak Karşısındaki Utanç Verici Aptallığı." Bununla da yetinmeyiz; her bir bireyin yiyecek, tekstil, elektrik, doğal gazlar ve su kullanım kotası olmalı, bu kota aşılındığında muslukları kesmek yerine, bu şahıslara, kota aşımının en az iki katını telifi edecek biçimde doğaya hizmet görevi verilmelidir. Yarından tezi yok, insanoğlu, doğanın edimlidir. İşte bu faşizm, yeryüzünde huzuru ve sükuneti sağlayacaktır.

Hayvanların kullandığı bütün eğlence mekânları ve yarış pistleri birer Auschwitz ilan edilmelidir. Sahipleri ve kâr ortakları vahşi doğaya bırakılmaldır. Tanrı'yi bulmak için bile olsa hayvanlar üzerinde deneyeyan her bir birey, doğaya hizmet edecek birer kobaya dönüşürümüldür. İşler çözümsüz bir noktaya gelirse, insan, ödünç aldıklarını yerine koyabilecek kadar onur sahibi olmalı ve gerekirse kendi soyunu, doğanın soyu için kurutmalıdır. Çünkü eğer doğa-insan ilişkisinde gönüllü bir geri çekilme yapmazsak, tüm galaksilere ibret olacak bir yıkım kapıdadır. Bu yazıyı çoğaltıp altına imzasını atan herkes, metindeki hükümleri kabul etmiş sayılır ve bir gün ansızın aranıp eyleme çağırılacaktır.

**İnsanlığın
zulmüne uğrayan
bir hayvan
görüp de orada
aklını yitirmeyen
herkes, alnında
bir damgayla
yaşamak
zorundadır.**

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

Ayhan Sicimoğlu

ESHE* (2)

Aika hocam, topluluğumuzun varoluş felsefesinin nereden geldiğini anlattı. Adamızda yaşıyan canlılara; insan, hayvan, fark etmez, el birliğiyle vermemiz gereken duyguyu şu iki kelimeyle özetledi: MUTLAK MUTLULUK!

Hikâyede sırasına göre karakterler:

Tama (Güzel çocuk - Yeni Zelanda Maori yerlileri dili): Asta'ya âşk.

Doğda (Yırtıcı adamınaoğlu).

Asta (Âşk, sevgi - İskandinav dili): Tama'nın âşk olduğu güzel kız.

Aika'nın kızı. Koa'nın torunu.

Aika (Âşk şarkısı - Japonca): Ma'a (Hâkime, adalet, bilgelik, hukuk, ahlak, düzen) Asta'nın annesi. Koa'nın kızı.

Ayo (Neşe, golda veya kırdan doğan, mutluluk getiren - Afrika Yoruba dili): Adanın entelektüel kızı. Üzüm bağında doğdu. Ebesi Aika'nın talebesi.

Gün (Üzüm - Thai dili): Adanın tarım ve gıda sorumlusu.

Asta, gene benden erken gelmiş, papatyalardan bir taç yapmış bile. Saat çubuğunu toprağa saplamış, dairesini çizmiş. Göğsüme bağli kenendir ipi bir de teleskopik bir çubuk taşırız, toprağa saplayarak veya elimizle tutarak güneş saati yaparız. Çok dakik olmasa da bir fikir verir. Dakik olmaya gerek görmüyoruz. Akan giden zamanın karşısına set çekmemeyi öğrendik, gereksiz. Yanına, yeşil çimlere uzandım, pembe yanığına minik bir öpücük kondururken misk teninden gardenya sabah dozununu içime depoladım belli etmeden. Yeni çizimlerimi çok beğendi. Çizimler güzel olduğu kadar da fonksiyonel. Dikenler ve taşlar üzerindeki neredeyse tüm gün. Anıları geçecek, bizim için kutsal yaratıklar. Anılara hepimiz hayranız; düzenlerine, çalışkanlıklarına... Hem bize hem de kendilerine bal yaparlar. Nasıl davranacağını bilersen de hiçbir zaman kimsenin canını acıtmazlar, hele Asta'yı, asla! Ma'a Aika'ya göre toplum düzeni ve mutluluğunu bu böcekler ve bunlar gibi diğer hayvan topluluklarından öğrendik. Bu konuda anılara da çok şey borçluyuz. Yan yana çimlere uzanmış, gökyüzünü seyrediyorduk. Çocukluğumuzdan beri oynadığımız bir oyun, beyaz bulutları bir objeye benzetmek. Hele tanıdığımız birine benzerse çok güzeldi. Üstümüzden uçup gitmeden, dağılmadan anlatılabilen gerekçeyi. Yaratıcılık isteyen bir oyun, çok da eğlenceli. Ellerimiz birleşiyor. "Hepimiz içimizdeki çocuk kimliğini muhafaza edelim" der büyükelimiz. Saf, nahif, basit ve doğal içgüdüler, mutluluğun anahtarlarıdır. Asta'yı belki bunun için de çok seviyorum, içindeki çocuk dozu bayağı yoğun. Bu gece ana tiyatrodan bir primiyer varmış, oyun da çok güzeliymiş, bütün ada halkı en güzel elbiselerini giyip orada olacak. Bu gece Asta'yı davet edeceğim, sonra dolunay var, gece yarısı belki ıryan yuzyeme gideriz. Şimdi çalışma zamanı, güzel tembelliğin zamanı değil. Asta'yı pamuk ellerinden çekip kaldırdım. El ele tutunmuşayla başladık tepelere doğru. Arada bir soluklanmak ve aramızdaki baş dandürlü manzarayı bu soluklarla içimize çekmek için duraklıyoruz, geri dönüyoruz, sessiz dâilyoruz. **Sonsuzluğa gider gibi sanki. Öyleye doğru uzaklarda hafi, hafif kıpırdanmaya başlıyor engin deniz. Serin havayı Asta'nın gardenya kokusuyla karıştırarak çekiyorum sağlıklı ciğerlerime.** Eski insanlar bir bitkinin kurutulmuş yaprağını kağıda sarar, yakar ve dumanını hava yerine ciğerlerine çekermiş. Anlam veremiyordum ve merak da etmiyordum. Ta uzaklarda görünen diğer adayı da merak etmiyordum. Zararlı veya zararlı olabilecek deneyler, maceralar merak etmemek ve denemeye yetlenmek terbiyemizin bir parçası. Büyük salın sonrası, hayatta kalan diğer insanlar, toplulukları merak etmemeyi öğrendik.

Ben Asta: Kendilerinin evvel vizitlerini geldi. Karşılamaya gelirler. Kişin yazacakları uzun kararnelerden önce kendilerini tanıtır.

Mehmet Ali & Akşamfası

ve depolarlar. Bu müthiş besleyici yiyecek peteklerinde saklayıp üstünü örterler. Ancak bu kutsal hayvanlar çok çalışkanlardır, ihtiyaçlarının iki-üç kat fazlasını da üretirler. Beni ve Tama'yı da çok severler peteklerine ulaşmadan bizleri ta ağaçlarda karşılar, tepemizde dâire olup uçarak kafamdaki papatya taca konar, papatyalarının özünü emmeye başlarlar. Tama başı arılarla dolu hâlime çok güler. Ballarının onlara yetecek kısmını hatta fazlasını bırakacağımızı bildikleri için hiç ses çıkarmazlar hatta âdeta vızıldamazlar. Kovanlara ulaştık. Çalışmakta olan arılar biraz ara vermek, nefes almak için kovanı terk eder. Eski zamanlarda dumanlar hatta kimyasallar kullanmış insanları arıları evlerinden kovmak için, bu nedenle ölen arılar bile olmuştuk, ne vahşet ne ayp. Yaşlı bir amca ilkel çağlarda insanın böcekleri öldürmek için ağaçlara zehir sıkıldığını, milyonlarca arının telef olduğunu söylemiş idi bir gün. Ağlamaya başlamış idim, pek de ağlanmaz ya adamızda. Yaşlı amca usulca bana doğru eğildi ve "o güzel yeşil gözlerine ızdırıp tattırma, ben de başkasından duydum, doğru değildir" dedi de inanmış gibi yaptım ve sustum.

Balların yarısından fazlasını imalatçı çalışan arılara kendi kovanlarında bırakırız. Öğleden sonra listemizdeki yaşlı ve engelli evlere çantalımızdaki balları dağıtacağız. **Yaşlılarımızı çok severiz, onların yerlerine bizim geçeceğimiz nasıl olsa, baharlar sonra da olsa. Tüm teyzeler annelerimiz, tüm amcalar ise babalarımızdır.** Her evde ayrı ayrı misafiriz. Kıramayacağımız iş, ilâki bir şeyler yemek ve içmek zorundayız, bu da galiba işin en zor kısmı. Biraz da sohbet ve ilgi bekliyorlar tabii ve gönüllerimizden veriyoruz. İhtiyaçımız olan bal da kendimize aldıktan sonra geri kalanı Halkevine bırakır, evlerimizde döneriz. Çantalımızdaki kokulu kekik balyıla doldu işte, arılarımıza veda etme zamanı geldi, çok seviyoruz onları, çok. Galiba Tama'yı da çok seviyoruz. Arı gibi çocuk, çok da yakışıklı.

Ben Aika: Asta'nın annesiyim. Bir Ma'a olarak adanın ihtiyaçları heyetine organik olarak bağlı değilim ama sık sık davet edilirim veya ihtiyaçlarımızı karşılamak için, ihtiyaçları heyetimiz kararları

oy birliğiyle alır. Gene oy birliğiyle, zaman zaman aralarında konuyla ilgili danışmanlar da alırlar. Ancak bu danışmanların oy hakkı yoktur. Mesela gençlerle alakalı bir konu tartışılacak ise, aralarında davet edilecek gençlere karar verilir. Diğer heyete bağlı olmayan önemli bir kuruluş ise eğitim kurulu. Ben gene aynı zamanda bu kurula da davet edilirim, gerektiğinde görüşlerimi takdim ederim. Bana teyze kadar yakın hocam bana bu mesleği öğretti ve benim görevim de bu ulvi mesleği bir vefa birkaç genç kızı öğretmek olacak. Mesela Ayo...

Adamızda enfes beyaz şarap yaparız, kırmızı da vardır ama onu daha az imal ederiz. Baharlar evvel, dağlardaki teraslarda bağ bozumunda hamile bir kadında erken doğum başladı. Asklepyon'a (hastaneye) yetişmiş. Herkes bana bakıyor, gönüllü vazifemi çoğu zaman Asklepyon'da yapmış idim. Hemen pekmez kazanında biraz su kaynatkık, kızlardan bir-iki yardımcım aldım ve üzüm makasıyla bebeğin kordonunu kestim. Sonradan talebem olacak kızı dünyaya getirmiş idim. Adamızda çocukların biyolojik babaları bilinmez, babanın kim olacağına ihtiyarlar heyeti karar verir. Heyet, doğumdan 40 gün sonra benden isim annesi olmamı istedi: Ayo (Neşe, yolda veya kırda doğan, mutluluk getiren, Afrika Yoruba dili).

Ben Ayo:
Bana hayatı veren Aika Teyze, aynı zamanda tüm bilgisini de bana verdi. Adamızda eski dünyadan kitaplar yok ama dijital kütüphanemiz sonsuz. Yazının icadından beri yazılan her harf, işaret ve tercümesi boynumuzda asılı minik bilgisayarda mevcut. Ekran ve klavye hemen önümüzde ışık olarak beliriyor. Aika hocam, Benim ve akabinde Grek medeniyetlerinden ve topluluğumuzun varoluş felsefesinin de nereden geldiğini anlattı. Adamızda yaşayan canlılara; insan, hayvan, farketmez, el birliğiyle vermemiz gereken duyguyu şu iki kelimeyle özetledi: MUTLUK MUTLULUK! İşte burada eski filozoflara basvurduk, hepsini günlerce ve gecelerce okudum, anlamadıklarımı hocama sordum, tartıştık, anlamaya çalıştım, ters sorular sordum, şaşırdım, sabahlara kadar uyumadım.

Sokrates'e göre mutluluk; bedensel zevkler, para, güç gibi salt ve fiziksel değildir. Ruhunuza, kendi iyiliğinize ve toplumun iyiliğine uygun bir yaşam sürmekten kaynaklanır.

Gene Arist'o'ya göre mutluluk; insanın erdemleriyle perçinlenir. Bu erdemler ise cesaret, ölçülü davranış, adalet, dürüstlük, cömertlik, yardımseverlik ve bu erdemlerin doğurduğu sağlam dostluklardır. İnsanoglu eski çağlarda ve büyük salıngından evvel hep korku ve şüpheler yaşamış. Krallar, imparatorlar, askeri liderler, idareciler, rahipler, yani tahakküm eden sınıf, halkı, devamlı tanı korkusu, silah korkusu, işkence korkusu, açık korkusu, kıscak ölüm korkusuyla yaşamışlar. Burada Sokrates talebelerinden Epikür ve Epiküryen bakış devreye giriyor: Tanrı eğer o kadar güçlü ise, kullarını seviyor ve kolluyor ise neden kötülükler var? Neden bu tanı kötülükleri yenemiyor? Demek ki güçsüz veya yok, ikisi de aynı değil mi? Ölümün korkmak anlamsızdır çünkü yaşadığımız sürece ölüm yoktur, ölüm geldiğinde ise zaten artık biz yokuz. Epikür; güzel yemek ve güzel içkilerden alınan keyfi, mutluluğa giden yola döşüyor ancak; iki sert kuralı var. Bir: Fazlası yani abartılı tüketim büyük yasak. İki: Kendi bedenimize veya diğer canlılara zarar verecek tüketim de yasak. Zaten başlı başına bu kural da bizlere et ve balık yedirtmez, yiyemeyiz. Yemeğin ne olduğu ve miktarından daha önemli olan, nerede,

hangi ortamda ve sofranızda kimlerle

yendiğidir. Tek başına karın doymamak ilkel insana aittir. Üçüncü bölümde sizleri adamızda bu için otoritesi olan Gun'la tanıştıracam: bu konuyu bir de

ondan dinleyelim. Tüm Grek filozof ve şairleri ezbere bilirim hatta birkaç kez ihtiyarlar heyetine bilrkişi olarak davet edildim. Aika teyzem ve güzeller güzeli kıstı Asta benimle iftihar ederler. Asta'yla aramızda fazla yaş farkı yok, benden iki bahar sonra doğmuş. Anne ve babalarımız aynı ama kardeş gibiyiz. Asta'ya ve göz kamaştırıcı güzelliğine hayranım, törpülememiz gereken kınasızlık duygusunu burada yenemiyorum işte. İtiraf edeyim, laf aramızda, onu etrafındaki erkeklerden deli gibi kısıyanıyor ve bu duygumdan dolayı kendimden korkuyorum.

2. BÖLÜMÜN SONU. DEVAM EDECEK...

Yazar: Mustafa Kemal Atatürk

HANGİ

Afro Saraçoğlu

İdris: E herkesin bir tabiatı var tabii ondan kaçış yok. İş onu kabullenip sevebilmekte. Ahlatın meyvesi de yekilsizdir mesela dedğin gibi çok ama bazen onunla kahvaltıyor burda o kadar güzel geliyor ki!

Ahlut Ağası / 2018

Yönetmen: Nuri Bilge Ceylan
Senarist: Akın Aksoy, Ebru Ceylan, Nuri Bilge Ceylan

FİLM

Selahattin Paşalı

Doktor Cemal: İçlebeli ne yağmur yağıyor... Yağın! Yüzyıllardır yağıyor, ne fark eder? Fakat bundan sadece yüzyıl sonra bile Arap, ne sen ne ben de savcı ne komiser... Hani şairin dediği gibi "Gene yıllar geçecek ve geride benden bir iz kalmayacak. Yorgun ruhumu karalık ve soğuk kuşatacak."

Bir Zamanlar Anadolu'da / 2011

Yönetmen: Nuri Bilge Ceylan
Senarist: Erkan Kutsal, Ebru Ceylan, Nuri Bilge Ceylan

HANGİ

Metin Akdülger

Alma: Senin yataklara düşmeni... aciz, hassas, açık olmanı ve sadece benim yardım edebilmemli istiyorum. Sonra tekrar güç bulmanı istiyorum. Ölmeyeceksin, ölmeği dileyeceksin ama ölmeyeceksin. Sadece biraz yola gelmen gerekiyor.

Phantom Thread / 2017

Yönetmen & Senarist: Paul Thomas Anderson

SAHNE?

Hazırlayan: Pınar Aksoy

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Hayata Sanatçı
Perspektifiyle
Bakanlarda

Markaları
Yaratanların
Engin
Tecrübelerinde

İLETİŞİM

#geleceğimyeditepede

YEDİTEPE'DE

Mesajını
İletişimin Gücüyle
Tüm Dünyaya
İletebilenlerde

Eleştirel Düşünüp,
Disiplinlerarası
Çalışanlarda

Mega Trendlerle
Dijital Dünyaya
Yön Verenlerde

27 TEMMUZ
14 AĞUSTOS

TANITIM
GÜNLERİ

Tanıtım Günleri Süresince;
Yeditepe Üniversitesi Kampüsü'nden

Bostancı - Kadıköy - Beşiktaş
11.00 - 12.00 - 13.00 - 14.00
15.00 - 16.00 - 18.30

www.yeditepe.edu.tr

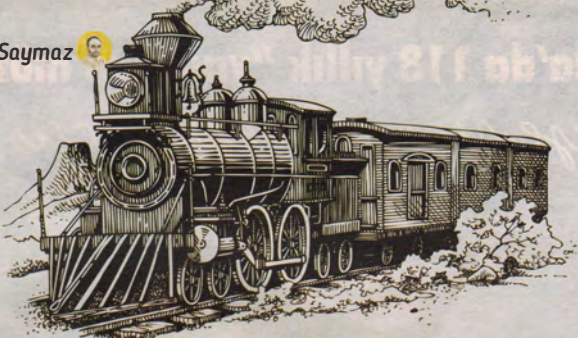
0216 578 11 00

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

YEDİTEPE
ÜNİVERSİTESİ

İsmail Saymaz

meram ekspresi

Meram Ekspresi, 23.30'da Kütahya Tren Gari'na girdi. Yemekli vagonda sızan banka müfettişleri ve öğretmenler silkinip tekrar uykuya dalarken, linyit işçileri naylon valizleriyle trenden indi.

Meram Ekspresi, saat 17.50'de Konya Gari'ndan hareket etti. Kırmızı bir lokomotifin çektiği yolcu vagonları, kötürüm bir ihtiyarın ayaklarını sürüyerek ilerleyişi gibi İç Anadolu'nun kasvetli karanlığına gömüldü. Son tren de kalkınca garda mutabık bir hüznün havada asılı kaldı. Hareket düdüğünün acı acı ötüşü kaldı. Afyon'da mermere, Kütahya'da linyite, İstanbul'da inşaatla giden işçilerin gencecik karıları kaldı. İşçilerin saçları sıfırvurulmuş oğlan çocukları, bittik başlarını annelerinin iri memelerine yaslamış kız çocukları kaldı. Üniversiteye gönderdiği çocuğu için akıttığı gözyaşlarını kırılı yağmağında kurulayan bir anne kaldı. Kadının biraz ırağında sigarasını kederle içen kocası kaldı.

Meram Ekspresi Afyon'a doğru yalı alırken, ekonomiyi vagonundaki bir yolcu yanıtını bildiği soruyu biraz da sohbet açabilmek için yanındakine sordu:

- De bakalım, şordan İstanbul'a ne kadar yolkaldı?
- Yarım saatır y dda olduğumuzza göre, tostamam 12 saat.
- Uyudun, uyardın, Haydarpaşa, he mi?
- Kismetse sabah 7'de...

Biraz sonra ekonomiyi vagonunu etli etmek kokusu sardı. Termostar açıldı, çaylar pay edildi. İhtiyarlar Yasin-i Şerif okuyup cennete bir pınar kenarında uyanacağını umarak, uykuya daldı. Kadınlar Mevlana şekerlerini, bebekler annelerinin memelerini emerek, gözlerini kapadı. Erkekler mi?

İki vagon arasındaki boşlukta, şeker pancarının eskisi kadar para etmediğinden şikâyet edip sigara içtiler. Sigara dumanı, açılan kapıdan vagona doluştu. Koridorun sağındaki yataklı vagonlardan birinde, mermere işçileri oturak alevi kurmuş. Çay bardaklarında rakı için çakılalarının ucuyula beyaz peynir yiyorlar. Bir tek köçekleri eksik... Kasetçalarda Konyalı Kör Ahmet'in kaşık havası var:

Evlerinde makine
Aman kalk gidelim de hakime
Beni baştan çıkarın
Aman orta boylu da Sakine...

Koridorun sonu, yemekli vagon. Teftişten dönen banka müfettişleri, yanlış bir şehre atandığına kahredip her hafta sonu soluğu İstanbul'da alan öğretmenler ve üniversitelerli şarap ve bayılla demleniyorlar. Şişeler dolup boşaldıkça kravatlara gevşiyor, gömlek düğmeleri açılıyor, çeketter çıkarılıyor. Müfettişler şarkı, öğretmenler türkü, üniversitelerli marş söylüyor. Bir arka masada, Mahmutpaşa'ya tekstil ürünü sipariş vermeye giden Seydişehirli bir tüccar, katedilen her metrede cehenneme bir adım daha yaklaştığını düşünerek, işlenen gülmeye başlıyor. Bütün bu, bir ilahiyi mırıldanıyor.

Meram Ekspresi, 23.30'da Kütahya Tren Gari'na girdi. Yemekli vagonunda sızan banka müfettişleri ve öğretmenler silkinip tekrar uykuya dalarken, linyit işçileri naylon valizleriyle trenden indi. **Bu saatte, Meram Ekspresi'ne binecek tek bir yolcu vardı: Yetmişini geçkin bir kadın. Yazı yanında geçirdiği oğlu tarafından, şimdi İstanbul'a kızının yanına uğurlanıyordu.** Kırk yaşındaki oğlu, annesinin ekonomiyi vagonundaki koltuğuna yerleşti. Evlatlık görevini layıkıyla yerine getirdikten sonra can sıkılmasını diye annesiyle bir müddet sohbet etti.

"Yaz başında bekliyoruz anne, çocuklar seniz yapamıyor," dedi.

Annesi "Size artık yük oluyorum," diye nazlandı.

Sarılip ellerinden öptü oğlu. Tam bu anda, hareket düdüğüni işitti. İnmette gecikmişti. Koşar adım kapıya gitti. İki eliyle kapıyı araladı. Tren hareket etmişse de henüz gardan çıkmamıştı. Adımını basamaga attı. Ayağı takılıp trenin altına girdi. Trenin keskin çıkaktan farksız tekerlekleri oğulun üstünden geçti.

Yaşlı annesi vedalaşıp el sallamak için trenin camından baktıysa da oğlunu göremedi.

Garda bir çılgın koştı. Hareket düdüğü can havayla öttü. Güçlülkle durdurulan trenin altından, pamparcık olmuş oğulun cesedi çıktı.

Yarım saat sonra, oğlunun akbetinden habersiz annesi vagondan indirildi. Çevresine "Evladım nerede? Neden gelmedi?" diye sordu. Kimse yanıt vermedi.

Meram Ekspresi, biraz gecikerek de olsa, Kütahya'dan ayrıldı. Eskişehir Enveriyeye ve İzmit derken, ver elini İstanbul... Tren saat yedide Haydarpaşa'ya vardı. Ekonomiyi vagonundaki erkekler uykulayan karılarını, kadınlar da gözleri çapaklanmış çocuklarını dürttü. Yolculuğun bittiğine en çok, rüyaları yarada kesilen ihtiyarlar üzüldü. Onlar cennete bir su pınarının yanındayken, uyandırılmışlardı.

Banka müfettişleri ve öğretmenler garda içkembe çorbasi içmek ve mümkünse akşam İstiklal Caddesi'nde meyhanede buluşmak için sözleşti. Üniversitelerli Sirkeci vapuruna binip Beyazıt'a yürüyecekti.

Seydişehirli tüccar, Mahmutpaşa'dan evvel, banka şubesine uğrayıp para yatıracaktı. Geceden beri kafasında, faiz alıp almamayı tartıyordu. Evet, faiz büyük günahlardandı. Ama Seydişehirli şu kul da Hazreti Ömer Efendimiz değildi ya...

Onlar trenden inerken, kilometrelerce uzakta Kütahya'daki bir evden, Annesi, evin penceresinden oğluna baktı.

**Yolculuğun
bittiğine en
çok, rüyaları
yarıda kesilen
ihtiyarlar
üzüldü.**

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi <https://irantey.org>

moda'da 118 yıllık "yaşayan müze" *yeni moda eczanesi*

Bugün, her şey gibi eczacılık da ticarete döndü. Büyük sermaye küçük sermayeyi yer; işin aslı bu. Bakkal var mı? Yok. Manav var mı? O da yok. Hepsi market, market, market. İnsanlar robot hâline geldi.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi <https://www.yeni.org>

Röportaj: Meltem Erkmen

70 yıllık eczacı Melih Ziya Sezir'i Moda Caddesi'ndeki küçük eczanesinde ziyaret ediyoruz. Ruşalardan bir sahne gibi; arka planda Chopin çalıyor. Melih Bey'in mor çöcekleri bankosunu süslüyor... Ve biz sohbetle başlıyoruz.

• Şu an içinde bulunduğumuz Yeni Moda Eczanesi'nin hikâyesi nedir?

Burası 1902'de Faik Iskender Göksel Bey tarafından "Eczane-i Saadet" adıyla Kızıltoprak'ta açılmış. 1928 yılında Tahdit Kanunu çıktıktan sonra Kızıltoprak'ta ilki adet eczane varmış ve çıkan kanun kapsamında bu eczanelerden birinin Moda'ya taşınması uygun görülür.

Buraya taşındığında eczanesinin adı "Moda Eczanesi" olarak değiştirilmiş. Faik Iskender Bey 1935'te doğru vefat ettiğinde oğulları eczaneyi bir-iki sene çalıştırmış ancak sonra satmaya karar vermiş. Benim babam da 1925'te eczacılık fakültesinden mezun olmuş ve memleketi olan Urfa, Birecik'te eczanesini "Yeni Eczane" adıyla açmış. 1928'den 1935'e kadar Birecik'te icra etmiş sanatını. 1935'te eczanesini Konya'ya taşımış, sonra da Moda'da satılık bir eczane olduğunu duymuş ve burayı satın almış. "Yeni Moda Eczanesi" adıyla 1937 Mart ayında buranın bulunduğu yerde diğerkânda faaliyet gösterdi. 1967 yılında da buraya taşındık. Eşim Ayşe'yle birlikte yaptık burayı. O varken daha iyi gidiyordu her şey, kadınlar bu işleri daha iyi görüyor.

• Burayı mobilyalar Kızıltoprak'taki "Eczane-i Saadet"ten mi kalmış?

Evet, bu mobilyalar orijinal. Faik Iskender Bey'in 1902'de açtığı eczanelerden kalmış. Dükkan her taşındığında mobilyalar da taşındı ve muhafaza edildi. 1967 yılından beri bu hâliyle duruyor.

• Bu mobilyalarla ilgili merak ettiğim bir hikâye var - Barış Manço birisini satın almak istemiş. Onu anlatabilir misiniz?

Bir nöbet geçesiyle sanırım, Moda Caddesi'nde üç köşe ileride bir bakkal dükkanı vardı, onun köşesinde o zamanın müzik yapanları bulurdu. Bir gece geldi ve konuştuk. Karşılama bankosunu satın almak istedi. "Bunu bana satar mısınız?" dedi, "Satamam," dedim. "Niye," dedi, "istediğiniz fiyatı vereyim." "Buna benim annemin, babamın, çok insanın eli değmiş. Bunu satarsam ben onların hepsini kaybederim." Anlayışla karşılık. Kimlerin eli değmiştir buna... Benim hocam Nurettin Saiz'in eli değdi, eşimin eli değdi, Ahmet Cemal'in eli değdi, Celal Sılay'ın eli değdi, kimlerin eli değmedi ki... Gitti hepisi.

• Burayı 1950 yılının Temmuz ayında tek başınıza işletmeye başlamışsınız. O zamanki eczacılık ile bugünkü eczacılığın farkları nedir?

Eczacılık iyi bir sanattır; sanat kısmı gitti. Benim bir kalfam vardı 1950'li yıllarda, benden büyüktü, onun bir sözü vardı: Eczacılığın "eczacı"sı gitti, "çirk'i" kaldı. Ki bunu o zamanlarda söylemiş. Bugün, her şey gibi eczacılık da ticarete döndü. Büyük sermaye küçük sermayeyi yiyor; işin aslı bu. Bakkal var mı? Yok. Manav var mı? O da yok. Hepsi market, market... İnsanlar robot hâline geldi. Büyüker yazıyor, küçüker oynuyor. Eskiden eczaneler kendileri ilaç imal ediyordu. Bazı ilaçlar için fabrikasyona elbette ihtiyaç var ama eczanede üretilebilecek öksürük şurubu, kuvvet şurubu gibi ilaçlar için gerek yok. Günümüzde eczaneler gitgide marketlerin içine açılacak. İngilizlerin güzel bir lafı var, çay kaşığı çay kaşığı satılan yerde ki, çay fincanı çay fincanı satılan yerde... Böylece bir denge kurulmuş oluyor. Her şey bir yerde toplanırsa, bence olumsuz.

• Eczacılığı sanat yapan ilaç karıştırmak mıdır?

Tabii, kendiniz bir şey ürettiğiniz vakit ne yaptığınızı biliyorsunuz, içine ne koyduğunuzu biliyorsunuz. Eskiden, gelen madde orijinal ambalajında gelirdi. Bugün dışarıdan aldığınız ilaçlar elbette güvenilirdir ancak eczaneye gelen maddelerin güvenilir olup olmadığını bilmiyoruz.

ilaç üretmek elbette bir sanat. Yoksa raftan "bilmem ne"yi al, ver; bu, işin ticari tarafı. Doktor hastaya özel yazar reçeteyi ve maddelerin dozları herkes işi farklabilir. Bu yüzden ilaçlar kişiye özel yapılır. Artık çok fazla tercih edilmiyor, bunun tek sebebi fabrikasyon ilaçların yaygınlaşması değil, doktorların da hakkı var. Günde 20 hasta geliyor, hepsine oturup terkip yazmaya kalkarsa günde bir-iki saati terkip yazarak geçer.

• Eczaneye ziyaret eden edebiyatçıları oluyormu?

Özdemir Asaf dostumdur. Bir gün hiç unutmam kız hastaydı, dünyaya kısmış vaziyette bana ilaç reçetesi vermişti. Onunla Çarşafolu'daki matbaasında da çok görüştüm. Haldun Taner de ağabeyimdir, dostumuzdur. Onun ilk eşi piyanisti Leyla Pamir dostumuzdu. Leyla Pamir'in kafası o kadar hızlı çalışırdı ki konuşması geride kalırdı. Necip Fazıl müsterimizi, dostumuzu değildi ama müsterimizi. Fakat çok iyi bir sairdir. Özdemir Acafi'nin Lavina'sı, Atal Behramoğlu, Kemalettin Kamu... Celal Sılay vardı, büyük şair. Moda'da oturdu. Kendi kitaplarını kendisi bastırırdı ve kendi dağıtırdı. Hiçbir şemsiye altına girmedim derdi. Birine aşık oldu, aşık olduğu kız evlendi ve gur saçları bir günde cascavak kaldı. Şairlerin her böyle terk edilme hikâyeleri oluyor.

• Siz de şiir yazıyorsunuz... Kitaplarınız var. Sizin için aşk ve şiir ne demek?

Bir şey varmak, biryle beraber olmak için geçen zaman içinde bir şeyi büyütürsünüz. Aradığınız çoğunu onda bulduğunuzun vehmedersiniz. Ama vardığınız vakit o olmadığınızı anlırsınız. Olmadığını anladığınız vakit kırılırsınız. Evlilik başka bir şey, aşk başka bir şey bana göre. Birlikte olmak aşkı beşleyen bir şeydir, gittiği kadar gider. Ya kadın arlı bavalı gider ya da erkek alır ceketini çıkar. Aşk orada biter. Ama evlilik öyle değil. Ben eşim Ayşe'yle 1964 yılında evlendim. Öğrendim ki evliliği yürüten sevgi ve saygıdır. Ama aşk öyle değil; aşk maceradır... Bazen ayrı ayrı çok iyi olan iki insan birlikte olmaz. Aşk olduğu kişinin hafızasında kalır, hayallerinde besler aşkını. Oğlumun okulunda bir hikâyesi var, zeybek oynarlarken hocası "olmuyor" demiş, oğlum da cevap vermiş, "te olmuyorsa olmuyor!" Aşkta da böyle. Olmuyorsa olmuyor.

Benim için sokluğu şiir, uzun şiir güzeldir ama iyi yazamıyordum. Mesela Nâzım, başka bir yerde. Benim için müzikte Bach neyse Türk şiirinde Nâzım öndü. Ondan sonra gelenler kötü mü? Değil. Ama onun türü ayrı.

Sohbetimizden sonra Melih Bey bana dükkanın arkasındaki laboratuvarını gezdiriyor, boy boy havanları, eski ilaç şişelerini, muhteşem giysileri el yapışla doldurduğu kâğıtlara bakıyoruz. Dükkanın çıkıyorum, hafif bir yaz yağmuru başlıyor. Kulağımda hiç unutmajacağım Melih Bey'in sesi, yağmurlu Moda sokaklarında yünüyorum.

Melih Bey ve kedisi Efe...

AEGEAN PARADISE

CAPE
YALIKAVAK
PALMALI FE

Konforlu güneşlenme dinlenme alanlarıyla Ege Denizi'niyenden keşfedeceğiniz eşsiz bir ortam. Doğanın ritmini hissederken önüne hazırlanmış yerel lezzetleri ve atıştırmaları tadabileceğiniz. Ege Denizi'nin güzel koyunu şimdi keşfedin.

Özellikli Mükemmeliyetli
Sizdenizden Çıkartın
48400, Vakıflar
Mehtmet Akla Akşamsefası

“nasıl nobel almadı”
dediğim yazar

benim NOBEL ÖDÜLÜM neden gülten akın'a?

Fotoğraf: Muhlis Arslan

1996 yılında bir gece yarısı, Iowa Üniversitesi'nin itibarlı uluslararası yazarlar programı IWP davetiyle bir araya gelen 30 yazarla kaldığım üniversite öğrenci yurdundaki odamın kapısı çalındı.

Endişeyle yataktan fırlayıp kapıyı açtığımda koridorda, bir parti verildiğini gördüm. Aramızdaki Polonyalı yazar, Avrupa saatiyle az önce Nobel Edebiyat Ödülü'nün kendi ülkesinin en önemli kadın şairlerinden Wisława Szymborska'ya verildiğini öğrenmişti ve sevincini paylaşmak için tek tek kapıları çalıp, yazar arkadaşlarını uyandırıyor. O gece Faslısından Yeni Zelandalısına, İspanyolundan Belçikalısına hepimiz onun sevincine kapılıp, insanlığın ortak gururu olan söz sanatının gücünü kutladık.

Türkçe çevirisinden okuduğum Szymborska'nın güçlü şiiri aklıma Gülten Akın'ı getirdi. Iowa'da aklıma düşen o fikir, Türkçenin -o sırada yaşayan- en önemli kadın şairlerinden biricik Gülten Akın'ı benim Nobel Edebiyat adayım olarak o günden beri gönümlü işledi.

Yıllar sonra Orhan Pamuk Nobel Edebiyat Ödülü'nü aldığı zaman birçok yazar gibi bana da “sizin adayınız kim?” diye sorulduğunda, ben hep Gülten Akın'ı anımdım. **Sonra bir edebiyat festivalinde karşılaştığım Gülten Hanım, kollarını açıp beni sevgiyle kucakladığında, onun da sözlerimi duymuş olduğunu anladım. Şiirlerini çok sevdiğimiz şairlerle tanışmamıza gerek yoktur, onlar zaten hayatımızın içindedir.** Bu yüzden Gülten Hanım'la yakınlığım kişisel değil, zihnedir. Yine de o karşılaşmamız, beni kucaklayış ve teşekkür ediş hayatımın en güzel anlarındandır. Bizi biz yapan kültürel zenginliğimizin en önemli kaynağı olan sanatçılar, şairler ve yazarlara çoğu kez okur olarak teşekkür etme şansımız olmaz. Ben, bunu hiç planlamadan yapmıştım ve şair de görüp, kabul etmişti.

Gülten Akın, şiirinde yerelden evrensele uzanan zorlu, yalnız ve bedelli yolu başarıyla yürümüştü. Ülkemizde “fikir özgürlüğü” için kuşaklardan verilen mücadelede hiç yılmamış, sözcükleri insan onurunun ve azminin ateşi, insan kırıklığının ve aşkın işiğ olarak kullanmıştı.

Gülten Akın, “Kestim Kara Soğurum”, “Maraş'ın ve Öküz'in Destanı”, “İlahiler” gibi şiir sanatımızın en güzel ve dişi seslerinden biri olarak benim için Nobelli bir şairdir. Akışlarla Gülten Hanım

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Buket Uzuner

Sunay Akin

karaelmas

23 Mart 1923'te yayın hayatına başlayan "Zonguldak" gazetesinin hazırlandığı binanın tabelasında "Zonguldak-Karaelmas Yazım-Basımevi" yazısı okunur. Kentin ilk basımevinin tabelası, "karaelmas" sözcüğünün yazılı olduğu ilk yerdir.

Genç papaz eline geçen küçük bir coğrafya kitabının sayfalarını çevirmeye başlar. Kitapta, Belçika'nın güneyiyle ilgili şu bilgilerin verildiği yer dikkatini çeker: Kömür madencisi Bormage'a bağlı bir tiptir, gün diye bir şey yoktur onun için, pazarda günleri dışında gün ışığından hiç faydalanmaz. Salgın, oğün bir imbonin ışığında, dorak bir galeerde, bedeni iki bakımlı, kimi yerde sürünerek çalışır.

Bavrusu kabul edilecek Boringe bölgesinde görevle başlayan Vincent Van Gogh, kardeşi Theo'ya yazdığı bir mektupta, madencilerin resminin ne demek olduğunu bilmediklerini ama hepsinde bir resim havası olduğunu yazarken, madenler hakkında bilgi vermekten de geri kalmaz: 'Yer altında okan sular ve eski galelerin çökmesi yüzünden birçok kato olurmuş bu madende. Kapkara bir yer burası, bütün çevresi de ilk bakışta donuk ve kasvetli.'

Vincent Van Gogh, papazlık yaptığı kasabada maden işçilerinin yaşamından soyutlanamaz kendini hatta onların 'geceleri sevimi bir ışık' sızan eyerinde konuk olur. En çok da günün başta saatte, işçilerin kapkara suratlarıyla kulübelerine dönerlerken sokaklarda çözdükleri tabloları etkilenir. Kilisenin madencilerin arasına karışmasından, onların birmişmiş gün davranmasından rahatsızlık duyarak görevine son vermesine üzülmez Van Gogh çünkü o, Boringe'da geçen iki yıl içerisinde, resiminden başka bir işle uğraşamayacağını çok iyi anlamıştır.

Van Gogh, Flemenççe "Gogh'un oğlu" demektir. Gogh'un oğlu Vincent'tan, Ofluğlu Mücaip'a, bilgilerin derinliğinden bir tünel kazalım: Tiyatro sanatımızın ustalarından Mücaip Ofluğlu da Devlet Konservatuarı Tiyatro Bölümünü kazanamayınca, kendisini Zonguldak'ta, maden ocağından bulur. Ofluğlu, ilk iş gününde, grizu patlamasından dolayı işi için cesedinden çıkarıldığı bir ocağa girer. **Kazma sallayacağı derinliğe ulaşmak için yaptığı kırk beş dakikalık bir yürüyüşün sonunda, tiyatroya ışığını söndürmeye çalıştığı kalbi gibi yüzü de kararmıştır.** O yürüyüşü şöyle anımsayacaktır: 'Üzülmez! Bir kömür madeni için ne anlamlı bir adı. Bu Üzülmez adı nereden korusun, kim koymuş? Mutlak bir yıkılışı, bir onarı vardır, bu Üzülmez adının. Olduğu yorulmuşum; rutubet, karanlık, havasızlık gücümü yeniyordu. Biraz durulalım diyeceğim ama Al'nin, bu şehir çocuğu da pek cansızım demesinden çekiniyorum. Tünel gidersen dahiyaşır, tavay olcılıyordun.'

Almanya'ya göç eden işçilerin yaşadığı yerlerden biri de Essen'deki kömür madenidir. 1986 yılında kapalıdan Zollverein kömür madenine 2009'da Ruhr Müzesi taşınır. Alman ve Türk edebiyatının bir araya geldiği en nitelikli kitap fuarını düzenleyen, yıllarca Kültür Bakanlığının yapmadığını arkadaşlarıyla başaran, ilk kültür arasında köprüler kuran Fikret Güneş'in, bu müzede gerçekleştirdiği bir etkinliğe katılmışım. Edebiyat günleri boyunca, 1960'larda madenlere çıkmak için giden işçilerin geride bıraktığı çocukların oynadığı oyuncaklara bir sergi açmıştı müzede, İstanbul Oyuncak Müzesi'nin düzenlediği "Oyuncakların Dişilile Anadolu" adlı sergi, ülkemizin çocuk tarihini, emek tarihine buluşma anlamında bir ilk olmuştur. Bir insanın çocukluğuna yaptığı yokluk, elinde fenerle bir maden işçisinin karanlık tünellerdeki yürüyüşüne ne de çok benzer!

Essen'deki maden ocaklarına ilk çalışmaya gidenler arasında, İstanbul Üniversitesi'nde hukuk eğitimi yanda bulunan bir öğrenci de vardır. Zamanla madenlerdeki Türk işçilerin çalışmaya dil bilen genç adam tercümanlık yapmaya başladığını öğrenen öğrenci, arkadaşlarından ayrılır ve

**Bir insanın
çocukluğuna
yaptığı yolculuk,
elinde fenerle bir
maden işçisinin
karanlık tünellerdeki
yürüyüşüne ne de
çok benzer!**

İstanbul'da eğitimini tamamlarken, Cumhuriyet gazetesinde çok sevdiği gazeteciliğe ilk adımı atar. Gazeteciler Cemiyeti'nin yayınlarında beş kez Gülmece'de "Yan Gazeteci" bölümünü alan madenci eskisi kalemin yazılarının altında "Yalçın Pekşen" adını okuruz.

Kömür "Kara Elmas" adını veren de bir gazetecidir. İlgal yıllarında, TBMM henüz kurulmadan, Kastamonu Usinesinden iki arkadaşı Hüsnü Açıksoz ve Mehmet Hamdi Çelen'i birlikte, Mustafa Kemal Paşa'ya destek veren, saraya karşı çıkan "Açıksoz" adlı ilk gazeteyi yayımlayan Tahir Karauguz, matbaa müdürü olarak görev yaptığı Zonguldak'ta ilk yerel gazeteyle de imzasını atar. 23 Mart 1923'te yayın hayatına başlayan "Zonguldak"

gazetesinin hazırladığı binanın tabelasında "Zonguldak-Karaelmas Yazım-Basımevi" yazısı okunur. Kentin ilk basımevinin tabelası, "karaelmas" sözcüğünün yazılı olduğu ilk yerdir. Doğu Karauguz, babasının hayatını bir madenci tıbbıyla ve emeyle gün ışığına çıkardığı "Kuvayı Milliye Ruhuyla Bir Ömür" adlı kitabında şu bilgiyi verir: İleriki yıllarda, Karaelmas adı Zonguldak halkı tarafından çok sevilirdi. Zonguldak-Ankara arasında çalışmaya başlayan ilk motorlu tren "Karaelmas Ekspres" ve 1993 yılında kurulacak olan Zonguldak Üniversitesi "Karaelmas Üniversitesi" adları verilerle, 1998'de "Karaelmas Uluslararası Kültür ve Sanat Festivali" kutlanmaya başlanacak hatta 2003 yılında Zonguldak'ta "Karaelmas Gazeteciler Dergisi" kurulacaktır. Tahir Karauguz'un basımevinin önündeki bahçede küçük,

yuvartak bir havuz ve etrafında çok sevdiği yeşil başlı ördekler vardır. Bir gün, ördeklerin sesinden birinin geldiğini anlar ve çalışmaya masasından başını kaldırarak kapıdan içeri giren delikanlıya bakar. Genç adam, Zonguldak'ta bir gazete çıkarmanın yanında "Öz Türk Adları Kılavuzu" adıyla ilk kitabı yayımlıyor, ilk resim sergisini düzenleyen, kentin kültür ve sanat dünyasına çok büyük katkılarda bulunan Tahir Karauguz karşısında utanıp sıklararak şirler yazıyor. Karauguz sıcak bir ilgiyle karşıladığı delikanlıya, gazetesinde genç şairlere yer vermek istediğini, bir dahaki gelişinde şairlerini getirmesini söyler.

Birkaç gün sonra kıştugünün altında şir defterleriyle basımevinin kapısından içeri giren genç şair, Tahir Karauguz'un yanında kendisi gibi genç bir adam görür. Tahir Bey, "Hoş geldiniz, arkadaşımız da sizin gibi şir yazar" dediikten sonra, tanıtımları için konuştugü genç şairi adama döner. "Özür dilerim, adınız neydi?" Uzun boylu delikanlı, yeni pelen genç adama elini uzatarak "Benim adım Rüştü Onur", der.

Tokalaşmak için sağ elindeki şir defterini sol eline alan genç şair de tanıtır kendini. "Çok memnun oldum, ben de Muzaffer Tayyip Uslu." Birbirine tokalaşan iki el, yakanacakları verem hastalığından dolayı kan susacakları medulleri ağzlarına tutacakları günlerin ışığında, ilk şir sohbetini yapıyor. Tahir Karauguz'un "Karaelmas Basımevi"nde...

Bir süre sonra da Tahir Karauguz yeni bir ilke imza atarak, 1958 yılının Nisan ayında Zonguldak'ın ilk dergisini çıkarır. Muzaffer Tayyip Uslu ile birlikte Zonguldak'ın ilk dergisini çıkaran genç şair için sayfalarını heyecanla çevirdiği derginin adı "Karaelmas"tır.

GÖRCEK KAFASI

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rante.org>

Mehmet Ali & Akşamsafa

Coşkun Aral

betona gömülen çocukluk hayalim

2020 Hasankeyf
Fotoğraf: Husun Soygömer

Kentin tarihi bölgesinin, dağlar içine oyulmuş mağaraların, gökyüzünden bakıldığında Machu Picchu gibi görüntü veren bölgenin yok olacağına kimse inanmak istemiyordu.

İstanbul'da ilkokul 1. misafir öğrenci olarak okuyup tekrar Siirt'e döndüğümde, hayatımın şekillenmesinde rol alan kuzenim Fahri Aral, rahmetli babası Celal amcamın hediye ettiği tek mercekli kutu fotoğraf makinesini bana vermişti. Üstelik içine bir de film koyarak. Bugün Siirt'te hiç fotoğraf çekmemiş olduğum için pişmanlık yaşıyorum. Ne var ki oradaki mimari ve özgün yaşam benim için alışılacaktı. Hep bir seyahat, yolculuk hayalim vardı. Fotoğrafları o zaman çekecektim. İlkokul 2'ye başlamadan, babamla ilk seyahatimi yaptım. Babamın yakın arkadaşı, o günlerde milletvekili olup tekrar seçim hazırlıkları içinde olan Adil (Yaşar) Amca'nın seçim gezisine ben de babamla gitmiştim. Siirt'e bağlı küçük bir ilçe olan Batman'ın Hasankeyf'ine bir gezidi bu.

Hasankeyf'i o yaşı kadar hep duymuştum. Tarih öncesi dönemde mağaralarda insanların yaşadığı bir bölge diye hep hayallerimdeydi. Hasankeyf'e ögle saatlerinde varmıştık. Hiç insan fotoğrafı çekmemişim, sadece mağara ve kaleyi çektim. Orada bütün filmi bitirdim ama bugün arşivde sadece iki karesini bulabildim.

Yıllar geçtikçe ülkem ve ülke dışında yapmış olduğum yolculuklarda Hasankeyf'e karşı hep bir özlem duydum. Siirt ve Mardin arasındaki bu muhteşem yerleşke, Türkiye'de çok az insanın bildiği, içine dönük tarih ile insanların iç içe yaşadığı bir yerdi.

1993 yılında Savaş Ay'ın A Takımı için kameraman arkadaşım Gökhan Acun'u alıp, yavaş yavaş mağaralarından çıkıp, köy evlerine yaşamaya başlayan, terör ve ekonomik zorluklar yüzünden göç veren Hasankeyf'e gitmiştim. A Takımı'na, mağaradan çıkmamak için direnen bir teyzenin öyküsünü yapmıştım. Onunla bir gün kalmış, köpeğiyle beraber onu görüntülemiştim. Dağların zirvesinde, binlerce yıllık mirasın içinde, orada kalmaya kararlı bir teyze düşüncü. A Takımı'nda çok ses getirmişti bu program. O güne kadar medya böyle bir yerin varlığını haberdar değildi. Ne baraj ne projeler ne de başka bir şey gündemdediydi.

İçimde, Hasankeyf'i A Takımı'nda gördüğümde şaşırın Türkiye insanına tanıtmaya arzusu vardı. 1996 yılında bir mayo firmasının teklifi ettiği reklam çekimlerini orada yapma kararı aldım. O mağaralarda hayatımda ilk kez, Türkiye'nin iki kadın mankeniyle, mayo reklamları fotoğrafları çektim. Bu çekim medyada patlama yarattı. Terörün dorukta

olduğu bir dönemde Hasankeyf'te, ağustos sıcaklarında hem fotoğraf çektim hem de Hasankeyf'in önünden nazlı nazlı akan Dicle'de serinledik. Bizden sonra birçok reklam tanıtım ajansı Hasankeyf'i gündeme getirdi.

Yavaş yavaş Hasankeyf'in biteceği, sular altında kalacağı haberleri yayılmaya başlamıştı. Ne var ki yöre halkı turizmle tanışmıştı. Yaşam kalitelerinin yavaş yavaş artmasıyla, bu projenin gündemden düşeceğine inanıyorlardı. Bir dönem Batman ekonomisi Hasankeyf'e bağlıydı. Kentin tarihi bölgesinin, dağlar içine oyulmuş mağaraların, gökyüzünden bakıldığında Machu Picchu gibi görüntü veren bölgenin yok olacağına kimse inanmak istemiyordu. Damlardaki tahtlar Dicle'ye getirilmiş, restoranlar açılmış, insanlar keyifle Hasankeyf'i yaşıyorlardı.

Hasankeyf'te çok sayıda etkinlik yaptım. 2000'lerin başında, değerli dostum ressam Ahmet Güneştekin'le beraber, bütün Türkiye'ye yayılan Bilgi Otobüsü projemizin ilk durağını Hasankeyf yapmıştık. Bir belgeselci olarak, kendimce bir çözüm bulmuştum. Bir televizyon kanalında çalışmama karşılık, iki yıl süreyle kullanmak üzere otobüs almıştım. Bu otobüse çocuklara yönelik etkinlikler yapabilmek için outdoor ekipmanları ve fotoğraf makineleri koymuş, yola çıkmıştık. **O güne kadar şişirilmiş keçi tulumuyla yüzen, bulabildiğinde araba lastiğini şişirip sal yapan bölgenin çocuklarına su etkinlikleri yapmıştım.** Dicle'de su altı fotoğraf çekme yarışları bile yaptık. Hatta bu etkinliklerime katılan ve başarılı olan kardeşim, bugün su altı fotoğraflarıyla dikkat çeken Bedri Sincar. Ahmet de çocuklarla resim yapmış, mağaralardan birinde sergi açmıştı.

Bu etkinlikler birkaç yıl sürdü. Zaman Hasankeyf'in su altında kalacağı dedikodularını arttırıyordu. Zeugma'nın sular altında kalacağı kesinleşti. Alliano'nun üstü kumla kaplandı, dünyanın önemli ılıcalarından biri yok oldu. Hasankeyf'te aralarında Zeynel Bey Türbesi'nin olduğu bazı eserlerin yer değiştirilmesini televizyondan izledim. Hasankeyf'e gidecek cesareti bulamadım. Siirt'e bile gitmemek kararı verdim çünkü oraya kadar gidip Hasankeyf'e gitmemek olmazdı.

Şimdi Hasankeyf yok. Yeni fotoğrafları görünce içim acıyor. 55 yıl önce objektifimi çevirdiğim Hasankeyf'im şimdi betonun altında.

Umay Umay

ne melek yolda

Fotoğraf: Umay Umay

Her gece sıra bana geldiğinde en tuhafı anlatmam bekleniyor. Oysa bana en tuhaf gelen en bilindik. En çok yaşanmış, aşağı yukarı herkesin başına gelmiş şeyler. Olaylar. İnitiler. Saklamalar. Utanmalar. Fısıltılar. Şahlanmalar. Yerin dibine girmeler... Sevinçten ölmeler. Cam bataklığına batıp batıp çıkmalar değil.

Bu kasabaya döndüğüm ilk gün sahildeki halk kahvesine oturup bir kahve istemiştım. Bir denize, bir kara yoluna, bir insanların yüzüne asla, sırtlarına bakıp; *hepinizi hatırlıyorum. Teekk tekk...* demiştım. Göğsümdeki taş elimi götürüp, bastırıp, daha çok bastırıp. Bana neler ettiniz... bana hayatı hep ısırarak, tokatlayarak, tırnaklarımı saplayarak geçirttiniz. Taşımı okşayamadım bile o gün. Bastırarak. Taş kesilmiş gibiydim. "İnsanlar iyidir sonradan kötü olur"u düşündüm durdum o kirli örtülü masada. Daha sonra iyileşir mi yine bilmiyorum. Ne melek yolda ne şeytan azapta dedim. Sonrasını ben de göreceğim. Kendimin sonrasını nasıl bilebilirim. Ama hâlâ ne melek yolda ne şeytan azapta.

Allahtan rüzgârlı bu kasaba. Rüzgârlı, yağmurlu, çamurlu.

**Kendimi nefret ettiğim
bu kasabaya
ne zaman benzettim.**

Seşim bu yüzden çamurludur benim. İçinden su akan çamur. Kendimi nefret ettiğim bu kasabaya ne zaman benzettim. Tek felaketim olan kendimi orada bir kamyonun altına atmak istedim. Hemen, o an, koşarak, kahvenin demir parmaklıklarını atlayarak, atlarken son kez demiri sımsıkı tutarak... bir kamyonun altına hemen. N olur hemen. Göğsümdeki taş kayaya dönüşmeden. Rüzgâr önümü kesip masayaçaktıkça çaktı beni. Ayaklarımı uyuşturdu, saçlarımı koparır gibi dağıttı. Babam geldi oturdu karşıma. Ne taşı mı görüyordun ne çakılışımı. Baba.

Ceketinin omzundan arkasındaki gül kuru renkli duvarı izlemeye başladım. Solmuş, eskiyi akıtmış, tüm suçları inkâra kalkmış duvarı. Başaramamış belli. Hâlâ gül kuru. Ceketinin omzundan bakışlarım tepedeki ağaca yükseldi. **Ne bu insanların sırtları ne bu duvar ne bu otobandan akan arabalar, kornalar, dökülen yapraklar, kimsenin suçu yoktu aslında. Babamın omzu belki. Omzu düşürmemek inadı.**

Hesabı ödemek için ceketinin iç cebini araladı eliyle. İç cebinde kimliğiyle beraber parası olur. Belki bir iki not kağıdı. Parayı çıkarırken notlardan biri uçtu. Kağıdın uçuşunu seyrederken dudığımdan melodili sözler döküldü;

...dün akşam çekenin iç cebindeydim

...hiçbir gece sıra bu kasabaya gelmedi. Her gece sıra bana geldi.

Teekkk. Tek.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi <https://trantey.org>

ÇÖPE GİDİYOR

DAHA İYİ
OLMAYI
GAYRET
ETMEYİ
YANIMA
ALDIM...

...MÜKEMMEL
OLMAK İÇİN
DİDİMİZ DÜŞÜMLER
ÇÖPE GİDİYOR...

BEN KALİYORUM...

...AMA BAŞKALARININ
DÜŞÜMLERİYLE
OLUŞTURULMUŞ
VERSİYONUM
ÇÖPE GİDİYOR...

"EN AZINDAN
DEMEDİM"
DEMELER BURDA
...

...DEMEMEDEN
DEMAYACAĞINI
DÜŞÜNÜP PES
ETMELEKSE ÇÖPE GİDİYOR...

...ELDEKİLERİ
TUTAMAYABİLECEĞİMİZİ
ÖĞRENDİK...

...ÇOKTAN GİTMİŞ
ŞEYLERE TUTUNMALAR
ÇÖPE GİDİYOR...

...PIŞMANLIK GEÇMİŞİ
DÜZELTMİYOR,
ENDİŞE GELECEĞİ
DEĞİŞTİRMİYOR...

...O YÜZDEN HEPSİ
ŞİMDİ ÇÖPE GİDİYOR...

...SESSİZLİK BAZEN
DAHA DOĞRU Bİ YOL GİBİ...

...ZATEN ANLAMAK İSTİYEN
BİRLERİ OLMADIĞINDA
ÇOKU SÖZ ÇÖPE GİDİYOR...

ZORLAR ZOR
AMA KIYMETLİ...

KOLAYLARIN HEPSİ
ZATEN HEMEN
ÇÖPE GİDİYOR...

...OLACAKLARIN
OLDUĞU GİBİ GELİŞMESİNİ
ARTIK DAHA ÇOK
ÖNEMSIYORUM...

PLANLAMALAR,
ZORLAMALAR, HESAPLA-
MALARSA ÇÖPE GİDİYOR...

...HAYATTAKİ ÇOKU ŞEY
Bİ ZAMAN SONRA
AYNI ANLAMA GELMİYOR...

...VE ONLARIN DA Bİ GÜN
ÇÖPE GİDEBİLECEKLERİNİ
ANLAMA YAŞIYORUM.

iki çift gözden ibaret

Her şeyi büyük bir hızla ve hınca gözümüz dönmüşçesine tükettiğimiz bu "kullan-at" çağında bazı şeyleri dibine kadar yaşayıp tüketmek yerine biriktirmeyi seçmiştik. En azından hayatımızda bir kez olsun böyle icap etmişti.

- Acaba âşık mıyım?
- Bilmem.
- Anlamamın bir yolu yok mu?
- Var... Bir şarkın var mı mesela?
- Yok.
- O zaman kesin değilsin. Çünkü her aşkın bir şarkısı vardır.

Şarkısı yoksa âşk değildir.

Üniversiteden mezun olup da ona veda etmek için odasına gittiğim o gün aslında Avni Hoca'ya yalan söylemişim: Bir şarkımız vardı! Hem de ne şarkı! "Eksik bir şey mi var hayatında?" diye başlayan sözleri ve şöyle soruyordu, "Gözlerin neden sık sık dalyor?"

Bir şarkımız vardı var olmasına da bunu Avni Hoca'ya söyleyemedim çünkü Yıldız sadece bizim bölümün benim aklımı başından alan en güzel kız değil aynı zamanda Avni Hoca'nın da bir tanecek küçük kızıydı! Avni Hoca ise benim en sevdiğim hocamdı, sırdaşımdı, akıldanımdı, derd ortağımı, arkı arkadaşımı, dostumdu ve başıma gelen daha pek çok iyiliğin sebebiydi. Bana "evladımın farkın yok" diyen adama "kızınıza âşık mıyım acaba?" diye soramazdım ya! Ben soramazdım ama Hoca'ya boşuna "Kazık Avni" demiyorlardı; en olmadık zamanda en zor soruyu sormak onun işiydi, "Sahi kim bu kız?" Kalakaldım. Yeter artık dedim ve gözöldüm. Benden bu kadardır!

- Yıldız...
- Yıldız!?
- Evet Yıldız.
- Hangi Yıldız?
- Kazın hocam.
- Siz tanışıyor musunuz Yıldız'la?
- Tanışmıyoruz, bakışyoruz.
- Niye?
- Öyle icap etti.

Hoca, bir anda konuyu kapatıp son derece alakasız başka bir konuya geçti. Ben de uzatmadım. Gerçekten hiç tanışmamıştık, bakışmıştık. İlk zamanlar "benim sevgilim varolmaz" diye, sonra "olmaz abi kızın sevgilisi varmış zaten" diye ve mütemadiyen "Avni Hoca'nın kızı, bana evlat diyen adama kızıyla olmaz" diye... Velhasıl olmaması için hep bir bahanezmiz oldu ama bu bahanelerin hiçbirinin gözlerimize hükümü yoktu. Bazen kaçak göçek, kaçak gözlerimizi bir an bile ayırmadan, saatlerce... Yerine hiçbir dokunuşun, öpüşün, sevişmenin konamayacağı kadar görkemli bakışma olur mu? Oldu. **Birinin yüzünü beyaz bir kâğıda gözleriniz kapalı çizbileceğiniz kadar ezberlediniz mi? Biz ezberledik çünkü öyle icap etmişti.**

Hiç unutmuyorum ikinci sınıfın son kayıt günü. Öğrenci işlerine ders seçmeye gittim. Yıldız da orada. Bakım kitapçıktan ders seçiyor. Sokulduum yanına. Beni fark edince önüne baktarak güldü. Kâğıdı koydum yanına, o hangi derse yazarsa ben de aynınsı yazdım. Sonrasından o bir ritüel oldu. Okul bitene kadar her yıl kayıt zamanı denk getirip, aynı dersleri seçiyorduk. Biyokimya dersine sırf onunla bakışmak için gırıyordum mesela. İki kez aldım o lanet derisi. Yıldız baktı ki ilk yıl o geçiyor ben kalyorum, onun için katlandığım bu zulme bir sonraki yıl tek başıma devam etme görevi razi gelmedi; finalde boş kâğıt verdi. O da kaldı. Ertesi yıl beraber, bakışarak verdik biyokimya'yı. İnsan Genetiği derisi bir ders vardı. Asistanlara sinavda benim kopya çeğeneğimi ihbarı gelmiş. Beni kaldırıp kürsüdeki öğretmen masasına oturtuldu. Sinav kâğıtları dağıtılıyor. Kafamı bir kaldırımdı tam karşımda Yıldız... Kâğıdı bıraktım bir kenara. Herkes önündeki sinavla bebeliyor, ben ise Yıldız'ı izliyorum. Önce soruları çözmeye çalıştı, sonra o her şeyi büyük bir hızla ve hınca gözümüz dönmüşçesine tükettiğimiz bu "kullan-at" çağında bazı şeyleri dibine kadar yaşayıp tüketmek yerine biriktirmeyi seçmiştik. En azından hayatımızda bir kez olsun böyle icap etmişti.

biraktı, elini yanağına dayayıp gözlerimin içine içine bakmaya başladı. Sinav biterken bir anda kâğıdına döndü. Yazabilirdi kısacası birkaç cevabı da sildi. "Ne oluyor? Ne yapıyor bu?" dedim içimden. Neden böyle bir şey yaptığını sınav sonuçlarının açıklandığı kâğıdı görünce anlamadım. Bir tek ikimiz sıfır almıştık. Ve birli! o iki sıfırın içine birer göz beğebi çizmiştik. Aynı gün tanışıp akşamında huncarca sevişilen ve ertesi gün herkesin birbirine hayatta başanlar dilediği 2020 model duyularla kıyaslayınca bizimkisinin "saçma" ve aptalca gözüktüğünün farkındayım ama yapacak bir şey yok, öyle icap etti.

En eğlencelisi de birbirimize randevu verme şeklimizdi. Derse girişlerde-çıkışlarda kalabalıkların topladığı yerlerde bir başkasıyla konuşurken yüksek sesle birbirimize duyuruyorduk, "Yanın erken gelip kütüphanedede çalışacağım! Kütüphane demişken aşkıncımın kız şahidi Sunay Hanım'ı da buradan anmadan geçemeyeceğim. Kendisi biyoloji bölümü kütüphanesinin müdiresiydi. Fakülte binasının en üst katındaki 24 saat açık o kütüphaneye en mutlu ve muhtemelen en huzurlu olduğumuzu verdi. Ben, Yıldız ve kütüphane müdiresi Sunay Hanım dışında kimse olmadı. Yalandan bir kitap koyuyorduk önümüze, sonra gözlerimizi ayırmadan saatlerce bakışuyorduk. Bazen Sunay Hanım bizden sonra gelip "ooo kumrular geldiniz mi?" diye bize takıldırı. Aslında bana kumru demesine içten içe darlanmıyor değildim ama kadıncağız da n'apsın demek ki öyle icapetti.

Uzun bir süre ikimiz de "durulım biraz, böyle idareedelim; uzaktan uzaktan... Nasil olsa geçerbiter" diye düşündük. Lakin bizim mevzu "geçer biter" dedikçedaha da vahim bir hâl aldı. Psikiyatride anlaşıldı ki aşık söyle bir tanıyı vardı: Aşk hayal edilen ile gerçek olan arasındaki farkı anlaşıncaya kadar geçenzamandı. Öyle güzel bir hayali yaşıyorduk ki ikimizin de lüzumsuz bir gerçeği gündeme getirip bunu mahvetmeye niyetli yoktu. Muhtemelen bu yüzden hiçbir zaman gerçeği görecektik kadar yaklaşmadık birbirimize. Yıldız'la günün birinde sevgili olsaydık bu hikâyeyi boyahatırlarave böyle anlatır mıydık? Sanmıyorum. Mutlu olurdu elbette ama sonsuza kadar mutlu kalır mıydık? Emin değildim. Her şeyi büyük bir hızla ve hınca gözümüz dönmüşçesine tükettiğimiz bu "kullan-at" çağında bazı şeyleri dibine kadar yaşayıp tüketmek yerine biriktirmeyi seçmiştik. En azından hayatımızda bir kez olsun böyle icap etmişti.

Avni Hoca'yı geçtiğimiz ay kaybettik. Mezun olduktan sonra sık sık ziyaretine gittim. Mezun olduğum gün odasındaki konuşmamızdan sonra bir daha hiç Yıldız'dan bahsetmedik. Hoca'nın ölümünden birkaç haftasonra bir gün telefonum çaldı, "Yıldızben," dedi karşısda ses, "babam sana bir zarf bıraktı, nereye yollayacağın?" Yurt dışındaydım, evin adresini verdim "Birkaç hafta sonra döneceğim, bu adrese gönderir misin?" dedim. "Taaaam," dedi, kapatık. Sonra içim rahat etmedi, geri aradım aynı numaramı, "Bekeleyemeyeceğim galiba, acaba rica etsem aşık okuyabilir misin?" Önce bir tereddüt etti, sonra "Peki," dedi. Zarfın yırtılma sesini duydum, ardından Yıldız okumaya başladı,

"Merhaba evlat,

Maalesef halleşemediğim, öncelikle bilmeni isterim ki sana tüm haklarını helal ediyorum. Senden de aynınsı istemiyorum için sanırım yapmam gereken son bir şey var. Aslına bakarsan bu mektubu da o yüzden yazıyorum. Mezun olduğun gün fakültedeki odamda yarı kalan bir konuşmamız vardı... Onu şimdi tamamlayabiliriz. Bir: Bana o gün 'şarkımız yok' derken yalan söylediyim biliyorsun, **mutlaka bir şarkısı vardır**. İki: İnsanlar hiç konuşmadık çok şey anlatabilir ve hiç konuşmadan anlaşabiliriz. Üç: Her şeyi tüketkenliklerimiz zorunda değiliz; hayatın anlamı tüketmek değil, muhafaza etmektir. Her şeyi büyük bir hızla ve hınca gözümüz dönmüşçesine tükettiğimiz bu "kullan-at" çağında bazı şeyleri dibine kadar yaşayıp tüketmek yerine biriktirmeyi seçmiştik. En azından hayatımızda bir kez olsun böyle icap etmişti.

FEYYAZ YİĞİT'in AZİZ KEDİ'ye SORULARI

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://ranney.org>

Ölümlü Dünya hayranları için, baş harfleri yukarıdan aşağıya okunduğunda "Size helal olsun be" cumlesi ortaya çıkan bir şiir olabilir miyiz?

Size helal olsun be!
İzinsiz, tekinsiz, korsan bile izlesiniz,
Zaten bir ücretimizi önden aldığımız için,
En nihayetinde yapıcıyı zedelersiniz...
Her filmin seyircisi sizin gibi olsa keşke,
Edepli, kıskançve komedyeteşne,
Legal izleyişlerde buluşalım dostlar,
Aksi hâlde sektör kan kaybedince,
Lavuk gibi filmlerle geçersiniz...
Olmaz elbet, birkaç yasa dışı izlemenin,
Lafı olmaz aramızda,
Suistimal edilen yalnız emekler değil,
Umutlar da sanatın sonbaharında,
Netflix'e mi kaynakacak sadece bu corba?
Bazen bingeapmanın tadınadoylulmasada,
En güzel vermek Sezar'ın hakkını Sezar'a... (Anlayana.....)

AZİZ KEDİ'nin FEYYAZ YİĞİT'e SORULARI

Yapmayı hiç istemediğiniz bir işi, normal insanlardan beklemediği gibi direkt olarak reddetmek yerine, kendiler olan saygısını sıfırlayacak ve sizi zihninizden yükseltir, gaddır bir ses tarafından istisnaiyla yönetilen "neden böyle bir şey yaptın" sorusunu ömrünüz boyunca sık aralıklarla duymaya mahkûm edecek bir gerekçe beyan ederek geri çevirdiğiniz olmuş mudur? Olmuşsa, bunu size izniniz almadan ben mi yapmışımdı?

Elbette olmuştur. Bu acının akisleri zihnimde keşkelleriyle kendi çölenini organize etmektedir. Bizelerin bir işi, direkt olarak "hayır, biz bu işi yapmak istemiyoruz" diyerek reddetmek yerine, işi bize getiren kişiye "Feyyaz delirdi, hastaneyeye yatırıldı ve inanılmaz zor zamanlar geçiriyor" yalanıyla savuşturduk. Ve aradan altı ay geçtikten sonra ben o işi bize getiren şahısla karşılıklı kendisine delirmiş rolü yapmak durumundakaldım. Üstelik bu yalancı benim iznini almadan Aziz Kedi söylemiştir.

Size odanın içinden baktığımda sıralama olarak "kain perde-tül perde-pencere" miydi, "tül perde-kain perde-pencere" miydi? Ben konuda daha fazlaşeneğimizolsaydı gerçekten mutlu olurum. Benim terchim "pencere-pencere ve bir pencere daha"dır. Fakat bu seviyede delirmiş bir müteahhit henüz rastlamadım. Evimizde pencereye doğru teksitl dizilimine eşik kararmaktadır. Onun için doğrusu evvela kain perde, ardından tül perde ve nihayet pencereler. Bizi güzelik tartışmalarımız da olmuştur. Ancak neticelenmemiştir.

Edebiyat sizin için sanat otobanında uğradığınız bir dinlenme tesisi miydi, yoksa geri dönüşlecek kalıcı ikametgâhlarımdan biri mi? İki, kalabandından sonra yeniye veya yenileri yazma niyetiniz var mı? Edebiyat benim için; benimle her yere gelebilen ve her yerde kalabilen devasa bir kamp çantasıdır. Hâlihazırda yazmaya devam ettiğim bir romanım var fakat zannediyorum bitirmeye niyetim yok. Kendimi bir yazar olarak olgunlaştırmam ve bir insan olarak düşülebilecek tuzaklardan korumayı arzuluyorum.

Orgazm olarken yüzünüzün aldığı şekli kısaca tarif edebilir misiniz? Öncelikle bu soru için çok teşekkür ederim. Epeydir sorulmasını bekliyordum. Benim orgazm suratım soru ile şaşırtılarıyla doludur. Memnuniyet ve mide yanmasını eşik derecedeyansınan bu ifadenin etrafı aslında hiçbir şey söylemediğini belirtmeye niyetim yok. Kendimi bir yazar olarak olgunlaştırmam ve bir insan olarak düşülebilecek tuzaklardan korumayı arzuluyorum.

Ölümlü Dünya'nın saşak bir gişe filmi olarak göz kamaştırarak değil de süzülmesi için yazdığınıza bir söz söylemek benim için olmasın mı? Benim için yazdığınıza bir söz söylemek benim için olmasın mı? Benim için yazdığınıza bir söz söylemek benim için olmasın mı? Benim için yazdığınıza bir söz söylemek benim için olmasın mı?

Mehmet Ali & Akşamsefası

geniş bir zamana yayılmış şekilde buluşmuş olmamıza bağlıyoruz. Bu durumda memnunuz. Ölümlü Dünya'yı, onu sevmiş hatıra benimsemiş insanların dönüştürdüğü hâliyle daha çok seviyoruz.

Spor salonunda hayli ağır kilolarımla çalışırken ne şekilde bağırığınızı büyük harflerle yazmışınız?

Benim bir "İGEYH" sesim vardır. Buradaki "GE" ve "YH"nin uzunluğu kaldırmakta olduğum ağırlığın göstergesidir. Örneğin "İGEYH" 20 kg ise, "İGEEEEEYYYHHHHH" 60 kg'dır. Mekik çekerken yalnızca "İG" hecesini kullanırım. Tiz bir sesle "İG, İG, İG, İG" şeklinde kimseye rahatsızlık vermeden mekiğimi çeker ardından akıllı telefonuma bakarım.

Ölümlü Dünya filminde (size ait olsun olmasın) en sevdiğiniz replik hangisidir?

Ölümlü Dünya filminde beni en çok gıdıklayan replik, Oktay'ın trafik ışıklarına geldiğinde Atakan'a "Sen der canım" repliğidir. Elbette bunun sebebi Alper Kul'un sesindeki manasız şefkat ve dinginliktir.

Size Ali Atay'ın aynı zamanda filmin yönetmeni de olması, senaryo yazmışınız pozisyonu itibarıyla içeriye nasıl bir artı değer getirmiştir?

Ali Atay'ın hem senaristlerden biri hem de filmin yönetmeni olması bir kişinin kafasında her şeyi izleyebiliyor olmalıdır. Bu sayede yazdığımız şey berraklaşır ve biz de daha iyi görmeye başladıkça senaryonun kusurlarını giderme şans buluruz yahut hikâyemizi kendi kusurlarıyla dengeleyebiliriz.

Rizeli olan Ali Atay'ın ortanca isminin DURSUN olduğunu öğrendiğinizde neredede olduğunuzu ve ne yaptığınız hatırlıyor musunuz?

Bana Ali'nin ilk isminin Dursun olduğu haberi geldiğinde Habibler kavşakındaki büfemi devrediyordum. Noterdedim, heyecanlı ve terliydim. Noterden müsaade istedim ve hava almak için dışarı çıktım.

Bir oyuncu sette çıktığı zaman karşılıklı oynadığı aktörleri insan olarak da sevmiştir miydi? Eğer çok da sevmediği birine denk gelirse bunun performansına etkisi ne olur? Bununla baş etmenin yolları nelerdir?

Bence sevmedi. O an o sıradayaptığımız şey bizler için eğlence değilse ben de sevmeyin. Hissecediğine inanıyorum. Fakat bu tabii ki bir temennidir ve sevmediğiniz bir insanla karşılıklı oynamanız gerekir. Ben sevmediğim insanları çok keskin bir tebessümle belli bir mesafede tutmaya gayret ediyorum.

Yazan, çizen, çalan, söyleyen ve oynayan biri olarak, "sanatçı bir tek alana yoğunlaşmalıdır" görüşü hakkında ne düşünüyorsunuz?

Ben hiçbir zaman yazar, çizen, söyleyen ve oynayan biri olarak bir şey düşünmedim. Öyle bir pencere yok. Ama bir sanatçının başka şeyleri de arzulağı hâlde tek bir alana yoğunlaşmaya kararverceğine inanıyorum.

Ölümlü Dünya'da Serbest karakterinin oynanması bir şekilde mümkün olmasaydı, canlandırmak isteyeceğiniz karakter hangisi olurdu? Neden? Zafer'i oynamak isterdim. Zafer'i o kendine has samimi havayla birlikte yakın buluyorum.

Ölümlü Dünya 2 bugün ne durumda? Ne zaman çekilecek ve izleyicisiyle ne zaman buluşacak?

Ölümlü Dünya 2 senaryosu yazılmış bir şekilde hazır durumdadır. Ne zaman çekilecek ve seyreilecek ne zaman buluşacağını ilgili bir bilgim yok. Fakat beni oldukça gürup tanyan izleyicilerimize uygun bir ücret karşılığında ikinci filmimizi anlatabilirim.

Ankara'da ailesiyle yaşayan, kendi kendine resim yapıp güler çelarak vakit geçiren genç ve yet Feyyaz Yiğit, İstanbul'a taşınmasından hemen önceki rastgele bir zamanda, 30'lu yaşlarıyla ilgili nerde hayal ediyordu?

O çocuk bugünlere göre müteahhit olur muydu?

Ben uzunca bir süre çok geniş, büyük, kocaman bir televizyon alma hayal kurdum. Bugün çok şükür istediğim ebatlarda bir televizyon var. O çok evime gelip de televizyonumu görseydi benimle gurur duyardı.

Buradan oyuncu olarak dünyaya 70-80 bandındaki yaşlarla hangi tansiyelerde buluşursunuz?

Öncelikle rahat olmalıyım. Hayatı ederim. Hayatta her şey öyle hemen olmaz. Yaşadıkça, yaşadıkça, yaşadıkça her şey öyle olur. Yaşadıkça, yaşadıkça, yaşadıkça her şey öyle olur. Yaşadıkça, yaşadıkça, yaşadıkça her şey öyle olur.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://arandi.org>

BOYNER

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Mehmet Ali & AkşamsefasBOYNER.COM.TR

Şebnem İşigüzel

olmayan hikâyenin kahramanı

Eşyalarını topladı. Banu'nun ailesinin "zengin kalkışı" diye nitelendiği bir çıkışla misafirliğini aslında yancılığını sonlandırdı. Yancı olup karın doyurmaktansa kendi gerçeğinde aç kalmayı tercih ederdi.

Ayşe adını sonradan aldı. Melek olan adına itirazı vardı. On sekiz yaşına basar basmaz adını değiştirdi. Yoksul ailesinin gelecek umuduydu. Ne isterse yapıyordu. Parayla satın alınmayacak her şey sahipti. Para haric. Özgürdü mesela. Ailesinin onun üzerinde hiçbir kısıtlaması yoktu. Ona güvenirdi. Tek çocuğu ayrıca. Çünkü yoksul ana babasının başka çocuğu olmamıştı.

Annesi gündelikçi, babası sakaydı. Evlere, iş yerlerine su taşıyanlar var ya, onlardan. Kolları uzamıştı babasının su taşımaktan. Maltepe sırtlarını dolduran gecekondulardan birisinde oturuyorlardı. Evlerinin bir duvarı durup dururken kendiliğinden yıkılıvermişti.

"İki akhevelin akıl küpü kızı" diye tanıtılmış bakkal onu para üstü verirken. Öyleydi. Akıl yoksunu ana babanın hep akıllı olmuş, sonunda üniversite kazanmış kıızıydı. Okula başlarken kendisine ucuz, temiz birkaç parça giysi alındı. Annesi bir bankacının evine gitmeye başlamıştı. Genç adamın kuş tüyü ceketleri, Ayşe'nin kendi üzerine göre daralttığı pantolonları, kazakları, sırt çantaları, eski kız arkadaşının dıyarı spor ayakkabıları, eşofman üstleri epey işini görmüştü.

Üniversitede Banu'yla tanıştı. Üniversiteye başladı diye alınan gıycir bir arabası vardı. Fena hâlde şımarıktı. Okulda kimseyle arkadaşlık edemiyordu. Ayşe onunla arkadaş oldu. Baktı, gördü ne ödev yapabiliyor ne proje, yardım etmeye başladı. Banu onun bu iyiliklerini karşılıksız bırakmadı. Nerere gitseler hesabı ödedi. Ayşe kendisini "cezalı" olarak tanıttı. Banu "O ne demek?" deyince, "Şu demek," dedi, "bir bok yedim ve ailem harçlığımı fedi biçimde azalttı, yer hizmetlerini kesti."

Annesini temizlik şirketi sahibi, babasının büyük bir su şirketinin Asya Yakası temsilcilerinden birisi olarak tanıttı. Evlerini Bağdat Caddesi'ne kondu. Başkalarının alle fotoğraflarını, çocukluk fotoğraflarını kendi fotoğrafı gibi benimsedi, instoşuna koydu.

Ayşe hayatı ve ayakta kalabilme için yavaş yavaş bir yancıya dönüştü. Kendisini ezdirmemek için Banu'yla hemen hemen aynı çapta bir profil çizdi. Sadece annesinin şirketi batmak üzereydi, babasının çalıştığı su şirketi zarardaydı. Yani Banu kadar harcayamazdı ama arkadaşlık edilemeyecek kadar yoksul Ayşe profile de ortada yoktu.

Birinci sınıfı bitirdikleri yaz, Banu onu yazlıklarına davet etti. "Atla uçağa gel," dedi. Ayşe otobüsü tercih etti. "Teyzemler tekneyle atıverdiler," deyip arkadaşıyla marinada buluştu. Küçük bir sırt çantası hazırlamıştı. Zar zor alınmış bir mayo, sandalet, basit birkaç üst baş. Sebep, tekneye geldiğinden yanına fazla eşya alamazdı. "Yanmamışsın" demişti Banu. Elli faktör güneş kremine bulandığını söylemişti Ayşe. Banu'nun ailesinden gelecek olan baş sorulara karşı da hazırlik yapmıştı. "Teyzenin teknesi kaç feet Ayşe?" Mesela.

Banuların yazlığı esaneydi. Evde çalışanlar vardı. Personel diyorlardı onlara. Aileleyi kafaya almak zor olmadı. Kendi hakkında gerçekte ilgisiz olmayan hikâyeler anlatmakta üstüne yoktu. Hiç açık vermedi. "Banu ailenize aranız açık olduğuna söyledi..." Ağzında bakla islanıymışsın meğer. "Evet'endim çünkü ben onların bütün itirazlarına rağmen liseyi bitirir bitirmeyiz yurtdışına gittim ve bir süre başımın çarşesine bakarak yaşadım." Bu, Banu'nun babasının kızına tekniğiyle söyledi. Ayşe bir süre böyle plestik yunuslu yuvamda" demişti salak Banu. "Hiç sormadın ki, benmi Ayşe. Getirir ol arar bu kız istediği kadar kalabilirli.

Kendisi olarak, kendisi olarak yaşamının verdiği hissi, yancılığın gururunu ayaklar altına almasına değmezdi.

"Kendi evin gibi rahat et yavrucuğum."

Ayşe karınını doyurmanın keyfini çıkardı ilkin. Güzel kahve içmenin. Izgara et yemenin. Kahvaltıdaki peynirlerin. Bol biranın. Bolonoz soslu makarnaların. Muzların, kivilerin, mangoların, ananasların tadına baktı bol bol. Bilseniz yoksulluk öyle zordu ki bunlardan az az değil, hiç yiyemezdi. Makarna sadece makarna olurdu. Tereyağı yerine ayçiçeği yağıyla şöyle bir çevrilirdi. Muzun kilosuna çok pahalıydı, alınmazdı, alınmazdı. Et yoktu. Peynir dedikleri şey kireç gibi bir şeydi. Ayşe her şeyin keyfini çıkararak yedi. Ölçüsüne dikkat etti. Sadece bir gün etrafında kimsenin olmadığı sanarak kilitlikten çıkmış gibi yerken evdeki yardımcısı yakalandı. Kadın şaşırmıştı.

Daha doğrusu bu açlığı tanıdı. Ses etmedi ama anladı, anlamıştı.

Ayşe yaklaşık bir yıldır iflah olmaz bir yancıya dönüşmüştü ve gerçek bir emekçi öylelerini çigerinden tanırdı. Ayşe bu sessiz yüzleşmede kendisinin utandı. Sırf şu cıvıllı hayat için attığı takialardan yoruldu. Banu'nun aptallıklarını çekmek ve onu dinlemek gerekiyordu. Aptal kız saçma bir oğlana aşık. Oğlan ama yüz vermiyordu. Banu bunu anlamıyordu. İşte bu sakız gibi tek taraflı aşk hikâyesini Ayşe'nin ıtırassız dinlemesi gerekiyordu. Değer miydi? Şu güzel hayat, yancı olarak geçirmeye değer miydi? Değmezdi. Eşyalarını topladı. Banu'nun ailesinin "zengin kalkışı" diye nitelendiği bir çıkışla misafirliğini aslında yancılığını sonlandırdı. Yancı olup karın doyurmaktansa kendi gerçeğinde aç kalmayı tercih ederdi. Ağustos boyunca bir fabrikanın yemekhanesinde yükü bulaşıkları yıkadı. Çok yoruldu ama gururu ve kişiliği gecekondularının duvarı gibi yerle bir olmadı. Kendisi olarak, kendisi kalarak yaşamının verdiği hissi, yancılığın gururunu ayaklar altına almasına değmezdi. Yancılık uğruna olmayan bir hayatın masumiyetini, yancıya kendisi yoksul hikâyesini sürdüremek en güzeldiydi. Yakında okul açıldı. Değer için bir umudu olurdu. Böylesi daha iyiydi. Yancılıktan daha iyi.

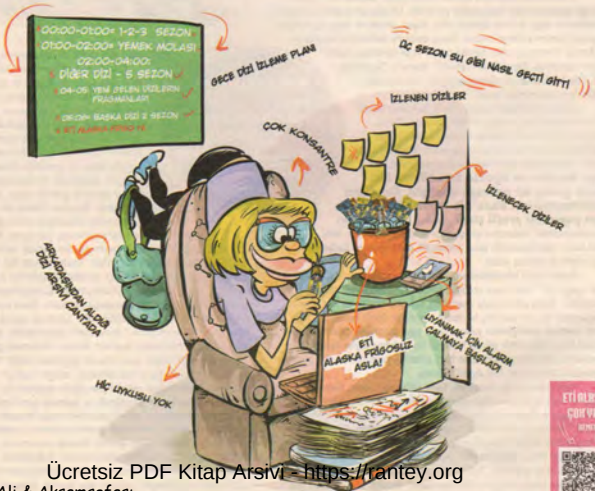
GASTRONOT

BAZI TIPLER

GECE KUŞU

BİR ŞEY İZLERKEN MUTLAKA YEMEK YERİM, SONRASINDA DA BİR ETİ ALASKA FRIGO ŞART!

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantev.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

BİR SAATİM DAHA OLSA YENİ BİR DİZİYE BAŞLARIM AMA BAŞKA GECE ARTIK

Zeki Kayahan Coşkun

boya takıntısı olan okumasın!

Ev, araba hatta yat ilanlarındaki açıklamaları bile okur, satıcı psikolojisiyle ilgilenirim. Normal, sahtekâr, titiz, delirmiş, sinirli birçok satıcı profili mizah dergileri kadar eğlenceli gelir bana...

Otomobil satış işlemlerindeki bürokrasi, ilan vermek, ilana gelen telefonlarda tuhaf insanlarla konuşmak beni hep yormuştur. Bu konunun erbabı, galerici bir arkadaşım "ben takip ederim" deyince kurtuldum bu işten. Yıllar önce, aracımın satışını son kez yapışımı unutamam. Meşhur ilan sitesinde, araç ilanı gören ve telefon açan kişiyle konuşuk. Araçta bir sorun olup olmadığını sordu... Vites kutusunda arıza olduğunu, birkaç kez yolda kaldığını, tamir ettirdiğini, ileride yeniden sorun yaşatabileceğini söyledim. Şaşkın şekilde beni dinleyen alıcı, "Neden bunları söylüyorsunuz?" dedi. "Ben söylenmesinden yanayım, alırsın, yolda kalırsın, kaza yapmana sebep olur, bu yükü yaşamaz," diye yanıt verdiğimi hatırlıyorum. Arabayı satın almayacağından neredeyse emindim. "Alıyorum," dedi. Buluştuk... Ne pazarlık yaptık ne bir ustaya götürüp aracı göstermek istedi. Banka, noter derken kısa sürede satış gerçekleşti. Fırsat buldukça ilan sitelerinde gezinmekten vazgeçemedim ama... En sevdiğim aktivitelerden. Ev, araba hatta yat ilanlarındaki açıklamaları bile okur, satıcı psikolojisiyle ilgilenirim. Normal, sahtekâr, titiz, delirmiş, sinirli birçok satıcı profili mizah dergileri kadar eğlenceli gelir bana... %100 gerçekçi bir kere... Organikir.

Çıtır Hasar: Araç kazasının çok hafif olduğunu, ciddi alınmaması gerektiğini ifade eder. Eder etmesine de hasarın loltta iyi anlatılması niyedir? Neden bu şekilde, araç ilanı verenler camiasında kanksanmıştır? Alternatifi ise "tathi kazası vardır" ibaresidir. "Ben frene bastım, ay sen durma, ucundan hafif sürü öndeke araca, sürmüşken farın da kırılmasın mı, tampion da çizildi, kaput da yamuldu hâliyle" gibi kazarlar için kullanılır. Araçtaki kusurları sevimlileştirerek için birebirdir. Hasarları küçümsemek ve alıcının hasarı önememesi için dilimizi ustacakullanırların taktikleri, taktire şayandır. "Kozmetik çizikler" sebebiyle araçta beş parça boya vardır" ne güzel ifadedir öyle... Kozmetik çizik ne birader? Ne ara aklına geldi, nasıl kabul gördü de yaygın bir anlam oldu? "Garaj kapısına sürünmeden dolayı beş taraf komple boyanmıştır" kadar, hiçbir hasar rahatsızlatmaz içimi. E sürüttün dur, niye tamamı çizilsin diye devam ediyorsun? Verilmiş sadakan varmış! Kesin öyledir zaten. Kimse gelip sağ taraftan çarpmıştır. Haylaz garaj kapısı işte...

Keyfi Keder Boyanmıştır: Yemin et! Yani bir pazar sabahı uyanıdm... Şahane bir kahvaltı yadın. Gün geçmek bilmiyor... Canın sıkkın. **Ne yapmam ne yapmam derken, oturdun arabayı mı boyadın veyahut boyacıya mı gittin? Niye abi, deli misin?** Uzak durulması gereken ilanlardır. Samimi ol... De ki çizik var, boyası soldu, kaza yaptım... "Boya takıntısı olan aramasın" da ekledin mi sonuna oldu bu iş.

Girtlık Dolu: İlk duyduğumda çok garipsemiş, yer yer tiksiniştim. Koltuk ısıtmadan soğutmaya, sensör coşkusundan yağmur sezgisine, ışık büzüştürücüsüne kadar lüzümlü lüzumsuz her tür donanımın olduğu anlamına geliyormuş. Bir nevi full+full etkisi yaratan bir ifade...

Alman Tankı: Satılanın otomobil olmadığını bilsek gerçekten inanacamız. Otomobilleriyle aşırı bütünleşmiş, hayata dair eksiklerini otomobilleriyle gidermeye çalışanların psikolojileridir. Fransız güzeli, yer uçağı, İtalyan aygırı, Amerikan boğası, Japon teknoloji harikası, otomobilleriyle...

faresi vb. versiyonları da vardır. Araçlarının her bir özelliğine hâkim, hemen her gün araçlarını yıkayan, toz konmasına bile müsaade etmeyen sahipleri vardır sanki bu otomobillerin.

Düğün Nedeniyle Satılık: Kimse aracını durup dururken satmaz... Satıyorsa vardır bir iş diye düşünenler olabilir kaygıyla bazı ilanlarda gerekçeler, bahaneler de anlatılır. İlanı görenlerle ufaktan bir dertleşme, içini dökmek aslında. O arabayı alamayacaksa bile, düğün masrafıya satma gerekçesi, için çiz edebilir, bir küçük altın takmak bile gerekebilir. Askerlik sebebiyle, tayinim çıktığı için, yurt dışına yerleşeceğimden, yenisini alacağımın satıyorum gibi muhtelif izahatlara da denk gelmek olasıdır. "Tayin belgesini görebilir miyim?" derse alıcı, nasıl yanıt alır bilemem...

Sigorta Şirketinin Abartması: Anladığım bir durumdur. "Sigorta şirketinin abartmasından dolayı 200.000 liralık hasar görülmektedir. İki parça boyayabilir" ne demek yahu? Öyle kafasına göre abartabiliyor ve sen de sessiz kalıyorsun yani... Çok ilan var böyle... Birinin de bu ne abartı arkadaş deyip itiraz etmez misiniz? Kesinlikle mesafeli olunması gereken araçlardır. Aman diyeyim...

Favoriye Ekleme 128 Kişiyi Teşekkürler: İlanı görenler ama fiyatı düşer diye ama iş olsun diye favoriye eklerler. Eklerler fakat alırlar kişiler de satın almaz. Aracının ilgi çektiğini lakin sonuç alamadığını gören kişinin hem ufaktan gurur duyması hem de sitemidir. "Bak alacaksınız alın ha" dir... Almazlar... Böyle yazdıkça, satış daha da zorlaşır... "Aracımız Samsun'dan Serdar Bey'e opsiyonlanmıştır" da ilginçtir. Son zamanlarda hemen her ilde araçlar Serdar Bey'e opsiyonlanıyor. Kimdir bu Serdar Bey? Ne yer ne içir? Samsun, Gaziantep, İstanbul derken birçok şehirde nasıl farklı araçlara aynı anda talip oldu? Satıcının fiyat arttırmak, aracının talep gördüğünü belirtmek için bir girişimi olduğu iddia ediliyor için uzmanları tarafından. Evladının müritliğini görmüşçesine "Aracımız Kutahya'dan Basiret Bey'e hayırlı olsun" yazarak ilanı yayından çekmeyip bir süre daha paylaşılanlar da mutluluğunu duyurmadan edemezler. Elbette hayırlı olsun Basiret Bey... Kazasız, belasız günler...

"Kozmetik çizikler" sebebiyle araçta beş parça boya vardır" ne güzel ifadedir öyle... Kozmetik çizik ne birader?

KAAN SEKBAN

Tebrikler Kovuldunuz!

Sahnelerin eğlenceli yüzü Kaan Sekban *Tebrikler Kovuldunuz*'da üniversite yıllarından başlayarak plaza deneyimini, gemileri yakıp istifa edişini, ilk talk-show'unu, ilk sahne deneyimini anlatıyor.

MANDOLİN İNKILÂP 93. yıl Sayfa 6

İSTANBUL / Merkez Yenibosna • İSTANBUL / Sanal Mağaza • İSTANBUL / Fatih Hristiyan • İSTANBUL / Avclar Pelican Mall • İSTANBUL / Acar Kent Cebisom • İSTANBUL / Bahçelievler Metroport
İSTANBUL / Beykent Perla Vida • İSTANBUL / Aşapehir Mijros • İSTANBUL / Çakaloğlu Sirketi • İSTANBUL / Acar Kent • İSTANBUL / Esenyurt City Center • İZMİR / Balçova • İZMİR / Çığ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Nilay Örnek

resimleriyle köyünün kaderini değiştiren kadın

Pandem i yazımda İzmir Çeşme'deyiz...
Germiyan Köyü'nün, mayası uzun yıllardır
korunan tam bğday-ekmek mayası-odun
farında pişen ekmeğinden de alalı m
diye otomobile köye g iriyoruz... Aaa...
Bu nasıl güzel bir köy... Bembeyaz duvarlar;
üzerinde mavimsi kırmızı, sarılı yeşilli
renkler, resimler; tür tür çiçekler, kediler,
kuşlar... Kahvede obiler oturuyor, orada
bile güleneksel işle motifleri var:
Öğle sağı. Pek çok evin önünde
minik minik tezgahlar... Herkes tarlas ından
çkanı satıyor. Ağırıklık bam ya, bakla,
domates, seftali. Salça yapanlar, yum urta
satanlar... Kapı üzerindeki, pencere

kenarlarındaki çiçekler, asma motifleri, mekânların el yazısı-bayrakları yazılmış isimleri
dikkatimi çekiyor. Duvar resimile fotoğraf çekir me meraklıs ım köyü bir gezsek."

Yeşil, bakımlı, bdi resimleri bir köy Germiyan. Resimlerde bir de imza var,
Nuran Erden.

Sora sora bir kısıma kafe alan evinde buluyorum Nuran Hanım'ı. Şa-ña-ne bir
karak tar... Güleç, fir lama, çok zeki, hoşır cevap, eğlenceli, doğa konusunda pek bilgili,
düğmel meselelere çok hükim, konuşkan biri... "1962 liyim" diyor; mavimsi gözleri, beyaz teni,
el ma yonakları, gülüşü ama en çok da hareketliliğiyle bana sorsanız yaşı 40 bile değil.

GÖÇÜ AZALTAN, TURİZMİ ARTIRAN...

Arada "gugilladım"; bu resimler köyün dünü ve bugünü arasında büyük
fark yaratmış. Germiyan, adı çokça anılan bir köy, bir turizm merkezi olmuş.
Yine de ona soruyorum, "Nedir bu resimlerin, köyün hikâyesi?"

"Yüzyıllardır bir yürük köyü Germiyan," diyor Nuran Hanım, kendisi, ailesi
hep bu köyü. Köyüne aşık. Ama kıymetinin yeterince bilmediğini düşünüyor. Yıllar yılı aklında iki şey var "Üniversiteyi bitirmek ve köyünü tanıtmak..." ("Hep
kaydımı tanıtmak istediğim" cümlesini okusam doğa bulundum!) Ama Nuran
Erden'i tanısanız, beş dakika konuşsanız gerçekliğini anlarsınız...) Ailecek çiftçiler.
Germiyan Köyü'nün temel geçim faaliyeti tarımımız. Zeytin, bamyar, nar, kavun,
badem, zamarında tütün, buranın temel geçim kaynağı olmuş. Köy gibi
köy burası... Ama gençler tarımla uğraşmak
istememisi, çok göç olmuş. Tarım ekşisi gibi
geçinirden hâle gelmiş.

"Benim zamanımda üniversite
ortamları karıştıktı," diyor Nuran Hanım;
İseymi dışarıdan bitirmiş, ardından da
27 yaşında girdiği Trakya Üniversitesinde
iki sene halıcılık okumuş. Sonrasında Halk
Eğitim de bağırtısını sorun etmişler,
o çıkarmak istemeyince onun deyimiyle
"çobanlığa terfi etmiş", zeytinlikleri var
zaten, tarımla uğraşmış...

Çeşme, turist çekir bir yer
onların köyüne çok turist gelmezmiş. Köyde bir

ekip turizmi canlandırmak istemişler. Birkaç kafe açmaya karar vermişler,
"bari gelip geçenciler bir otursun..." Eski tip ahşap sandalyeler alıp boyamaya,
onları resimlendirmeye karar vermişler, ardından da mekânların adını biraz
renkli ve süslü yazmaya...

İşte o milat olmuş; ilkokuldan beri kendi deyisiyle "çiçek böcekçizmeyi
pek seven" Nuran Erden bir daha elinden fırçayı düşürmemiş. İlk önce kendi
mekânları olan Koca Emine'nin karşısında evin duvarına kuşlar çizmiş, ardından
balconun içine geleneksel motiflerle çiçekler... Bir "Germiyan Hatırası" boyamış...

"İyi," diyorum, "herkes evinin duvarını boyatıyor."

"Sorun kim?" diyor! Çoştukça bir yerleri resimlemiş!
"E kızmadılar mı?" diyorum, önceleri garipsenyerler olmuş, sonra üzerine resim
yapılıns diye evinin duvarını beyaza boyatıp neredeyse resim sırasına girmişler.
Ama anladığım, Nuran Erden'in resimlerinin altına adını yazmasını sevmeyen de
var. "Resim yap ama adını yazma, herkes anlar, biz söylenir" diyorlarmış.

Nuran Hanım daha birkaç duvarı boyamışken, köye gelen giden sosyal
medyada bu resimleri paylaştıkça 2015'ten bugüne köyün ünlü de turizm değeri
gözle görülür şekilde artmış. Köy halkı ürettiğini köyünde, kapısının önünde bile
satır hâle gelmiş. Germiyan Köyü bu değişimi ve resimleriyle belgesellere, yurt
dışında haberele konu edilmiş. Hem Türkiye'nin çeşitli illerinden hem de farklı
ülkelere İzmir'e gelen turistler köye uğrar olmuş.

"TSE'Li DELİYİM AMA KÖYE GÜZELLİK OLDU"

Köyde bir tur atıyoruz Nuran Hanım'la... Bir köy türü düzenele,
turu sabın alırsınız. Bize bütün resimlerin, ağaçların, köy evlerinin hikâyesini
anlatıyor. Bitkiler konusunda bilgisiyle beni etkiliyor. Ağaçların yetişme
şartlarına, yaşlarına kadar giriyor Arada gördüklerimizle merhabalaşıyoruz.
"Bu köy yeşilli, bitkiliyi çok sever. Hiç tarlası, bahçesi olmasa biravuç toprak
bulurona badem, asma ya da nar eker," diyor. O anda bana gösterdiği eve
bakıyorum, bir avuç topraktan bir asma fışkırması, evi sarımsı...

Hiç çizmeden direkt boyamaya geçiyor Nuran Hanım, "eskiden
esinlendiklerim oluyordu ama şimdi hep doğaçlama," diyor. O ailecek çiçekleri
çok sevdiğikleri, bundan dolayı çiçek çizmekten vazgeçmediklerini anlatırken,
kadına şiddetten koronaya, temalı resimler de yaptığını hatırlatıyorum. "Tabii,"

diyor Nuran Erden. "Ben siyasete girmem
ama bir tavır var. Güdümü katıpedeçeksin.
İnsanı, doğayı sevmenin ve sanatın siyaseti
olmaz. Ama mesaj vermen de lazım. Bana
"Çiçek ressamı olsaydın seni herkestanırdı"
diyorlar, ressamcı denmez de anlatın işte.
"Kaç ressam tanıyorsun?" diyorum bunu
diyenlere, "Hiç" diyorlar! "Sen deli misin,
ne uğraşıyorsun" dediler. Evet ben TSE'li
(Türk Standartları Enstitüsü) deliyim ama
bu köy biliminin hak ediyor. Resimlerim
buna katkıda bulunducu için, çok halkı da
her Türkiye'ye, diyor.

Bİ SOSYAL MESAFETİ
Bİ DE BİZE
SÖYMEYİ
UNUTMAYIN!

A L P A R

763 numaralı yolcu

Çok garip...
Belli bir yaştan sonra, insan hafıza hipermetropu oluyor...
Yakın hatıralar neredeyse hatırlanmayacak denli bulanklaşırkən,
Çocukluk falan billur gibi...
Pırıl pırıl...
Radyo tiyatrosu,
Pazar banyosu,
Arı Maya'lı silgi kokusu,
Leblebi tozu
Tüm bunlar, dün gibi gözlerinin önüne geliyor da...
Daha dün,
Gözlerine baka baka "Seni seviyorum" derken,
Kalbine bir yıldız tornavida saplayıp, hayatından kayıp giden
Elin sahibinin adı aklına gelmiyor...

Ama bence iyi.
Hafıza hipermetropluğu seviyorum bile denebilir.
Çünkü işe yarıyor...
Zira insan, belli bir yaştan sonra,
Bu rezi dünyaya tahammül edebilmek için,
Mutluluğu uzaklarda arıyor.

Adım Celil... Numaram 763... Sivas Mehmetçik İlkokulunun 2-C sınıfının, sağdan üçüncü sırasının cam kenarı yolcusuyum.
Matematiği çok seven kaptan şoförümüzün, bedenimle eğiteceğimiz son derslerdekerrat cetveli ezberletmesinden memnun değilim ama konuşmuyorum seyahat esnasında kendisiyle.
Sağlam kafanın çürük vücutta da bulunabileceğini düşünüyordum fikrimce...

Bir üç sene daha yolumuz var ve aylardan şubat. Yol uzun ve günler kısa...
Aydınlıkta okuyoruz "Andımız"ı zifiri karanlıkta çalıyor sen zil, olaysızdağlıyoruz sessizce.
Hemşehrimiz Veysel'in küçük kopyalarını. İki kapısı var Mehmetçik İlkokulunun
Ve içeride, çarpım tablosu ezberliyoruz gündüz gece...

Bizim kaptan ve diğer yolcular ne kadar seviyorsa ben de o kadar neğiz rakamların sihirli dünyasına.
Sevmiyorum arkadaş! Yok! Asla almıyor kafam...
Yedi kere üç?

Hiç!
Ezberlemek anlamsız geliyor.
Kurban olduğum Allah, el vermiş, parmak vermiş, o parmaklara üç defa yedişer kere dokunurken, tahtanın üstündeki Gençliğe Hitabe'ye dikilecek göz vermiş.
Hülasa, ben matematik dersinde Gençliğe Hitabe'yi ezberliyorum ve ikinci sınıfta çocukluktan

gençliğe terfi ediyorum.
Eder etmez de kanım kaynıyor ve otobüsün en "Emel Sayın'ın aynı" olan 417 Perihan'a sevdalanıyorum...

Gel gör ki kendisi tamamen yolculuğa konsantre olmuş... Güzel olduğu kadar zeki. Molalarda bile inmiyor otobüsten. Seyahatesnasında şoförle konuşma izni olan iki yolcudan biri 417'sine kurban olduğumun Perihan'ın...
Diğeri de Erdem.
Bak onun numarasını hatırlamıyorum.
Ama ne kadar yakışıklı olduğunu, Perihan'ın yanında oturduğunu,
Ve

Siyah önlüğü üzerinde, pırıl pırıl parlayan bembeyaz kolalı yakasını...
Unutamıyorum.

Be yazıkallırla ölesine imrenmemi yıllara dayanır.
Bir de şeye...
Kokulu silgi.
Fosforlu yeşil.

Dünyanın en lezzetli sakızı *TipiTip* gibi kokan
Hiç yanlış yapmayan Erdem'in kalemiğinden çıkardığı, nadiren yanlış yapan Perihan'a uzattığı, Perihan'ın alıp, kâğıt yerine burnuna götürüp uzun uzun kokladığı
Benim olamayacak kadar güzel
O muazzam eşya...

O günden sonra, hiç silgi kullanmadım.
Çuğam yanlışım oldu, bu doğru...
Çok insan yaraladım.
Hatalarımı silmek yerine
Okunabilecek şekilde üstünü karaladım.

O gün, ruhum indii o otobüsten, bir daha da hiç binmedim...
Güzel olan ulaşmak mı,
Yolculuk mu, bir bilmece...
Hipermetrop bir yayayım,
Yürüyorum gündüz gece.

Gökhan Dağıstanlı

yegâh

**Çiçekler boyun eğiyordu güneşe
biz burnumuzun dikine gidiyorduk.
Kırları, ormanları çabuk geçmiştik,
güzel günleri bildiklerimizle çabucak
rendelemiştik. Yine de duruyorduk
orada bir umut. Çünkü yan yana
olmanın coşkulu bir kalabalığı vardı.**

İstediğim dudaklar çoktan soğudu. Avcı içlerini teri kurudu. Bu çalan şarkı nedir bilmiyorum. Şu beynimi ezip duran dize hangi şiirinkindi? Kabul etmesem de içim, yaşılanıyormu. Çoktandır yaklaşıyor ölüm. Yıllar parça parça dökülüyor hayattan. Anıların yüzümdeki çizgileri büyütüyor. Yitirdiğimiz vakitler, tükettiğimiz sevgiler, bir de defne yaprakları... Burada ne işi var onların anlamıyorum. Firına düşmüş bir balığın katil zanalısır kokuları. Kalleştirir bir cesedin tadına el vermek, patlayan gözlerin üstüne serilip. İşte böyle telaşa aklıyorkum aklımda günahlarımı. Sakin görünümü yaralar içime doğru kanyor. Üç içi düşünmek bir cinayeti götürüyormuş gibi. Önce ben yanında değildim ölmüyor kimses. Sonra gözümü uzak işlerime seyle bile üstüme yığıyorum.

Mehmet Ali & Akşamsefası

Belki sevişmezken belki konuşmazken uzakta. Belki de zaten uzakta. Bana bir şeyleri hatırlatmaya çalışıyor gibi. Penceresini kapayıp gülümsediğini duyuyorum. Şiir kitaplarını kapatıyorum telaşa. Sanki içinden onu çıkarsak sevmek kimsenin harcı değil. Karşısına otursam ben de beceremiyorum. Sonuna gelmiş huzurlu uykumuzun. Zihnimde ölümsüz bir aşk suikastı besliyorum. **Bisiklete binmiş aklım, sahil yolunda. Düşündükçe yeşil oluyor kaldırımlar. Ya da bir kahve malasıym Kalamış'ta. Beraber tanıdığımız garsonların içimdeki yıkıntılarını saymıyorum. Bir daha gider miyim oralara?** Bir daha Melih Cevdet'in pirlantadan kelimelerini misralara dizer miyiz? Seslerimiz eskir mi kulaklarımızda? Yaşımız kırkı devirmişken bir daha aynı heyecanla sevir miyiz? Bilmiyorum...

En derin anılamına dokunuyor gece. İstesem akşamları boş değil ellerim. Fevkâlade kuşlar kanatlanıp uçuyor sonra. Sevgidimiz sokakları utanmadan ezilebilir. Beşe kadar saysam geçer bu sancı. İstesem zihnimde bilemişmiş şarkılara katmam kimseni. Benî nereden tutup da kurtarsın hayat! Herkes kadar güçsüzüm neticede. Kan sızıyor kendimi olesiyi verdiğim her iştin. Gündüzler koşu koşu kaçıyor ömrümden. Geceleri oldum olası içki şişeleri. Hep yaşamın manasını bulamamaktan bunlar. Evlerin karanlığı, balkonların ısızlığı, sivaların çatlakları hep bundan. Şu içimde alevlenen azap büyük aşkları becerememekten. Katil gibi çekiyorum ruhsuzluğu üstüme. Aklıma döne döne düşen kızılığı acımasızca tanyorum. Cellat gibi asiyyorum düşerimde ormanlar bir gözleri. Eski huyları bunlar bencilliğimin. Yavaştan çöle dönüyor iklim. Aydınlıklarım korkunç güneşli, karanlıklarım dehşetli soğuk. Tuz buz oluyor kayalaşmış düşüncelerim. Yine de sapmadan yürüyorum çıkmaz sokakların sonuna. Mezarlık kokuyor önüm. Ezsin diye korkuları ısılk çalıyorom boyuna. Melodiye bulanınca cazip duruyor ölüm.

"Keşke benim aşkım da bitseydi" demişti son oturduğumuzda ya da bana öyle gelmişti. Gözleri güneşten ateşliydi. Hüzünlü karışık öfkesini bu defa sıcağın bir konuşmanın altına gizlemişti. **Beyazdı elleri yine, yumuşacıktı. Beni kafesinden kurtulmuş bir kuş gibi düşlemişti. Kahretmeyi ezberlemiş gibi bükülmüştü boynu. Sessizce ince kadehinde tükenişini izlemiştim. Kanım soğuk, kalbim buruktu.** Yine de bu çelişki den ölmemişim. Uzaklara kaçırırken bakışlarımı, intihar gibi rızasız ve çaresizdik. Bilmeden bir başkasını sevebileceğim kadar inançlıydık üstelik. Düşününce insanın canı yanıyor. O çok güvendiğimiz konuşabilmenin çaresizliği masamıza. Sanki biz düşmüyoruz da dünya ayaklarımızın altından kayıyor. Anşızın buzdan bir duvar soğuyor aramızda. Herkes ezberini yanlış sanıyor.

Suyu verilmeden çiçek gibi güzellek soluyorduk. Yani sararmamızın gizli bir tadı vardı. Yaktığımız mumların ısıyle karıyorduk şirirlerimizi. Biz bu sonu daha ilk günden biliyorduk. Çılınca ikiye ayrılmıştı ama aşkın yakasını bırakmıyorduk. Çiçekler boyun eğiyordu güneşe biz burnumuzun dikine gidiyorduk. Kırları, ormanları çabuk geçmiştik, güzel günleri bildiklerimizle çabucak rendelemiştik. Yine de duruyorduk orada bir umut. Çünkü yan yana olmanın coşkulu bir kalabalığı vardı. Zamanla seyreldik. Birbirimize baka baka önce, sonra konuşa konuşa aşktan, sonra iştin güçten. Bu belki de dünyanın en yumuşak işiymiş kendi coğrafyalarımıza. Telefonlarımızı açtık, kemerlerimizi çözdük. Daracak koridoru da beraberce yürüdük. Sonrası, sonrası iyilik güzelliği...

Yine de doğuruyor ölümlerini yeniden bu şehrin sabahları. Yiten umutları yıllanmış elleriyle beyaza boyuyor. Yaşanmış gibi geliyor hayat once yıkıntının arasında. Mutlaka seslenmeli bir arkadaş... Birazdan toparlanacakmış gibi dünya, kalkıp kendine çekti düzen verecekmiş gibi. Başboş dolaşan sokak köpekleri, kapı önünde sırnaşan kediler falan... Bağırarak hangi çaresizliği? Derin nefes almak yalan dolan. Demir kapıları üstüne kilitlenince yarın, zor bu mahpusluk halleri yaşamamın. Bir bizim mi gözümüz kapalı diye düşünmeden edemiyor insan, görse bile kimsenin görmediğini. Sonsuz zamandayız aslında. Fossil dedigin ölü müdür? Bakılmış, sevilmiş, okunmuş bir şey nasıl ölü? Bedeni üstümüze geçirip geçirdir kemiklerimizde kadar yakan Tanrı kulaklarımızı ne fışkırtıyor? Böyle düşüncüne, kader insanı hiç

**Yiten umutları
yıllanmış elleriyle
beyaza boyuyor.
Yaşanmış gibi
geliyor hayat
once yıkıntının
arasında.**

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://trantey.org>

Sevda Kafası... Çiğdem, sebatı, geceydi, karanlıktı hepsi bir belki de aynı yalnızlık ürüldü.

BARAGAN'IN DİKENLERİ PANAIT ISTRATI ÇEVİREN: BERTAN ONARAN

Panait Istrati'nin 1928 yılında Fransızca kaleme aldığı, olgunluk dönemi yapıtlarından *Baragan'ın Dikenleri*, yirminci yüzyıl başında yalnızca Romanya'nın değil, bütün Balkanların, hatta Türkiye'nin de yaşadığı bir sosyal gelişkinin anlatısıdır. Bir yanda serpilten modern ekonomi ve kurumlar ile nüfusun büyük bölümünün, kır yoksullarının payına düşen sefalet arasında ki tezatır bu. Ağır yaşam koşulları, modern devletle iç içe geçmiş Orta Çağ kalıntısı toprak ağalığı ve tabii isyan, kozasını kırıp çıkmak isteyen bir yoksul gencin coğrafyayla mücadelesine eşlik eder. Istrati, kendi yaşam öyküsünden kesitleri de kattığı bu novellasını 1907 yılında hükümet ve toprak ağalığına başkaldırdıkları için topa tutulmuş Stănilești, Băilești, Hodiova köylülerine adamıştır.

Kitap Bilgileri: 112 sayfa, 10 TL

EYLÜL MEHMET RAUF

Servet-i Fünun dergisinde 1900 yılında tefrika edilmeye başlanan *Eylül*, yazarına büyük bir şöhret, edebiyatımıza da psikolojik romanın ilk başarılı örneğini kazandırır. Roman, konusunu döneminde oldukça revaçta olan yasak aşktan alır. Fakat *Eylül*'de yaşanan aşk masumiyet ve yüceliğine gölge düşürülmeden korunmak istenir. Böylece bakışların konuştuğu, müziğin eşlik ettiği, neredeyse sessiz bir ilişki başlar. Öte yandan karakterler mutluluğu, sevgiyi, toplumsal bağları sorguladıkları; ihtiraslar, çelişkiler, yükseliş ve düşüşlerle dolu oldukça sesli bir iç dünya içindirler. Mehmet Rauf bu dünyayı İstanbul'un muhteşem güzellikteki Boğaz köyleriyle, müzikle, mevsim geçişleriyle imlek imlek örken duyguyu betimlemeleri ve tahlilleriyle de unutulmaz bir eser yaratır.

Kitap Bilgileri: 266 sayfa, 14 TL

AY VE ALTİ PENİ W. SOMERSET MAUGHAM ÇEVİREN: BÜLENT O. DOĞAN

Ay ve Altı Peni, Londra'da yaşayan sıradan bir borsa simsarının resim yapma tutkusuyla bütün düzenini bozup Paris'te ve ardından Tahiti'de maceralara atılmasını konu edindir. 1919 yılında yayımlanan roman hem kurgusal bir ressam olan Charles Strickland'ın biyografisi, hem de bu biyografiyi kendi bakış açısıyla aktaran isimsiz anlatıcının hikâyesidir. Maugham'ın ünlü ressam Paul Gauguin'in hayatından esinlenerek yarattığı Charles Strickland karakteri, ailesini ve para odaklı hayatını geride bırakıp hayallerinin peşinden gider. Romanın başlığı da kurulu düzen ve para ile hayaller arasındaki ikileme açıklar. Maugham bir mektubunda bu ikilemi şöyle ifade etmiştir: "Altı peni bulacağım diye yere bakarak dolaşırsan, Ay'ı kaçırırsın."

Kitap Bilgileri: 240 sayfa, 18 TL

AŞKIN SONU GRAHAM GREENE ÇEVİREN: HÜSEYİN GÜNDOĞDU

Aşkın Sonu yayımlandığı 1951 yılından beri farklı kuşaklardan okurların hayranlığını kazanmıştır. O dönemde Graham Greene'in II. Dünya Savaşı hatıraları hâlâ canlıdır. Savaş zamanı Londra'nın atmosferine yerleştiği bu tutkulu yasak aşk hikâyesinde, sevgi, nefret, sadakat ve insan hayatında "kutsalallığı" yeri gibi temaların peşine düşer. Roman, Greene'in genç yaşta kendi iradesiyle seçtiği Katolikliğin içinde barındırdığı çelişkilerin sancılı ve sarsıcı bir sorgulamasını da içerir. Yaratıcısı gibi romancı olan Maurice Bendrix ile evli sevgilisi Sarah Miles arasındaki ilişki, 1944 yılında bir hava saldırısının ardından, Sarah'nın ani bir kararlayla sona ermiştir. Bendrix iki yıl sonra beklenmedik bir karşılaşmayla aşkının yeniden alevlenmesiyle, Sarah'yı takip ettirmek üzere bir dedektif tutar. Greene, "başı ya da sona olmanın bu hikâyede" bilinç akışı ve geleneksel anlatım tekniklerini sık sık geride düşürülerek harmanlayarak adeta başımızı döndürür. Roman, Greene'in gerçek hayatında ilişki yaşadığı Catherine Walston'a adanmıştır.

Kitap Bilgileri: 216 sayfa, 10 TL

KÜÇÜK PAŞA EBUBEKİR HÂZİM TEPEYRAN

İstanbul'un bir paşa konağında doğacak bebek için sütanne aranır. Anadolu'nun bir köyünden getirilen, yeni doğum yapmış Selime, beraberinde kırk günlük oğlu Salih'le konağa alınır. "Küçük Paşa" olarak çağrılan Salih yedi yaşına kadar burada, Büyük Paşa'nın oğlu gibi yaşar, ta ki paşanın ölümüyle kapı önüne konana dek. Hiç tanımadığı köyüne, doğru dürüst hatırlamadığı anne babasına dönen Salih'i ziyaret dolu günler beklemektedir... Ebubekir Hâzım Tepeyran *Küçük Paşa*'da köy-kent uçurumuna, köylerdeki eğitimsizlik ve yoksulluğa dikkat çekerken, Anadolu'nun sefaletini de adeta bir ressam gibi berrak ve sanatsal bir tavırla gözlerimizin önüne seriyor. *Küçük Paşa*, yazarın tek romanıdır ve Nabizade Nâzım'ın *Korabibik adlı* eserinden sonra, Anadolu ve köy hayatını etraflıca işleyen ilk romandır.

Kitap Bilgileri: Mehmet Ali & Akşamsefası

Kurucusu Özgünüz İş Bankası
Kültür Yayınları yeni kitaplarla
büyüme devam ediyor.

Cem Davran

VE PANAYIR KÖYDEN GİDER

Beyşehir'in köylerinde zamansız bir zaman kurduk kendimize, kırmızı ahşap bir bavula sakladık sırlarımızı, bütün metaforları özgür bırakıp kayıt dedik.

İki tane senaryo var önümde, sırayla okuyacağım ve beğenirsem profesyonel muhabbetler başlayacak. Biliyorum kendimi; bir senaryoyu beğenmek ile bir masalin peşinden koşmak aynı şey değil benim için. Ruhumun, yüreğimin bir köşesinde tuhaf bir heyecan, abartılı bir çarpıntı başlarsa bütün profesyonel teoriler, modern stratejiler çökuveriyo ve ben koşmaya başlıyorum karakterin, hikâyesinin peşinden.

İlkini okudum bitirdim. Güzel bir senaryo, tecrübeli ve ünlü bir yönetmenin işi, büyük bir ihtimalle kabul ederim. Diğerine de akşamüstü zaman ayırır, kendi kaderini yaşaması için onu da son satıra kadar okurum.

Ve Panayır Köyden Gider; böyle yazıyor ilk sayfada, sonra bir yabancı geliyor var ile yok arası bir köye, tedirgin oluyor köyün bütün yaşamayanları. Hepimizin derinindeki yüzleşmeler, hesaplaşmalar benzer bir vicdan alıyor saz eline, atonal melodilerle birlikte kocaman bir panayıradönüşüyor beyinler, ruhlar ve herkes kendi cezasını kendi veriyor. Günahlar, suçlar ışı ışı bir buğday tarlasının içinde sessizce yok oluyor.

Bir daha okudum, sonra bir daha. Senaryoyu koltuğumun altına sıkıstırdım ve sahibinin yolunu tuttum. Verdikleri adres Teşvikiyi'de bir otel. **Kafka, Dostoyevski hatta özellikle Marquez karakterleri kafamda** jüri otur, **seni dinle** diye **öldürüleceğini bilmeye** rağmen hiçbir şey yapamamış **ahıyım, spöyk bir andisizle adanın kapısını çaldım.**

Hayatın hayran olunacak bir karmaşası var ve acılar bile o karmaşada kendine yakışan bir sahicilikle tanımlanabiliyor.

Hayatını Amerika'da sürdüren, tutkusunu, yüreğindeki heyecanı gözlemlerinden rahatça anlayabileceğiniz pırl pırl bir sinemacıyla karşılaştım, Mete Sözer.

"Merhaba, ben Yabancı," dedim, içeri girdim, prodüksiyon merkezine dönmüş otel odasında rejî ekibinin içine karıştım ve ruhumuzun en ücra köşesindeki köye ulaşabilmek için çırpınmaya başladım. O andan sonra ilk sahneyi çekene kadar sabahları gecelere katarak çalıştık. Mithiş bir psikoloji bilgisi ve eğitimi olan Mete, en yalın hâliyle hiç üşenmeden Yabancı'nın keşfinde yolunu aydınlatı, ustaca kendi panayırının içindeki alev yutan adamların izini bulmama yardım etti.

"Hissetmenin zayıflık, tokadın güç, okşamaman yalan, alkışın güven, esaretin cennet, cesaretin cehennem olduğu yerde, sevgi ahmâk, ölüm ise başkasının gururudur..."

İlk planı çekene kadarkonuştuk ve sonra sustuk. Beyşehir'in köylerinde zamansız bir zaman kurduk kendimize, kırmızı ahşap bir bavula sakladık sırlarımızı, bütün metaforları özgür bırakıp kayıt dedik.

"Bird e bakarsın ki bir tarlanın ortasında... Tek başına... Kalakalmışsın... Ve belki de bir gün geliranlarsın ki sen hayatın değil, hayat senden göçüp gitmiş."

Bazen yaşananları akla ilk düşen kelimelerle anlatmak acı veriyor insana. Oysa hayatın hayran olunacak bir karmaşası var ve acılar bile o karmaşada kendine yakışan bir sahicilikle tanımlanabiliyor. Belki herkesin çoktan olduğu bir köye bir Yabancı geliyor, orada hâlâ nefes alıp verebilen Filiz'le karşılaşıyor, belki de kimse hiçbir yere gitmemiştir, herkes oradadır ve Yabancı o trenden hiç inmemiştir. Geçmişte işlenen bir cinayet, üstü aşkla örtülmüş bir mezar, hafızasını dağlara saklamış bir insan yığını. Sonuza kadar gitmeyecekler elbet bu sahte körlük, bir gün o trenden kendi yabancımız incek ve yine kendi düşüncümüzde bizi bizle yüzleştirecektir. "Temiz olmayan çok şey oldu burularda. Bir tek toprağın altı temiz Filiz... O zaman en temiz köy bizimki. Bir rüya gördüm ben Filiz... Uzun bir rüya. Bazen senin rüyan, başkasının kâbusudur."

Bütün çekimler küçük bir hard disk içinde Los Angeles'a gitti. Mete, uğruna kıta değiştirdiği Andy Summers'a bütün görüntüleri ve senaryoyu verdi. Efsane The Police grubunun üyesi Andy müzikleri yapmayı kabul etti ve Türkiye'den bir bağlama istedi. Yılların ismi bu enstrümanla ilk kez tanışıp çalışmaya başladı.

Zaman kendi tekrarını kursuzsuzca işletirken, hepimiz beynimizin içindeki köylere, geçmişimizin bugünümlü yüzleştiği renkli panayırarla dağılmıştı. Mete, filmin afiş tasarımını yollayıverdi Amerika'da bir gece. Hayatın büyüklü kurgusuna bakın ki tam o sırada bir kafatasının manyetik görüntüleme sonucuna bakıyordum, bakmak zorundayım ve eli resim neredeyse birbirinin aynydı; belli belirsiz bir kafatası ve içinde bir yabancı.

Ve Panayır Köyden Gider hikâyesi işte bu afiş tasarımı-hayat buluşmasıyla son buldu kendi beyaz perdemde. Bir kapıyı çalıp "merhaba, ben Yabancı" dediğim andan bugüne yeterli kadar zaman tükendi. Bütün bunlar bir avazda ruhumdan düşenler. **Bir aktörün, bir yönetmenin içinde olduğu bir filmle başı hiçbir zaman bir sinema izleyicisi rengine bürünemiyor. Üretimin doğasına aykırı bu.** Ömer Kavur'un filmleriyle ilişkisini özlediyiği söz satırları çok iyi anlıyoruz; "Benim gözümde her film bitmiş bir aşk gibidir. Ama hâlâ o filmle ilgili içimde de yaşayan bir şey vardır. Onlarla yüzleşmek istemiyorum. Bende hüznün garatıyor. Türkiye'nin birçok yerinde film çektim, bir daha o mekânlara gitmedim. Hatta o şehirlere bile gitmedim. Bu çok kişisel bir şey. Bunun benim için anlamlılar bir açıklama da yok."

Hepimizin yabancısı ayırı şeyler söyler kuytudan, sessizce ve sahidin içimdeki panayırılar günü geldiğinde düşlerimizeki köylere uğrar ve gider. Ardından her hayat perdesinin üstüne bambaşka

keşke üç hayatım olsaydı. İlkinde bakardım, ikincide oynardım, üçüncü sefer ise yaşardım."

Emrah Akbaş

sahafaların mücevherleri

İlk baskısı imzalı Üvercinka, Servet-i Fünun dergisinin tüm sayıları, Komünist Manifesto'nun eski Türkçe ilk baskısı... Sahafalardaki en nadide koleksiyonlar şu an nerede ve ne kadara satılıyor? İşte sahafaların ellerindeki kıymetli eserlerden bazıları ve onların kısa hikâyeleri...

49 SAYI EKSIKLE SERVET-i FÜNUN

İkinci Abdülhamit döneminde, Batı edebiyatı akımından etkilenecek çıkarılmaya başlanan bir dergi Servet-i Fünun. Ahmet İhsan Tokgöz'ün öncülüğünde basılan ve önce günlük daha sonra haftalık olarak çıkan derginin 2464 sayısı bulunuyor. Ankara, Çankaya'daki Güven Sahaf'ın sahibi Güven Özgüç, vefat eden bir sahafın deposunu satın aldıktan sonra bu dergilere ulaştı. Sadece 49 sayısı eksik olan ve ciltlenmiş bu dergilerin fiyatı 250 bin TL.

ESKİ TÜRKÇE KOMÜNİST MANİFESTO

Kadıköy'ün en eski sahafarından biri İmge Sahaf. Müteferrika döneminde basılan 17 kitaptan bir tanesi olan "Tarihi Seyyah"ın kısa süre önce satıldığını söylüyor sahafın kurucusu Haluk Ceylandağ. Fakat fiyatı hakkında bir bilgi paylaşıyor. Uzun süre peşinde olduğu bir başkakitabı sonunda temin ettiklerinden de bahsediyor. Karl Marx ve Friedrich Engels tarafından yazılan Komünist Manifesto kitabının -müteferrika baskısı kadar değerli olduğunu da ekleyerek eski Türkçe baskısını gösteriyor. 1923 yılında eski Türkçe olarak bastırılmış Komünist Manifesto'nun fiyatı 30 bin TL olarak belirlenmiş.

ANTİKA PAZARINDA BİR CAHİT SITKI TARANCI MEKTUBU

Beyoğlu'ndaki Lavana Sahaf'ın sahibi Ercan Babacan, Feriköy Antika Pazarı'nda evrak toplayan denk geliyor Cumhuriyet Dönemi şairlerinden Cahit Sıtkı Tarancı'nın imzalı mektubuna. Kesinlikle jans eseri olduğundan da bahsediyor. Bin liraya aldığını bir koleksiyonun yıllar içinde popüler olmasıyla değerinin 10'a katlanabileceğini söylüyor. Daha önce Nâzım Hikmet'in bir şiirini 500 liraya almış, 8 yıl sonra 15 bin TL'ye sattığını da ekliyor. Cahit Sıtkı'nın mektubunu almak isteyenler için fiyat 17 bin TL. Fakat Ercan Bey, bu fiyatların çok da gerçekçi olmadığını inanmıyor. Çünkü bu tarz bulgelerin tekrar gün yüzüne çıkabileceğini söylüyor. Elindeki bir diğer eserden Don Kişot'un 1880 baskısının kıymetinden de bahsediyor. "Cahit Sıtkı, bir şiir derneği yazı yazmış, yazışmaları mevcut. Kimin kimle ne yazdığını da çok tane Don Kişot çıkar bilinmez." Merak edip Don Kişot'un fiyatını soruyorum, 4.500 TL olduğunu söylüyor.

Cahit Sıtkı Tarancı'nın imzalı mektubu müzayadeye olduğu için görsel bulunmuyor.

CEMAL SÜREYA'NIN İLK GÖZ AĞRISI ÜVERCINKA

İkinci Yenilerin en önemli şairlerinin başında gelir Cemal Süreya. Çıkardığı ilk kitabı Üvercinka'nın imzalı baskısı Beyoğlu'ndaki Librakons Kitabevi'nin sahibi Mustafa Ekber'de bulunuyor. Mustafa Bey kitabın kendisine geliş hikâyesini şöyle anlatıyor, "Cemal Süreya 1958 senesinde kitabı bastırmış. 3 Mart günü İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi kantininde arkadaşlarına kitabının çıktığını anlatırken yanlarına Sahaf Arslan Kaynardag'ı uyuşur. Arslan Bey, o dönemki yazılarını 'Ferhat Silacı' adıyla yazıyor. Cemal Süreya da Ferhat Silacı adına Üvercinka'yı imzalıyor. Oturup

sohbet ederken sayfaların arasına da çizimler yapıyor. Bu kitabı ise Arslan Kaynardag'ı Arşivi'nin müzayesinde ben ulaştım." Kitabın satılmı aş durumunda vakıf aracılığıyla okuttuğu öğrencilere katkıda bulunacak Mustafa Bey. Özel çizimlerin yer aldığı Üvercinka'nın fiyatı 7 bin TL.

Cemal Süreya'nın 1958 yılında çıkan ilk kitabı Üvercinka.

Mehmet Ali & Akşamsefası

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi <https://arantepe.org>

Zafer Algöz

tırtıoy

Düğün esnasında havaya sıkacağım diye insanlar vuruluyor, konvoy zincirleme kaza yapıyor, trafikte tartışma çıkıyor, damat tokatlanıyor, görünce bayılıyor... Hep bir aksiyon var.

Rahmetli dayım Ali Naim Tuncel, yıllar önce Karşı hemşehrilerinin düğününe gitmişti. Gece beklenen saatten erken geldi. "Hayırdır ne oldu, düğün mü iptal oldu?" diye sorduk. "Yokevladım toya gittik tırtıoydı." Düğünde herkes oynarken, neşeliyken ne olmuşsa artık kız tarafı ve erkek tarafı birbirlerine dalmışlar. Masalar, sandalyeler havalarda uçmuş. Kadınlar, çocuklar çığlık çığlığa... Düğün salonunun sahibi, mekânın hırdaşolduğunu görünce polisi aramış hâliyle. Kornalarla, zurnalarla, arabaların aynalarına asılı havlularla başlayan düğün, erkenden siren sesleriyle ve nihayetinde tarafların birbirlerinden şikâyetçi olmalarıyla karakolda sonlanmış. "Ama hiç olmazsa nikâh kıydıktan sonra tırtıoy çıktığı için yapılan toy resmiyet kazandığından damat ve dolayısıyla erkek tarafı bir kez daha keşelenmeyecek. Bahış vermekten anası ağlamayacak," diye gülmüştü Ali Naim Tuncel.

Gerçekten ne böyle oluyor? Yani bakiyorum Afrika'nın ya da uzak adacıkların en ilkel diye bildiğimiz hâlâ burnunda kemikle hayatsüren insanları, kendi aralarında toy yapıyorlar gayet güzel eğleniyorlar da bizim düğünlerde neye kavga çıkıyor? Tırtıoy, nereden hangi kıvılcımla çıkıyor? Düğün esnasında havaya sıkacağım diye insanlar vuruluyor, konvoy zincirleme kaza yapıyor, trafikte tartışma çıkıyor, damat tokatlanıyor, görünce bayılıyor... Hep bir aksiyon var. Dayımın gittiği düğünde tırtıoyun çığı sebebi inanılmaz. Toplu bar oynarlarken erkek tarafından birinin yanlışlıkla ayağına basmışlar. Adamın canı çekilmiş acıdan ağzından "olaa gavat yavaşsş" diye bir cümle çıkınca tırtıoyun fitili ateşlenmiş. Kadınlar, kızlar, çocuklar pistten alınmış, taraflar domino taşı gibi ortaya yığılmış. Sonuç malum... Toyderken tırtıoy işte bu. Orada taraflar özur dilese her şey yolunda gidecek. Ancak özurler, karakolda mahkemelik olma aşamasında dleniyor.

Gençlik yıllarımda babamı temsilen Bursa Kültürpark içinde yemelik bir sünnet düğününe gittim. "Hediyemizi ver, tarafımızdan tebrik et evladım. Ali yanna San'ıy (Erkan Can'ı) yemelik müzikli eğlence işte." Erkan'la buluştuk, elimizde hediyemizle Bursa Kültürpark'taki restorana girdik. Yavruyu öptük, kokladık. Selamı ve hediyemizi takdim ettik. Sünnet düğününün ortasında gelebildiğimiz için özur diledik falan filan Inter Milan... Erkan Can'la bize son kalan bir köşeyi verdiler. Fasil orkestrasının

dibindeyiz. Arkamızda, yanımızda büyük hoparlörler. Kanuncu oynak yerlerde cırraka cırrak cırraak diye en kenarlardan pırpır aykılıyor. Sanki beynimize oynuyor, öyle büyük ses var. Yan yanayız ama bağra bağra birbirimizi zor duyuyoruz. İlk fırsattaçaktırmadan kaçalım diye plan yaparken namussuz garson yıldırım hızıyla önümüze duble rakıyı, kavunu, peyniri, suyu, buzu koydu. Erkan'a baktım "Eee şimdi getirdi, ikram ettiler oğlum içmeden gidersek ayıp olur," diyerek bardaklarımızı çin çin yaptı. Birer yudum aldık, pistte baktık, herkes neşeli, şakkıdı şakkıdı oynuyor. Bazı katılımcılarda alkolün de verdiği bir rahatlama var şüphesiz. Pistte çember yaptılar. Ortada kerli ferli, tertemiz giyimmiş, takım elbiseli, gözükülü ve kundura fırçası gibi gür bıyıklı bir abiyi oynatıyorlar.

Solo yapşın diye fırsat verdiler. Adam alkolün etkisiyle içünü başını değirmen taşı gibi çeviriyor. Bir başka davetli elinde bir duble rakı ve çatalı T biçiminde takılı sarımsaklı yoğurda buladığı sigara bôreğiyle pistte sahne aldı. Güzel oynayan pos bıyıklı abiye doğru gitti. Oynarken rakıyı içirmek istedi. Pos pos abi kibarca reddetti. Oyununu bozmadı. Sonra sigara bôreğini ağzına yedirmek istedi. Adam yine kibarca "ıh" dedi. Bu ısrarla oynarken yine tekrar edince pos pos abi hiç oyununu bozmadan bari şu sigara bôreğinden bir ktlayayım diye düşünmüş olmalı ki ağzını açtı. Adam, çatalı takılı T biçimindeki sarımsaklı yoğurtlu sigara bôreğini hem de enlemesine adamın ağzına çaput tıkar gibi soktu. Yetmedi, rahat yutsun diye çatalı da çevirince sarımsaklı yoğurt badem yağıyla gözü gibi baktığı pos poslara olduğu gibi buluştu. **Elinin tersiyle önce bir hamlede bıyıkları sıldı, elinin içiyle de adama bir tokat çıkarttı ve tırtıoy koptu.**

Masalar, sandalyeler, bardaklar, tabaklar, ortada milleti ayırmaya çalışanlar, garsonlar, ayanlar, bayılanlar... Biz zaten milleti beraber arka tarafa fırdık. Gülmekten ağlıyoruz. Olay mahalline sirenler öte öte gelirken, biz kendimizi Kültürpark'ın dışında Bursaspor maçlarında önce gidilen küçük meyhaneye atık. Dayımın başına gelen sonu tırtıoya biten düğünü anlattım. "Ama önceden nikâh kıydığı için bir daha yapılmasına gerek yokmuş," dedim. Erkan bir süre durdu. Yine âlimce noktayı koydu. "Eee tamam işte oğlum, biz gittiğimizde oğlann çükünü kesmişlerdi zaten. İşte bay aynı hesap. Bir şey olmazzz sabaha barışılır güüm..."

Selçuk Şirin

tercih yapacak genç arkadaşlara mektup

Sadece taban puan ya da mesleklerin toplumdaki algıları üzerinden tercihlerinizi belirliyorsanız geçmişte bozulup kalmış bir pusulayla yolunuzu arıyorsunuz demektir.

Her sene bu zamanlar eş dost, akraba üniversite tercihleri hakkında fikrimi sorar. Eskiden öylesine sorulan bu sorular son yıllarda giderek artan bir kaygıyla sorulur oldu. Bunun çok önemli bir nedeni var: Dünya hızla değişiyor. Eskiden kalma bilgilerimiz artık gençlerin işine yaramıyor. Özellikle pandemi, bu durumda her zamankinden daha ciddi bir kırılma yarattı. "Hiçbir şey eskisi gibi olmayacak" kuralı tercihler için de geçerli. Sizden ricam aşağıdaki mektubu tercih yapacak arkadaşlara ulaştırmanız. Tabii bu mektubum lise ya da üniversitede okuyan veya mezun olup kariyer değişikliği yapmak, farklı alanlarda uzmanlaşmak isteyen herkese.

Sevgili genç kardeşim,

Biliyorum herkes tepene üşüyor, sana üniversite tercihinin ne kadar hayatı olduğunu anlatıyor. Bence hepsi yanlışlar. Rahat ol... Bu tercih hayatı bir seçim değil! Çünkü hayat tek oturumluk bir sınav değil. Birçok başka tercih yaparsın, her biri şu an yaptığın tercihten önemli olacak. Ayrıca hayat çoktan seçmeli bir sınav da değil. Çünkü doğru yanıtı bugünden bilmek imkânsız. Bize bugün doğru görünen tercih yarın yanlış olabilir. Tersi de geçerli. O nedenle benim hepinize ilk tavsiyem: rahat olmanız zira kaygı ve korkuyla verilen kararların doğru olma ihtimali çok düşük.

Eskiden bu kadar çok "rahat olun" demiyordum. Şimdi bu kadar ısrarcı olmamın nedeni değişen ekonomi. Şöyle ki: Annenizin, dedenizin zamanında meslek tercihi hayat boyu bağlayıcı bir karardı. Doktor, mühendis, öğretmen vs. olarak mezun olanlar bir ömür o işi yapıyorlar. Artık öyle bir hayat yok. **İnsanlar hızla meslek değiştiriyor. Çünkü meslekler hızla değişiyor. Hesap şu ki sizin kuşak en az üç, belki daha çok meslek değiştirecek!**

Dilerseniz şirketlerin insan kaynakları sayfalarını dolaşın. Oradaki iş ilanlarına bir bakın. Aranılan elemanların pek çoğu üniversite tercih rehberinde olmayan "mesleklerden" oluşuyor. Çünkü her gün ortaya yeni bir meslek çıkıyor. Üniversiteler de bu hızlı dönüşüme ayak uyduramıyor. O nedenle ısrarla her yıl aynı notu duyuyoruz: Meslek değil, disiplin seçin. Örneğin; özel bir nedeniniz yoksa işletme yerine ekonomi okuyun. İkinci sizi bir mesleğe, ikincisi bir disipline hazırlar. Bunun yanında üniversite eğitimi bir ekosistem meselesi. Tek başına bölüme alınan eğitimle üniversiteli olunmuyor. Bölüm elbette önemli ama bölümden daha önemli olan şey hangi ortamda okuduğunuz. Kimlerle oturup kalkacağınız? Hangi sosyal ağlara dâhil olacaksınız? Üniversitenin bu çağda size kazandıracak en önemli kazanım bu: Sosyal sermaye!

Ancak yaptığı işe tutkuyla bağlı olanların başarılı olduğu bir çağda yaşıyoruz.

ETİKETLERE DEĞİL, AYNAYA BAKINI

Sadece taban puan ya da mesleklerin toplumdaki algıları üzerinden tercihlerinizi belirliyorsanız geçmişte bozulup kalmış bir pusulayla yolunuzu arıyorsunuz demektir. Size tavsiyem tüm bunları bir kenara bırakın ve aynaya bakın: Nedir tutkunuz? Nedir beklentiniz? Hayalleriniz?

Biliyorum hayal, tutku fazla soyut kavramlar. Biraz daha somut olarak şu basit soruya yanıt verin derim: **En son yaparken saate hiç bakmadığın, öğün atladığın, nerede olduğunu unuttuğun uğraş neydi?** Bir alanda zirveye çıkmanın sırrı bu soruda yatıyor. Çünkü ancak yaptığı işe tutkuyla bağlı olanların başarılı olduğu bir çağda yaşıyoruz. Şimdi bu mektubu bir kenara koyun ve açık zihinle yukarıdaki soruya yanıt arayın. Unutmayın, sıradan bir top doktoru olacağımıza mesleğine tutkuyla bağlı bir hemşire olmak hem sizi daha çok mutlu edecek hem de size daha iyi bir maddi gelecek sunacak. Bu çağda sıradan bir gıda mühendisi olacağımıza, işine tutkuyla bağlı bir şef olun. Hem daha başarılı olursunuz hem de daha zengin. Evet, bu çağda tutku para da kazandırıyor!

GLOBAL DÜŞÜNÜN!

Son olarak, Türkiye sınırlarını aşan hayalleriniz olmalı. Bunun artık pek çok yolu var. Üniversitelerde Erasmus programları var, yurt dışında yaz okulları var. Uluslararası kuruluşların staj programları var. Özellikle üniversite döneminde dört yılı tek bir şehirde geçirmek, üniversite eğitiminde yapacağınız en büyük hata olacaktır. Sevgili kardeşim, hepimiz kendi hikâyemizi yazıyoruz. Senin hikâyeni de en iyi sen yazarısın. O nedenle kendin için en doğru kararı vereceğinden kuşku yok.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rntey.org>

1 bir milyon kitap

şehirlerarası okumalar: meksiko, istanbul, roma

Bugün çıkarılan bir yayının organının 35 yıl, 20 yıl önce yayımlanan dergilerle değil, günümüzde, dünya metropollerinde çıkarılanlarla hizalanmasıdır asıl hedeflemek gereken.

Alan Bennett: 'An Ordinary Woman' London Review OF BOOKS

Patricia Lockwood brings how to read
London Review: 'An Ordinary Woman' by Enis Batur

Tarik Ali'nin London Review of Books'daki Victor Serge ile ilgili yazısını (16 Temmuz 2020 nüshası) Ögüz Demiralp iletti. Etkileyici metin. Bir kitap tanıtım organında bu denli soluklu bir çalışmanın çıkması, eleştirel ortamımızın hali üzerinde acı düşüncelere yöneltmez mi insanı? Okumayı bitirdiğimiz ilk aklima değen tepki bu oldu.

İkincisi, Tarik Ali'nin dörtörtüklük bir entelektüel portre ortaya koyduğu gerçeği. Deneme yazısının çok önemli bir koludur bu. Sontag'ın Roland Barthes portresi en olgun örnekleri arasında yer alıyor. Tarik Ali, Victor Serge'nin Meksiko'da bir taksidisi ölümlüyle, bir tür

metropollerinde çıkarılanlarla hizalanmasıdır asıl hedeflemek gereken. İst'de ciddi bir ayar sorunu göze çarpıyor, âmiyane deyişle altı kaval üstü şifhane bir yayın türü bu: Magazine magazin olsun, akademik dergiyse düzeyli olsun.

Istanbul'un dergisi İstanbul'u pek görmüyor ayrıca. Bir tarih dergisi mi, ki şehrin geçmişine bunca gömülü? Hiç mi bugüne, yarına ilişkin kaygısı yok?

Istanbul eksenli bir dergi Bizans'ı, Osmanlı'yı, Cumhuriyet'i; Ufuk Uras ile Beşir Ayvazoglu'nu; Esenyurt ile Etiler'i, şair ile şehir planlamacısını birleştirmeli. Herseyden önce kendini tutarlı bir tarife oturtmalı. İBB, belki bir popüler, her tür okura açık, bütürlü şehre yaraşır, uluslararası perspektifli bir akademik dergi yayımlamayı düşünmeliydi. İst ne biri, ne öbürü.

Istanbul'un çoşkanlığı, büyük kültürel projelere gereksinimi var. İzmir'in, Ankara'nın, başka şehirlerimizin de. Arkamızda başarılı bir model olarak Eskişehir örneği duruyor. Artık ondan iyisini yapma, çitayı yükseltme zamanı. Dergi bir basamak topu topu: Merdiven zorlu.

Roma tarihçisi

Jean-Noël Robert in altbaşlığı "Sezar Çağında Roma'da Şiddet" olan yeni kitabı Bir Cumhuriyetin Çöküşüne Sürer (2019). Les Belles Lettres yayını. Cicero'nun yakın dostu Atticus'a, henüz Sezar sağken yazdığı bir mektuptaki cümleyle açılıyor: "Cumhuriyet öldü". Kitap, kişisel hırslarıyla Avrupa'nın temellerinden birini oluşturan Roma'yı uçuruma sürükleyen diktatörler birini komutanların ortak sorumluluğu üstüne kurulu: İki bin yıllık Batı uygarlığı tarihi ders alınmadığı kanıtıyor. Ana etmen: Özgürlüğün gözden çıkarılmış, yerini zengin üst sınıfın hegemonya oluşturmaya olmasın Roma'da. Yazar, Pompeii duvar yazılarından birine dikkat ediyor: "Fakirlerden nefret ediyorum".

Modern çağın cumhuriyetleri kısa süreli oldu: Birinci Fransa Cumhuriyetinden (1792-1804), Weimar Cumhuriyetine (1918-1933), İkinci İspanya Cumhuriyetine (1931-1939), arada birkaç ay süren Rusya Cumhuriyetine (1917) uzun bir çöküşe liste. Her defasında fakirleşme varlıklarının arka çitığı kullardan üstünden yürütülen baskıcı yönetimler devreye girer.

Özgürlüğe ve fakirleşme riskiyle karşı karşıya olacak bir evrede.

dramatik sahneye koyuşu bitiriyor metnini.

Üçüncüsü: Ögüz Demiralp, yazrı bana gönderirken, ilişik notunda Neruda'nın Troçkin'in öldürülüşünde payına dikkat çekiyor. Şair, o sırada Meksiko'da konsolosmuş. Suikastın düzenlenişinde rolü neydi bilemiyorum, katilin salıverilmesinde başrolde. Neruda, "Stalin'e Ağıt"ın da şairi: Çıkamaz leke. Stalin'i yüceltmeyle isimiz olmamalı. Diyorum ya, kitaplığında şiir kitapları Neruda'nın!

Istanbul Büyükşehir Belediyesinin yayımladığı "yaşam kültürü dergisi" İst'in 2. sayısı önünde. Görünüşte yeni bir dergi (üstündeki tarih bakılırsa), oysa kendimi bir bakıma zaman tüneline hissediyorum sayfadan sayfaya ilerlerken. 30 yıl önceden kalma bir nüshayı andırıyor karşındaki nesne. Mustafa Dağıstanlı'nın Diken'de yayımladığı, sertliğinde bence yerden göğe hakkı yazısı "İstanbul dergisi neden güzel olamaz?" gerek derginin içenği, gerek tasarımı açısından yapıcı eleştiriler getiriyor. En önemli sorusunu sona saklamış Dağıstanlı: Bu dergi İstanbul'a liyak mi?

İBB, 100 bin basılan bu dergi için ciddi bir omaklı seferber ediyor. Bununla kıyaslanmayacak alçakgönüllü bütçelerle hazırlanan 1987'nin Şehir dergisi de 2000'lere doğru Tarık Vakfı'nın çıkardığı dörtörtüklük İstanbul dergisi de fersah fersah üstün İst'den.

Kaldı ki bugün çıkarılan bir yayının organının 35 yıl, 20 yıl önce yayımlanan dergilerle değil, günümüzde, dünya metropollerinde çıkarılanlarla hizalanmasıdır asıl hedeflemek gereken.

Seğil, günümüzde, dünya

kamil dayı...

İnsan çok sevdiği birini kaybedince onunla ilgili güzel anıları hatırlamaya şartlıyor kendini. Belki doğrusu da bu. Kör olası 2020 yılı bana o kadar çok yaşattı ki bu şartlanmayı. Önce Ender Üslu, sonra Levent Ünsal... Hepsi aniden, beklenmeden bir anda yaşanan kayıpları oldu. Ama Kamil Dayı'nı kaybetmek... Hiç aklıma gelmezdi. Haberli alınca uzun süre mantıksızgeldi zaten. Bir türlü kafamda tuturtmadım. Sanki öyle bir şey olmamış, hiç üzülmemem gerekiyormuş, üzülssem dayım gerçekten ölecekti gibi hissettim.

Annem evlendiğinde dayım 14 yaşındaymış. Ailenen en küçüğü. İlk evlenen de büyük ablası olunca bizim evden çıkmaz olmuş. Dolayısıyla ergenlikten gençliğe geçiş, tam olarak büyüdüğü yıllar hep annem ve babamın gözetiminde geçmiş. Bir yıl sonra ben dünyaya gelince benim çocukluğuma da doğal olarak hep onunla birliktesürmüş. Yani hem yaş hem fiziki şartlar, sıfatolarakdayım olsa da abim gibi olmasını sağlamış Kamil Dayı'nın. Yugoslavya'dan çocuk yaşta geldiği için buraya en hızlı uyum sağlayan o olmuş. Annem 42 yaşında dünyaya getirmiş dayımı. Dedem daha da büyük. Bir nevi teknekaazıtı durumu. Ailenen en neşeli, en hareketli ve bence en çalışan üyesiydi Kamil Dayı. Elinde her iş gelirdi. Gelmesi bile o elinden geldiğini iddia eder, amansız bir tartışmayagıyer, tartışmadavamı erdenen gerçekten de o işi yapardı. Aslında bilmediği şeyi öğrenmek için zaman kazanırdı o inatlaşma sırasınca.

Davutpaşa'nın bilinen sımalarındandı. Sahil Gücü Futbol takımının defansında oynar, Ali Dayıyla birlikte tabela atöylesinde çalır, mahalledeki esnaf arkadaşlarının yardımı ihtiyacı olduğunda muhakkak köşkarı giderdi. Çantacı Mahir Abi'nin dükkânında özellikle okullar açıldan önce veya büyük bir sipariş geldiğiz zamanlarda sabahlara kadar çalır, o çalışmalara Kamil Dayı muhakkakaktif olarak katılır, ben de peşinden gidip o muhtesem sohbetlere şahit olurudum. Kendi aralarında yaptıkları espri, gündeme dair tartışmalar, futbol ve at yarış geyikleri gırla gider, bir yandan diğış makinesinin sesleri bir yandandayımın kahkahaları ortalığı kaplardı. Bizim eski aşşap evin bir yerinde elektrikle ilgili bir sıkıntı olursa muhakkak Kamil Dayı beklenirdi. Haftada birkaç gün bize geldiği için o gelene kadar idare edilir, gelince bir şekilde arzayı giderir, tamiri yapardı. Annem 61'inde oğr kızdınan oydu. Benim hep aklımda kalan birkaç Boşnakça kelimeannemim kızıdım zaman Kamil Dayıya söyledikleriydi. Onların sağlam küfürler olduğunı bir Bosna gezisinde epey de utanaraköğrenmişim. Çok kızdığında özellikle "Çamiiiil, lopove yedn" diye tüm evi qnlatırdı annememin sesi. Dayım da zevk alırdı onu kızdırtıktan. Sol elinin yüzük parmağını iş makinesine kapırtmış, o zamanlar cerrahı bu kadar ilerlemişdiği için kaybetmişti. Makineyi üreten firmanın ihmali olduğu ve hızaıra hiçbir önlem maksatı aratn takmadığı anlaşılmıca mahkemeye vermiş, yıllarca oradan gelecek tazminatı beklemeye olacağıyla ilgili hikâyeler anlatmıştı. Elbette sonunda bir şey çıkmadı. Konu ne zaman açılca sol eliyile

bozkuft işaretı yapar, yüzük parmağı kısa olduğı için iki kulağı eşit boyda göründüğünden "diğerleri çakma kurt.Orijinali benim" diye dalga geçerdi.

Çok iyi bir yüzücüydü. Paletve şnorkelle kıydan aqılıp saatlerce gelmezdi. O saatlerin bir bölümünü bana yüzme öğretmek için harcasa ben de 30 yaşından sonra kendi kendime yüzme öğrenmek zorunda kalmaz, tekne turlarında "suyun üstünde tutacak makarna" peşinde koşmazdım. Bu konuda ona kızdığımda "Oğlum ne gerek var yüzmeye. Yüzmedeğın için konuşmaya bu kadar vakitn oldu, radyocu oldun işte" derdi. Babamı ayrı severdi. Babam da onu. Dedim ya bir nevi annem ve babam büyütüştü aslında dayımı. Bizde kaldığı zamanlarda babamla karşılıklı bira içmeye bayılır, sabahlara kadar sohbet ederlerdi. O

sohbetlerin bir taneşini aşşap evin bahçesinde yaparken ben bisikletimin bozulduğunu söyledim. O kafayla hemen atladı olayın üzerine "Ben yaparım" diye. Ve gecenin ikisinde takım çantasından anahtarları, kicici falan alarak işe gırişti. Ancak bizim bahçenin karşısındaki apartmanların yatak odası kısımları bizedoğru baktığından ve insanların doğal olarak o saatte uyuduklarından tepki gecikmedi. "Bu saatte başlaman sizin bisikletinize" diye gelen sesin olduğu yönüne notla atışı yaptığı bira şişesi hedefini tam olarak tutturunca ortalık epey karışmıştı.

Askerliğe Denizli'de başlayıp Çorlu'da tamamlamıştı. Denizli'ye değil ama Çorlu'ya ziyaretine ben de gitmişim. Türlü şirinkilerle komutanlara kendimi sevdimiş, dayım kaldığı koşuşa girip bırıliğin birçok notkatsın gezmışim. **Çocuk aklıyla çok etileniyor tabii insan. Gurur duyduğumun o zaman dayımla askerlik yapmış diye.** Annem 61'inde dedem öldükten sonra bir süre teyzemle yaşadığı Kamil Dayı. İş yeriyile ev arasında mesafe çok uzak olunca bize taşındı. Uzun zaman ailenin beşinci üyesiolarak bizimleymdi. Ben evlenip ayrıldıktan bir süre sonra o da evlendi. Emekli olduktan sonra da annemin ısrarıyla talebi gittiği Küçükkuşu'ya çok sevip oraya taşındı ve yaşamaya başladı.

Genazesinde 12 yıllık Küçükkuşu yaşıamında hiç değışmedigini gelenlerin konuşmalarından anladım. Her şeyi bildiğini, elinden her işin geldiğini anlatıyorlardı oradaki arkadaşları birbirine. 59'unda, annem ve Ali Dayı'yla aynı yaşta göçtü gitti aniden. Bana hâlâ hayattaymış, onu kaybetmemiş gibi yazmıştım. Kızdığım zaman Kamil Dayı'nı kaybedince onunla ilgili güzel anıları hatırlımalı hep. Tersı çok lüzumsuz çünkü. Güle güle dayko.

Hiç üzülmemem gerekiyormuş, üzülssem dayım gerçekten ölecekti gibi hissettim.

ÖZGÜR MUMCU

Zeytindağı

Nisan 1961 İstinye Ağız
Prof. Dr. Nergiz, 2010

En sevdiğim yeri:

Şimdi A raddu'ya, batıdan, doğudan, sağdan, soldan bütün rüzgârları bazım haykırıprak esiyor. Anadolu, demirçıluna, şosepe, han ve çeşme başlarına inip çölmüş, oğlun uyarır. Vaganlar, arabalar, kamyonlar, hepsi ondan, Anadolu'dan utanır gibi, hepsi İstanbul'a doğu ru perdesini kapamış, gizli ve çabuk geçiyor. Anadolu Ahmed'i soruyor. Ahmed, o daha dün bir kurşun istifinden daha ucuzlaşan Ahmed, şimdionun pohası nı kanadını kış meş, tıraklarını büzümü, bize dimdik bakan ana kartalın gözleinde okupuz. Ahmed'i ne için harcadığımızı bir söyleyelebişek, onunla ne kaandığımızı bir anıya anlatabilsek, onu övündürecek bir haber verebilsek... Fakot bizi Ahmed'i kumarda kaybetdik!

AYTAÇ ŞAŞMAZ

Bilincaltının Gücü

Nisan 1961
Çevirmen: Aziz Sinan
Kırmızı Yayıncılık, 2009

En sevdiğim yeri:

Se ruhunuzun (bilincaltınızın) kaptanı ve kodlarınizi enfendissiniz. Unutmayın, seçme yeteneğiniz var. Hoşu seçin! Sevgili seçin! Sağlığı seçin! Mutluluğu seçin!

ELİF BEYZA AHI

Kendine Alt Bir Oda

Nisan 1961
Çevirmen: Bülent Sırdar
Kırmızı Yayıncılık, 2012

En sevdiğim yeri:

Bu işlerin hangisinin daha üstün, daha gerekli olduğuna söylemek yüz yıl öncesine kıyasla şimdi ne kadar da güç, diye düşündüm. Kâmir işçisi ya da dâdi olmak daha mı iyiydi; seçic çocuk yetiştirmiş olan hizmetçi kadının değeri yüz bin pound kazanmış olan avukatın daha mı düşüktü?

BETÜL GELEN

Afrika Leo

Nisan 1961
Çevirmen: Sırdar Nergiz
Kırmızı Yayıncılık, 2012

En sevdiğim yeri:

"Ölüm yaşamamızı iki uçundan tutmakta: Yaşlılık ölüme, çocukluktan daha yakın değildir."

Senin başucu kitabın hangisi?

En sevdiğim yeri: seq...

bizeyazin@kafadergi.com adresine

gönderen fotoğrafinı da ekleyerek yolla, seninle aynı bu sayfada yayımlanabilir!

Levent Erden

bizi bu sayılar mahvetti

Heyecanlanmanın, sevmenin, hüznün, sıkıntının, bunalımın sayısal göstergesi olur mu? İnsanları kitlesel tanımlara tıkip, numaralayıp, sayılara mahkûm edince birey yok oluyor.

Sayılar nereden çıktı? Çentiklerle dertini anlatmak bile ne kadar uzun zaman aldı. Tam anlamıyla sayılarla ifade edilebilecek yöntemlere geçiş bin yıllar aldı. Sayı aslında soyut bir kavram. Soyutu anlamlandırmak ise sıra dışı bir çaba. Bunu yaparken de tek tek var olan benzer şeyler ayırtıştırılıp birbirine katılabilir hale getiriliyor. Tekil, bireysel özellikler bir kenara bırakılıp, seçilen tek bir özelliğe ya da unsur ortaklık üstün görülüyor. "Beş kişi geldi" dendiğinde kişileri, farklılıkları, yani cinsiyet, yaş, boy, kilo, diğer fiziksel özellikleri, kültürel, sosyal farklılıkları, tercihleri... yok sayılıp "insan" a indirgeniyorlar. Böylece hesaplanabilir oluyorlar. Çünkü insanın ilk günden beri hep bir hesabı var duruma göre. Tek bir özellikten tipatip ayırtıştırma yaygın bir uygulama.

Bu soyut kavramı bütün boyunuca uğraşıp işaretlerle de ifade etmeye yolları bulununca hayat "kolay" hale gelir. Aslında tek, yegâne rakamları başlar sürec. Bir, Birler toplanır, eksitilir... Ama sayılar sadece "bir"le anlatılmaz; dokuz artı bir rakam, sayının büyüklüğü ne olursa olsun onu gösterecek şekilde düzenlenir, dizilir. Her dizi kendi içinde ayrı isimler alabilecektir. Bu dokuz rakamının yanına epey sonra bir tane daha gelir ki... ortallığı hem karıştırır hem düzenler. Ortaya çıkışı hakkında rivayet muhtelif olsa da sıfır bir yandan yutucu boşluk bir yandan çoğaltıcı güçtür. **Yeri bile hiyerarşisi tanımlar. Sağ tarafa ne kadar gelirse işler o kadar büyür. Solda ise, solda sıfırdır. En önemli, bir sayıyı kendinden çıkartınca kalandır sıfır. Hiçliktir.** Hiç bile rakamları ifade edilecek bir sayıya tercüme edilemeye kalkışılacaktır. Hiç varsa, son yuktur, bütün sayılar tatlı başlar... ama bitmeyecektir.

Sonsuzluk sonu olan, fani olan insanın aklî sınırlarının ötesinde de olsa işe yarar işte. Artık sonsuz ile hiç arasındaki her şey sayılarla ifade edilebilecektir. Sayılar hayatın her yerine sızar. Sayıların yanına bir de birimler eklenir. Hayattaki her konunun birimleri ifade edilebilir olmasına, ayağı yere basma sevdasıyla öz n gösterilir. Mesafeler önce en kolay birimlerle ifade edilir karşı, ayak, adım, ok atımı... günlük hayat birimleri de tanımlar. Ama ticaretatırlıkları da sayılarla ifade etmeyi gerektirir. Bunların değeri ise başka madenlerle ölçülür. Bir kilo buğday, bir kilo altına eşit olamayacağına göre altına da bir birim gerektir. Bir Osmanlı altının ağırlığını hesaplamak için 1283 gramlık okla analımsız büyükür. Daha küçük birimler tabii ki doğadan temin edilecektir.

Okkann dört yüzdü biri dirhemdir. Keçiboyunuza çekirdelerinin şaşırıcı biçimde hep aynı ağırlıkta olduğu kabul edilir. Bir dirhem, 16 keçiboyunuza çekirdesine karşılıktır. Ama altın 33 çekirdak ağırlığında olunca, iki dirhem bir çekirdake eder. Biz de hiç giymiyemeli bile altın ölçüsüne dayanarak rakamlarla ifade ederiz. Özellikle kimin neden nasıl ne ölçüde ödeyeceği karmaşık ve üç beş hatunu geçmeyen rekabete hava atma ötesinde pek de işlevi olmayan tek tağdardaki taşın "karat"ı da aslında a kayısı çekirdelerinden hareketle ölçülüp adlandırılmış çekirdekten değer ancak böyle kazanılırı zaten.

Bugün hayatımızın her alanı sayıdır iki-üç asır öncesine kadar para, zaman, asker, silah, mal, arazi... gibi pek sınırlı konuda sayılar hayata girebilmişken bugün sayısal dalanda sayılar maruz kalyoruz. Dwt, Mw, Terabyte, Angström, işık yılı... gibi acayip birimleri maruz kalyoruz. Bunların hangisinin kaç olması makul onu bilmek bile imkânsız.

Sıradan insanın günlük hayatında bile neredesey her konuda hep sayılar var. Kolesterol iki yüzden, çekir yüzden, Eritrost şundan, PSA bundan... çizelgeleri arasında geçenken vücutta ölçülebilir kaç konu ve bunların sayılarının anlamlarını bilmek için kaç ölçüm yapılması gerektiği ve kaç birimle ifade edildiğini anlamaya çalışmaya kalkınmaktır.

Sorun neredesey o konuları ölçmek zorunda olduğumuz ve normal aralıkları aşmıyorsa bilimiz. Sağlıklı sayılar hayatıdır. Ama

bize her sayının çok önemli olduğu doğduğumuzdan itibaren daatılır. Kaç kilo doğdun, doğum tarihin hatta yükselen burçunuzu için kesin saatın, her ay boyunun ne kadar uzadı, kaç aylıkkenyürüyüp konuştüğün...

Okula girince numaran olur artık insan değil, sayısındır. Sayıları ilk günün öğrenip çarpım tablosu ezberlediğin okul ve bedeli gençliğin tüketilmesi olan sınavlar sınavlar sınavlar... Girmek için, geçmek için, bitirmek için sınavlar. Başarının sayılara indirildiği sınavlar. Eğitimin dediğini, onun dediği gibi yazdığını ancak başarılı olunan sınavlar. Coğrafya öğretmeninin üç uzun cevaplı soru sorduğu kağıda 87,5 (seksen yedi buçuk) verilebilecek kuyumcu terazisini beyinin hangi kıvrımına sakladığı belli olmayan bir kesinlik. Doğum ay ve gün sayılarını, aynı yıl doğmuş, aynı puan almış insanından daha az ise kaybedeceğin sayılar.

Yıyeceğin yemekten, ev otomobil sahipliği arasına sıkışmış hayallerle erişilebilmek için gerekli para birimleri, Otuz sene üç haneliye yakın enflasyonla yaşamış insanların milyon maaş alıp, katrilyon bütçelerden bahsedilen astronomik hayatlarla Merkür açısı sayısına bağlı astrolojik hayatlar arasındaki sarkacı saniye sekteirmeden takipleri. Virgülden sonra üç haneysakad günlük takip edilen dolar, yuro edilen dolar, yuro edilen dolar için atılınca yıllarca zorlanan sayı bağımlılıkları. Tuttuğun takimin puanını da her hafta bileceksin. Ama kural değişip galibiyet üç, beraberlik iki, mağlubiyet bir olsa tamamen değışecek bir paradigma. Yediğin her lokmanın kalori sayısını da bileceksin, sayı obezi de olsan şişmeyeşin diye. Uçak biletden milletler lisan hastası güvenliğiye kadar herkes seni sayı olarak belirlir, "Tee Cee noon?"

"Sosyalmedyada takıpin kaç?" "Kaç layk aldın?" Sayılar senin ne kadar önemli olduğunun göstergesidir. **Binde birden bile az sayı farkının çoğunluk sayıydığı yüzdeler hayatıdaki sayı istilasının oynanmaya açık bolumüdür.** Sülün, kızartma talebi yüzde yüz artmıştır bu yıl. Çünkü geçen yıl bir tek kişi istemişken bu yıl bir kişidaha istemiş. Yüzdeler, palavra atmanın en bilimsel kılıfı aradır.

Daha da beteri insan sayıya indirgenmiştir. Krizin ilk döneminde üç haneli sayılarla ifade edilen ölüm oranı zamanla günlük iki haneli düşüncü bir sevinç bir sevinç, üstelet iletişim oyunları marifetleriyle sadece yeşil zeminde görülen sayılar kaygını da yumsuştur. Ama o 25 yaş da 19 ya da 1 kişi insandır. İnsan. Rakamlar ölçümler, birimler, sayılar herkesi ayırıştırıp metalaştırır. Başarının sayısal ölçümünün zorunlu sanılması faciadır. Matematik ve fen derslerinden yüksek not alan hayatta "başarılı" olur saplantısı anlamı kaybeder.

Dün aşkâmı sevimlenin ya da orgazmın sayısal ifadesi olur mu? Ya da aylık yıllık ortalamaları, geçen yıllikle karşılaştırılması? Heyecanlanmanın, sevmenin, hüznün, sıkıntının, bunalımın sayısal göstergesi olur mu? İnsanları kitlesel tanımlara tıkip, numaralayıp, sayılara mahkûm edince birey yok oluyor. Bireysel renkler nüanslar siliniyorlar. Sayıların dayattığı tek tipleşme, aynı metalaşmaya yakınsama kaçınılmaz oluyor.

Mutluluğu sayılarla ifade edilebilir, yokuş kurulu ya da kalın verilerle de net olarak mümkün görünmüyor. Güzel havalar Orhan Veli'yi mahvetti... Bizi de mahvetti. İnsanlar sayılarla ölçülüyor ancak merak ve hayaller gelir. Hayallerin sayılara hapsedilmesi gerek.

Başarının sayısal ölçümünün zorunlu sanılması faciadır.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi <https://rante.org>

Memher Ali & Akşın Sefali

BASTIRIN

NAZLI ÇAĞLA DÖNERTAŞ

Londra 2012 ve Rio 2016 Olimpiyatları'nda yarıştı. 2012 yılında **Avrupa Şampiyonası'nda üçüncülük** elde etti ve kazandığı bronz madalya **Türk Yelken tarihinin ilk Avrupa Şampiyonası madalyası** oldu. 2018 Dünya Yelken Şampiyonası'nda **elde ettiği dereceyle Tokyo 2020 Olimpiyat Oyunları'nda yarışmaya hak kazanmaya çok yakın.**

NAZLI SAVRANBAŞI

Milli jimnastikçi. Oyun olarak 4 yaşında jimnastiğe başladı. 15 yaşına kadar birçok organizasyonda yer aldı.

Şimdiye kadar 60'ın üzerinde madalya kazandı. Buenos Aires 2018 **Yaz Gençlik Olimpiyat Oyunları'na** katıldı. 2019 Dünya Artistik Jimnastik Şampiyonası'nda **Tokyo 2020 Olimpiyatları'na** katılma hakkı kazandı.

Böylece Türk jimnastik tarihinde Olimpiyatlar'a katılmaya hak kazanan **en genç jimnastikçi unvanını** elde etti.

MERYEM BEKMEZ

20 km yürüyüş sporcusu. Yürüyüş sporunda 5 Türkiye rekoru 1 Balkan rekoru sahibi. U20 Dünya Şampiyonası'nda **gümüş madalyası** var. Meryem Bekmez, 16 yıldır kırılmayan rekoru kırarak EA Permit Yürüyüş Yarışması'nda **şampiyon** oldu. 2016'da Gürcistan'da Avrupa Yıldızlar Şampiyonu, 2017'de Kenya'da **Yıldızlar Dünya ikinciliği**, 2018'de Finlandiya'da Gençler Dünya ikinciliği elde eden Meryem her yarışta kendine ait Türkiye rekorunu **geliştiriyor.**

İLKE ÖZYÜKSEL

2018'de **İspanya'da** düzenlenen Avrupa Gençler Modern Pentatlon Şampiyonası'nda mücadele eden İlke Özyüksel, **genç kadınlar dünya rekorunu kırarak** altın madalya kazandı. Spora yüzmeyle başlayan, atıcılık, eskrim ve biniciliği ekleyerek yöneldiği modern pentatlonda yıldızlar, gençler ve büyükler kategorilerinde Avrupa ve Dünya Şampiyonalarında rekorlar kırarak madalyalar topladı. Türkiye'yi olimpiyatlarda ilk temsil eden modern pentatloncu oldu. 2019 Modern Pentatlon **modalya** kazandı.

KIZLAR

Pandemi sebebiyle 2021 yılına ertelenen Tokyo 2020 Olimpiyatları'na hazırlanan kadın sporcularımız yalnız değil. İNG Türkiye, Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi'yle (TMOK) iş birliği yaparak başlattığı Olimpik Kızlar Projesi'yle sporcularımıza destek oluyor.

İREM YAMAN

2018'de katıldığı 9 turnuvadan 6 altın madalyayla döndü. 2016 yılından itibaren katıldığı 31 turnuvada 24 madalya aldı. 2018 yılında Dünya Taekwondo Federasyonu tarafından "Yılın En İyi Kadın Sporcusu" ödülüne layık görüldü.

2015'te Rusya'da gerçekleştirilen Dünya Şampiyonası'nda altın madalya kazanmıştı. 2019 yılında İngiltere'de düzenlenen Dünya Taekwondo Şampiyonası'nda kadınlar 62 kiloda mücadele etti ve altın madalya kazanarak, ikinci kez dünya şampiyonluğuna ulaşan ilk Türk kadın tekvandoçu oldu.

EDA TUĞSUZ

Cirit atmada Türkiye rekorunun sahibi.

2017 Dünya Şampiyonası'nda 63,87 metrelik atışıyla ciritte finale kalan tarihteki ilk kadın sporcumuz ve bu yarışmayı Dünya beşincisi olarak tamamladı.

Branşında oldukça genç bir sporcu. 2017'de U23 kategorisinde Avrupa ikincisi, 2018 Avrupa Altın Kupası'nda şampiyon oldu.

2019 yılında ise bu kez de büyüklerde Avrupa Kupası'nda üçüncülüğü elde ederek bronz madalya kazandı.

2016 Türkiye U23 Atletizm Şampiyonası'ndaki 57,24 metrelik atışıyla, Ayşel Taş'a ait 16 yıllık Türkiye rekorunu kırdı.

YASEMİN ECEM ANAGÖZ

Henüz 17 yaşındayken 2016 Rio Olimpiyatları'nda yarışmıştı.

2018 Avrupa Şampiyonası altın ve 2018 World Cup Finali gümüş madalya sahibi.

Yılın 300 günü kampta, haftanın 6 günü, günde 8-10 saat antrenman yapıyor.

Dünya Okçuluk Federasyonu tarafından 2019 yılında kadınlarda alanında dünyada yılın sporcusu ödülüne layık görüldü.

YASEMİN ADAR

Spor hayatına gülle atmayla başladı, daha sonra güreşte mücadele etmeye başladı.

Mersin'deki 2013 Akdeniz Oyunları'nda 72 kg kategorisinde altın madalya kazandı.

10 Mart 2016'da Riga'da düzenlenen Avrupa Şampiyonası'nda kadınlar güreş tarihinde Türkiye'ye ilk altın madalyayı kazandıran sporcu oldu.

Üst üste 4 kez Avrupa şampiyonu oldu. Paris'te 2017'de gerçekleştirilen Dünya Şampiyonası'nda da bir ilke imza attı ve dünya şampiyonu ilk kadın Türk güreşçi oldu.

Rio 2016 Olimpiyatları'nda yarıştıktan sonra üç yıl içinde katıldığı 3 Avrupa ve 2 Dünya Şampiyonası'nda 4 altın ve 1 gümüş madalya kazandı.

Özlem Kılıçkaya

bu reklam klişeye kapalı alanda çekilmiştir

İletişim alanındaki bütün klişeler artık gözümüze battığı için tabii ki kampanyanın dijital ayağında da ezber bozan, #benzersiz bir yoldan ilerlemeliydik. Daha ilk adımı atar atmaz hemen karşımıza bölüm sonu canavarı çıktı: Influencer Klişeleri.

Tüm şehir uykurken sokak lambaları altında ilerleyen bir araç: CUT. Aynı araç deniz kıyısında yılan gibi kıvrılan bir golda tepeden görürüz. CUT. Aracın içindeki çekerek ailemiz çok mutludur.

E bu aile daha dün başka aracın içinde mutluysa: O yılan yoldan da biri geçmiş belli ki, teker izleri duruyor hâlâ. Gece planlarına yeni nefle olmuş bir tonda, hep aynı şekilde eşlik eden dış sese de kıyamıyorsun. O da emir kulu bir yerde, eline ne veriyorlarsa onu okuyor.

Peki bütün bunlar kullanılmadan bir reklam kampanyası olmuyor mu? Valla biz yaptık, oldu. Şubat ayındaki Yeni Clio lansmanı için yola çıktığımızda bir algoritma yardımıyla bütün otomobil reklamlarını taradık ve filmlerimizde onlara yer vermedik. Bizim gibi tüketici de klişelerden sıkılmış olacak ki lansman sonrası stoktaki bütün araçlarımız tükendi. <buraya güneş gözlüğü emoji gelecek>

Şimdi kırmızı hâli bir kere alınca (bunun bir Matrix göndermesi olduğunu ayrıca vurgulamam gerek yok diye düşünüyorum) bu işin geri dönüşü yok. İletişim alanındaki bütün klişeler artık gözümüze battığı için tabii ki kampanyanın dijital ayağında da ezber bozan, #benzersiz bir yoldan ilerlemeliydik. Daha ilk adımı atar atmaz hemen karşımıza bölüm sonu canavarı çıktı: Influencer Klişeleri.

Bu noktada bize dijital dünyayı sarsmamıza eşlik edecek, teknolojik Yeni Clio'ya yakışan anti-klişe bir mütefak gerekiyordu. Nevi şahsına münhasır bir insan olsa, dünyayı tiye almaya kendinden başlasa da tadından yenmezdi. Bu filtrelerle yaptığımız bütün anketler tabii ki Türkiye'nin İnternet Ekspert Amiri Serdar Kuzuloğlu'nu işaret etti. Kendisine influencer dünyasının konfor alanını dinamitlemeyi teklif ettiğimizde dedi ki "ben hazırım!" Meğer Guy Fawkes maskesini yanında gezdiriyormuş.

"TANITIMDA INFLUENCER KULLANIRIZ"

İki iletişim planı kimsa bir daha 5N1K'sini sorgulamadan bu başlığı sunumuna koymaya cesaret edememiş diye yaptığımız plan suydı. Meğer Yeni Clio'yu influencerlara vermişiz. Onlar daha önce onlarca kez başka markalara da

yaptıkları gibi bir tanıtım videosu çekirken Serdar Kuzuloğlu müdahale ediyor ve diyor ki "Yıl olmuş 2020. Hala mı klişe?"

Biz gaza gelip bu şekilde yazdık senaryoları tabii de bakalım bu işte oynamak isteyen influencer bulabilecek miydik? Şansımız popüler isimlerle denediğimizde şaşırtıcı bir şekilde onları da klişelerden şikâyetçi olduğunu gördük. **Şimdiye kadar markalar ve ajanslar tarafından organik olmayan iletişimlere zorlanan influencerlar için de kampanyamız cesaret gerektiren bir "challenge" oldu.** Volkan Öge, AhmetŞKarya, Aslı İnandık, Yılmaz Sisters, Fahri Talib ve Doğan Kabak gibi isimler de projeye sevecek dâhil olunca anti-klişe ekibimiz koca bir Volttron'a dönüştü.

"Çekirken çok eğlendik" temalı bir videoda süs olsun diye değil, herkes hikâyelere kendi tarzını yansıtsın diye okuma provaları yapıp, Serdar Kuzuloğlu'nun klipte giyeceği rapper kostümlerini (bu kısım ayrıca bir yazı olur) seçtikten sonra "motor" dedik ve Yeni Clio'nun #benzersiz özelliklerini anlatan altı film çekti. Üç gün süren çekimler boyunca ekibteki herkes anti-klişe ruhunu ortaya koydu ve ortaya #benzersiz filmler çıktı.

Normalde planımız mart ayında yayına girmektir ama hepimizin bildiği gibi Asya'nın diğer ucundan yola çıkan bir virus kampanyamıza nazire yaparçasına bütün klişeleri yıktı ve hepimizi eve kapadı. Biz de serimiz 27 Mayıs'ta Renault Türkiye sosyal medya hesapları, influencerların kendi hesapları ve önde gelen dijital mecralarda aynı anda yayınladık. O gün internette takılanlar normalleşme sürecine nasıl damgamızı vurduğumuzu hatırlar.

Kampanyanın ne kadar başarılı olduğunu tek tek rakamlarla anlatma klişesine düşüp sizi burada sıkıyayım ama şunu söyleyemsem olmaz: Başta biz olmak üzere tüm sektörümüzün işi artık çok zor.

Çünkü klişeler olmasa bu kampanya olamazdı.

YENİ CLIO BENZERSİZ SUNAR

REKLAMCI KAFASI

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

bu bir iktidar.

Can Yılmaz

sıkılıyorum sabri, bunalıyorum...

Sıkılıyorsun, cep telefonunu eline alıp biraz kafa dağıtayıp diyorsun, sekiz saat sonra kafa gerçekten dağılmış olarak kaldığın yerden sıkılmaya devam ediyorsun. Güzel bir döngü. Çağımıza yakışır sadelikte, basit ve sürekli...

Bu aralar tüm dünya, bağımsızlık bir belanın yok olup gitmesi için dualar eşliğinde alabildiğine sıkılıyor. Adeta içimiz çürüdü, hayattan bıktık... "Ne olacaksa olsun" kıvamında veryansın edenimiz de az değil. Özetle sıkıldık, yıllarca alıştığımız çoğu rutininize uzaktan bakmaktan yorulduk. Haa daha önce sıkılmıyor muyduk, fena hâlde sıkıldığımız anılar keyifli anılarımızı tepeler ama en azından renk vermiyorduk. "Yav he he" diyerek avutuyorduk kendimizi...

Can sıkıntısı insanın eski bir arkadaşıdır aslında, dünyaya gözümüzü açtığımız andan itibaren can sıkıntısı yüreğimizi dağılıyorsa ben hiçbir şey bilmiyorum. Birkaç yıl ağlıyoruz, açız zannedit memeyi dayıyorlar da biraz meşgale oluyor, vakit geçiyor. O yana dön yok, bu yana dön yok... Ne yaparsın yavracak, "çok sıkıldım" diyerek hâli yok ya...

Hadı artık büyüdü sıkılmazsın diye bir şey de çok şükür. Koca dünya, yaşamaktan çok sıkılmaya imkân veriyor sağ olsun. Özellikle bizim gibi gelişmekte olan ülkeler kategorisinden 50 yıldır bir adım ileriye gidemeyen bir ülkenin vatandaşları için gezip görmek, dünyayı tanımak, halklarla kaynaşmak, yağmur ormanlarında kamp yapmak, Berlin'de lahmacın arası döner yemek, Paris'te avarelik etmek, Tahran'da tavla oynamak gibi aktivitelere sıkıntı atmak mümkün olmadığından, içe ata gibi büyük içimizdeki sıkıntı ve gün gelir boğar insanı... Can sıkıntısı; depresyon ve kayıtsızlık olarak rengini belli eder, insanı adeta kemirir. **Akıllı cihazların hayatımıza tebellüş olduğu gerçeğiyle yüzleşip, onları kullanarak sıkılmaktan kurtulmaya çalışmak da bir yöntem. Ama asıl dert de oralarda bulunmak değil, sıkılmak değil, biter, "bağımlılık".** Bağımlıya sarıldığımız kendim ettiğim kendim

buldum" kontenjanından bir bela olan bağımlılık başka bir yazının konusu ama ileri görüşlü atalarımızın "yağmurdan kaçarken dolyu tutulmak" dedikleri işte tam da bu olsa gerek. Sıkılıyorsun, cep telefonunu eline alıp biraz kafa dağıtayıp diyorsun, sekiz saat sonra kafa gerçekten dağılmış olarak kaldığın yerden sıkılmaya devam ediyorsun. Güzel bir döngü. Çağımıza yakışır sadelikte, basit ve sürekli... Hanıkal!

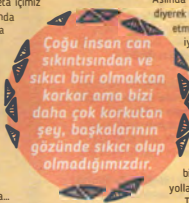
Çoğu insan can sıkıntısından ve sıkıcı biri olmaktan korkar ama bizi daha çok korkutan şey, başkalarının gözünde sıkıcı olup olmadığımızdır. Tamam, aldık, kabul ettik içimiz daralıyor, gönlüm göğüs kafesinde dönüp duruyor, hadi vakit geçsin kabildenden geçen hafta fışkır yeşiline boyadığın duvar üstüne üstüne bezeli cıvı ev partisine adamların benzer tweetlerini de okuduk bitti, sıkıntıdan ölüyoruz ama vallahi bu da dert değil. Asıl dert: Mahmut Abi beni sıkıcı buluyor mu? Ayşe sıkıcı birini sever mi? Yakup Enişte sohbetimi sıkıcı bulur da beni okey masasına dördüncü yapmaz mı? İş yerinden Ahmet beni sıkıcı bulur da evdeki sayılı birayla, az rutubetli çerezle bezeli cıvı ev partisine beni çağırmasa pazartesi ne anlatacağız ofiste... "Başkalarının gözünde sıkıcı olmak korkusu" fena bir duygusu; sosyal anksiyete ya da sosyal fobi diyor okumuş yazmış, bu işin ilmini yapmışlar...

"Ben bu kalabalığa sıkıcı geliyorumdur" düşüncesiyle başlayan bir gecenin gidişatını tahmin etmek güç değil. Bu tip durumlar için kendi uydurduğum bir deyim daha sıcak geliyor: "Başka bir gün inşallah" işte hiçbirimizin olmak istemediği adam. Ama bunun suçlusu asla o kalabalıktan değil, kendisi... Evde sıkılmak ile kalabalıkta sıkılmanın temel farkı "elalem ne der" mekanizmasının evde olmamasıdır. Diğer açılardan pek farklı değil, evde kendin sıkılıyorsun, sokakta başkasını sıkıyorsun...

Aslında can sıkıntısı yaşam ritminin bir parçası. "Yeter artık" diyerek dellemek ve sıkışmış donuk hücrelerine can hücum etmesinin sebebi de olabilir. Yeteri kadar sıkılmak da iyi bir şey aslında... Yaratıcılık araştırmacıları, can sıkıntısı ve yaratıcılık hissi arasında şaşırtıcı bir ilişki bulduklarını söylüyor mesela... **Mucitler ve sanatçılara yapılan söyleşilerde "sıkıntından" beslenmiş birçok insan olduğu ortaya çıkıyor; bir fikir, bir kitap veya bir film tasarımı öncesinde sıkılmak çok da kötü bir şey değil.**

Sıkıldığımızda, beynimiz zannedilen aksine pasif bir duruma geçiyor, bu berbat durumdan kurtulmanın yollarını arıyor sana bile çıkartmadan...

Tamam biraz sıkılımda da etrafı çok darlamamak iyi olur sanki... "Çok sıkıcısın abi" denilen insanların elbette kötü yönleri var; ya çok konuşup karşı tarafı az dinlerler ya da çok konuşup veya hiç konuşmayıp sadece karşı tarafı dinlerler. Beden diline önem vermezler, mizah konusunda biraz tutuk oldukları kesindir zira bu konuda pek gayret göstermezler, sınırlı bir bakış açısıyla olaylara yaklaşınca eğlenceden de biraz yiyor tabii. O hâlde yapılacak tek şey var: Kendi kendimize sıkılalım ama "sıkıcı biri miyim" kafasını bir an önce bırakalım, zaten büyük ihtimalle de değilsin. Bunu öğrenmenin yolu da basit: Ortama gir, "çok sıkıcısın abi, hadi biraz hareket" diyerek kendini öne at. Birak sonrasını diğer sıkılmış ve sıkıcı arkadaşların düşünsün... Sıkıntından kaçan başıların unutulma... Ama biraz mizah da iyi olur, çok eğlen aradıkça sıkılmak da olmayabilir... Unutma, sen sıkıcı değilsin, çevren sıkılmış...

Üniversite PDF Kitap Arşivi <https://ranney.org>

BEN KİMİM?

Meral Işık

sessiz dokunmuş

*Doktor bir baba ile opera sanatçısı bir annenin çocuğu olarak 1899 yılında İllinois'da dünyaya geldim. Annemin müzikle ilgilenmesinden dolayı çocukluğumda viyolonsel çaldım.

*Lise yıllarında okulun gazetesi "Trapeze"de yazmaya başladım. O dönemde hikâye yazarın Ring Lardner'dan etkilendiğim için "Ring Lardner Jr." adını kullandım.

*Birinci Dünya Savaşı'nın başlamasından sonra askeriyeye katılmak istedim. Fakat görme bozukluğu yaşadığım için kabul edilmedim. Kızılhaç'la ambulans şoförü olarak İtalya'da görev aldım.

*1918'deki savaş esnasında "Askeri Valor Gümüş Madalya" aldım. Yaşadığım bu deneyimleri daha sonra "Silahlara Veda" kitabımın temellerini oluşturdu.

*1922 yılında "Toronto Daily Star" gazetesinde çalışırken Kurtuluş Savaşı'ndaki olayları yazmak üzere Anadolu'ya geldim. Burada hem İstanbul gözlemlerimi hem savaşın durumunu gazeteye yazdım. Daha sonra bu izlenimler "İşgal İstanbulu ve 2. Dünya Savaşı" adıyla kitap hâline geldi.

*İlk kitabım 1923 yılında Paris'te "3 Hikâye ve 10 Şiir" adıyla yayımlandı ve 300 kopya olarak basıldı. Kısa öykücülüğün en önemli isimlerinden biri olacağımın ilk belirtisiydi belki de bu kitap.

*Avıklıkla çok yakından ilgileniyordum. Kenya ve Tanzanya'da birçok kez safariye

çıkıttım. Hatta avıklıkla ilgili defalarca ödül aldım. Bu safari maceralarım daha sonra yazacağım üç kitabın ilhamı olacaktı.

*Kitaplarımı yazarken içime sinmesi benim için çok önemliydi. Öyle ki tam istediğim gibi olması için bir kitabımın sonunu tam 39 kez yazdım.

*"Yaşlı Adam ve Deniz" kitabımın İngilizce ilk baskısında sadece bir ünlem işareti kullandım. Fakat kitap başka dillere çevrildiğinde birden fazla ünlem işareti kullanılmış.

*1937 yılında İspanya İç Savaşı'nda muhabir olarak görev aldım. Buradaki deneyimlerim bana daha sonra Pulitzer'e aday olmamı sağlayan bir kitabımı yazdırdı.

*1951 yılında yazdığım kitabım ödülleri de beraberinde getirdi. Önce "Pulitzer Kurgu Ödülü"nü aldım, çok kısa bir süre sonra edebiyat alanının en büyüğü olan Nobel Edebiyat Ödülü'nü...

*Hayatım boyunca defalarca şanssızlık yaşadım. Dört araba kazası, iki uçak kazası, bir yangın ve beş savaş atlattım. Bunun dışında çeşitli sağlık sorunlarım da vardı; alkol bağımlılığı, manik depresyon ve hipertansiyon gibi.

*1961 yılında av tüfeğimle hayatıma son verdiğimde 62 yaşındaydım.

*Yıl 2020, Haziran... Geride birçok eser bırakmaya rağmen yayımlanmayan bir hikâye torunum tarafından bulunmuş. Bana Pulitzer kazandırın kitabımın yeni basımına eklenecektmiş. Ne mutlu!

Hizla gelişen teknoloji, coğrafi ve kültürel uzaklıkları ortadan kaldırdı. Kaldırdı kaldırmamasına ama ona olan bağımlılığı arttırdı. Sadece ülkemizde yedi milyon genç şu an işsiz. Uğracağın hiçbir şeyleri yok, bir şey haric: Sosyal medya!

Son günlerde sosyal medyada bir karmışa, kavgadır gidiyor... Birileri kızıyor, birileri hakaret ediyor. Sanki dünya sosyal medyada döniyormuşçasına insanlar aklıklarına ne gelirse yazıyor. En kısa ve en çabuk haber alma kanalı da bu ya; insanlar yedigi yemeye kadar paylaşıyor. Psikiyatristlere göre bunların bir bölümü psikolojik hastalık olarak kabul ediliyor.

Oysa insanlık yalnızlaşıyor. Sosyal iletişim azaldıkça, kişiler karşındakine söyleyemediğini bu tür mecralarda yazıyor. Birine kızgınlığını diğer kişiye

saldırarak sonuçlandırıyor. Şu unutuluyor, her konuda olduğu gibi iletişimde de önce saygı gerekir. Uzmanlar, "iletişimi öldüren şey bir insanın karşındakine hiç fırsat vermemesidir" derler.

Korona günlerinde hepimiz evlenmeye ve en çok da içimize kapandık. Hepimizin uğraşlarının en başında sosyal medya vardı. Hasret kaldığımız sevdiklerimizi bu kanalla izledik, gördük. Onlara iki satır yazarak veya bir emojiye duygularımızı sığdırmaya çalışarak "ben de varım, seninleymi" demeye çalıştık.

Bir bilge kişi; büyümeye başladığınız yer annenizin karnı, hiç büyüdünüz yer ise annenizin kalbidir, demiş. Bu davranış genç bireyleri rahatsız etse de öyle bir sevgi ki yaradan bile ayrılmak tanımış bu sessiz yüreklerle.

PEKİ BEN KİMİM?

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://irantey.org>

Doğru cevabı [bizeyazinkafadergi.com](https://www.bizeyazinkafadergi.com) adresine gönderen ilk üç okuyucuya yazarın bir kitabı hediye!

Ağustos 2020 - Sayı: 71 - Ayık Kültür Sanat ve Edebiyat Dergisi
Ayık Yayın Süreli Yayın - Yayıncı: KAFA Grup Belim - Yayıncılık Sanayi Ve Ticaret LTD. ŞTİ.
İmtiyaz Sahibi: Candan Tölgü İki Sorumlu Müdür: Mert Çanga

Genel Yayın Yönetmeni: Ayça Demir Karabulut
Görsel Yönetim: Derhan Varlık Tasarım: Nazlı Kaplan Kapak: Hakan Arslan

Ölçüler: Temelstil, Emrah Akbaş, Belim, ayik@irantey.org - 0212 351 261 48 888

Adres: Koyunlu Mah. İsmailpaşa Sok. No: 44 Kadıköy / İstanbul Tel: (0212) 454 30 99

Baskı: İhlas Gazetecilik A.Ş. 29 Ekim Cad. İhsan Plaza No: 11/A 41

Yenişehir / Beşiktaş / İstanbul Tel: (0212) 454 30 00 Dağıtım: TOP (0212) 354 39 09

www.kafa.com - bizeyazinkafadergi.com - iletim@kafa.com

Kafa, yayıncılık ve medya alanlarında faaliyet göstermektedir. Topyazın, yayıncılık alanındaki faaliyetleri

doğrudan doğruya ilgili alanlarla ilgili faaliyetleri ve sosyal sorumluluk faaliyetleri.

Kafa, ayık yayıncılık alanlarında faaliyet göstermektedir. Topyazın, yayıncılık alanındaki faaliyetleri

doğrudan doğruya ilgili alanlarla ilgili faaliyetleri ve sosyal sorumluluk faaliyetleri.

ÜLKER

Flipz®

YENİ

BENZERİ YOK,
LEZZETİ ÇOK!

ÖLMÜŞÜM GİBİ
SEVME,

YASIYORUM!